

Helyi Esélyegyenlőségi Program

LÉTAVÉRTES VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

Létavértes, 2023.február 7.

Készítette:
Szatmári Imre
főelőadó

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	91
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	98
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	105
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	110
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	114
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	116
1. A HEP IT részletei	116
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	116
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	121
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
3. Megvalósítás	122
3.1 A megvalósítás előkészítése	122
3.2 A megvalósítás folyamata	122
3.3 Monitoring és visszacsatolás	125
3.4 Nyilvánosság	125
3.6 Érvényesülés, módosítás	126
4. Elfogadás módja és dátuma.....	127

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Létavértes Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Létavértes az [Észak-Alföldi](#) régióban, [Hajdú-Bihar megyében](#), a [Derecske Járásban](#) található kisváros.

Megközelíthető országúton Budapestről a 4-es főúton (Szolnokon át), illetve az M3-as autópályán majd a M 35-ös autópályán érhető el Debrecen. Innen a 4814. számú Debrecen-Bánk-Létavértes útvonalon (24 km) megtételével érkezünk Létavértesre.

Létavértes 2004 júliusától közúti határátkelőhely Románia (Székelyhíd) felé.

Létavértes mai formájában 1970-ben jött létre Nagyléta és Vértes községek egyesítéséből - 1950-ig mindkét falu Bihar megyéhez tartozott. A trianoni döntéssel Romániához került Székelyhíd szerepét átvéve Nagyléta járási székhely (1920-1955). Létavértes 1996 szeptemberétől város. A környék országosan is nevezetes monokultúrás tormatermesztéséről.

Nagyléta 1291-ben jelentékeny egyházas helyként bukkan fel először írásos forrásban. 1552-ben 88 telekkel Báthory András birtoka. A török hódoltság korában a kétfelé adózó sávba esett, s 1614-ben Solyomkő várához tartozott. Tudjuk, hogy 1613-ban Nagylétán is éltek hajdúkatónák, de kiváltságlevelüket nem ismerjük. Igazi viszontagságait Várad török kézre kerülése után élte meg: az 1692-es összeírás már három éve néptelennek mondta - ekkor a szentjobbi uradalom része, s erdélyi kincstári birtok. Hamar újratelepült, 1715-ben már 69 családdal írták össze. A XVIII. században a Dietrichstein család tulajdona, nevükhöz jelentős román betelepítés fűződik.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A XIX. században uradalmi központ, neves jószág igazgatója Irinyi János (1787-1856), a híres Irinyi-fiúk apja. A dualizmus korában létesült itt takarékpénztár, két olvasóegylet, három temetkezési egyesület, önkéntes tűzoltóság, s még több társadalmi egyesület. A trianoni döntéssel a határ jelentős része Romániához került.

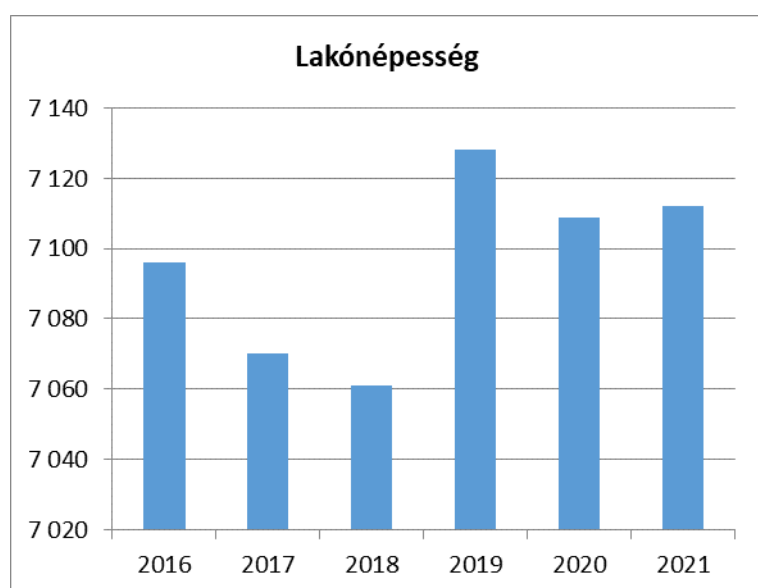
Vértes csak 1435-ből adatolható, ekkor azonban egyházas hely. Az 1692-es összeírás lakatlannak találta. A lakosság azonban visszaszivárgott, s tevékenyen vett részt a Rákóczi-szabadságharcban. Az 1713-as összeírás már 68 jobbágycsaláddal vette számba. Birtokosai vármegyei köznemesek. A XIX. század derekán a községben több salétromszerű is volt, ahol "ásták", illetve főzték a hadicélokat szolgáló salétromot, amit innen a debreceni salétromhivatalba szállítottak.

A ligetes létavértesi táj természetes folytatása a debreceni erdős pusztáknak. A település északi részén, Újléta felé természetvédelmi területet találhatunk, ahol érdemes gyalogos, vagy akár lovas túrákat tenni.

A településünkre vonatkozó demográfiai adatok:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	7 096	bázis év
2017	7 070	99,63%
2018	7 061	99,87%
2019	7 128	100,95%
2020	7 109	99,73%
2021	7 112	100,04%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

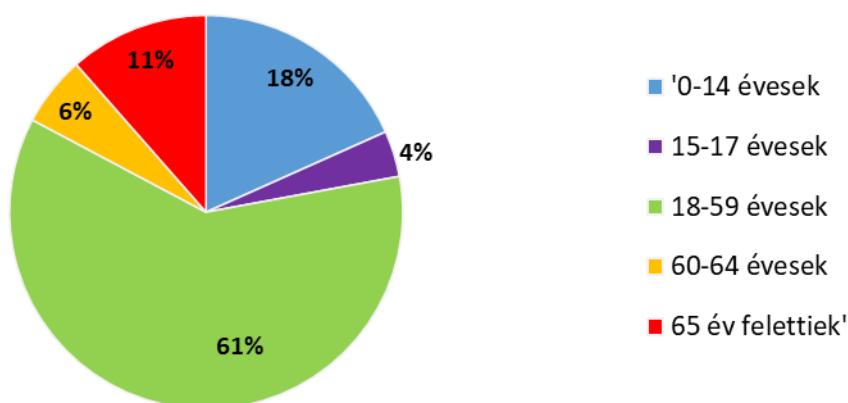

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

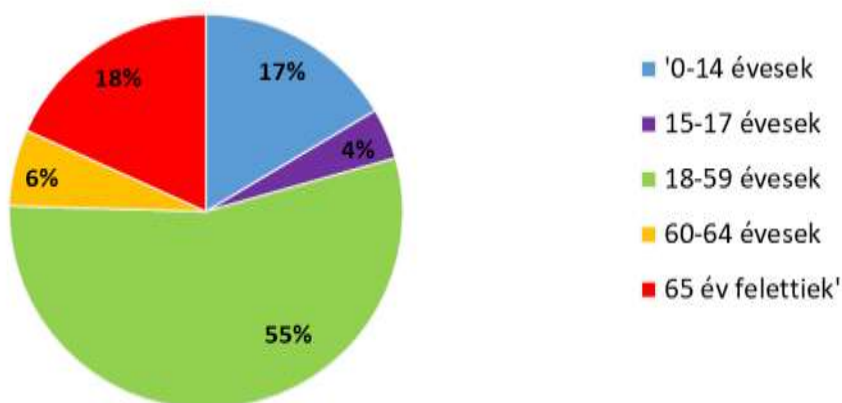
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 735	3 825	7560	49,40%	50,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			268	3,54%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	684	629	1313	9,05%	8,32%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	141	160	301	1,87%	2,12%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 266	2 097	4363	29,97%	27,74%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	215	241	456	2,84%	3,19%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	429	698	1127	5,67%	9,23%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

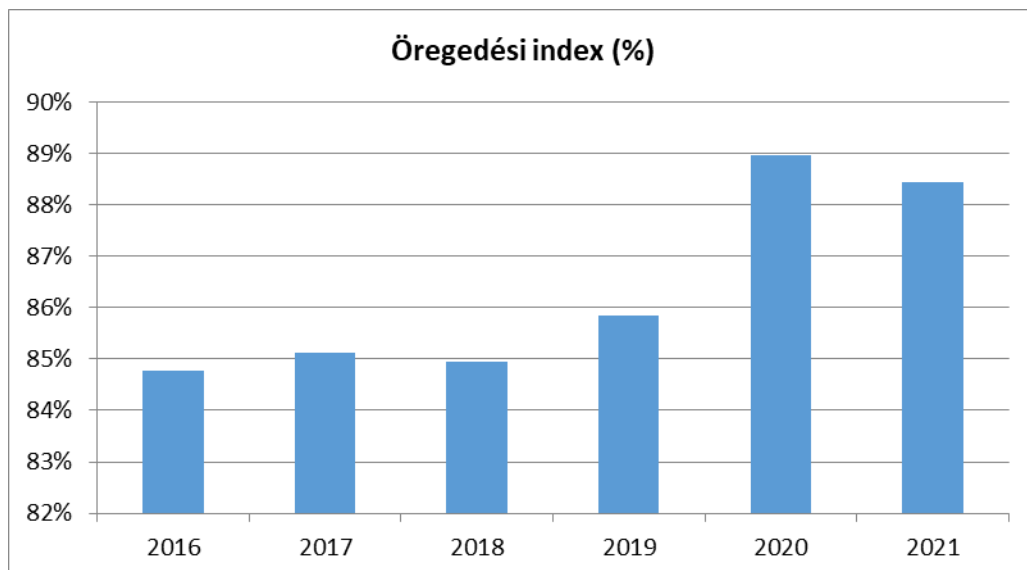

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 114	1 314	84,78%
2017	1 122	1 318	85,13%
2018	1 111	1 308	84,94%
2019	1 127	1 313	85,83%
2020	1 152	1 295	88,96%
2021	1 155	1 306	88,44%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

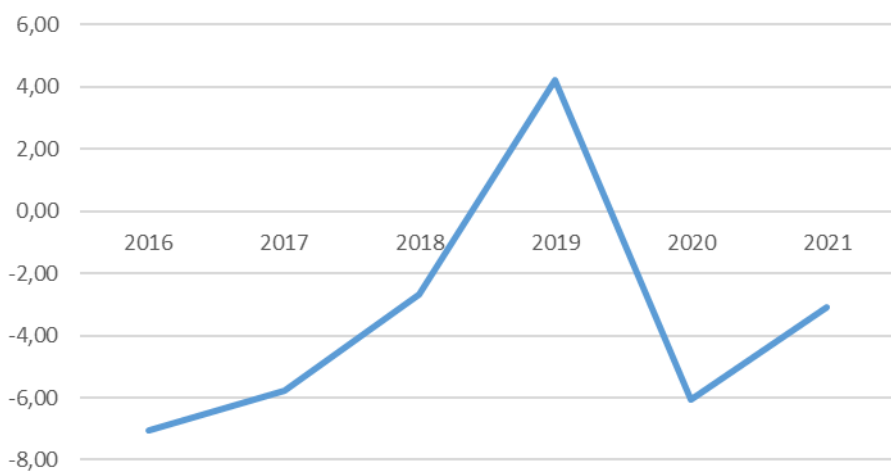

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-7,04
2017	-5,79
2018	-2,69
2019	4,23
2020	-6,04
2021	-3,09

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

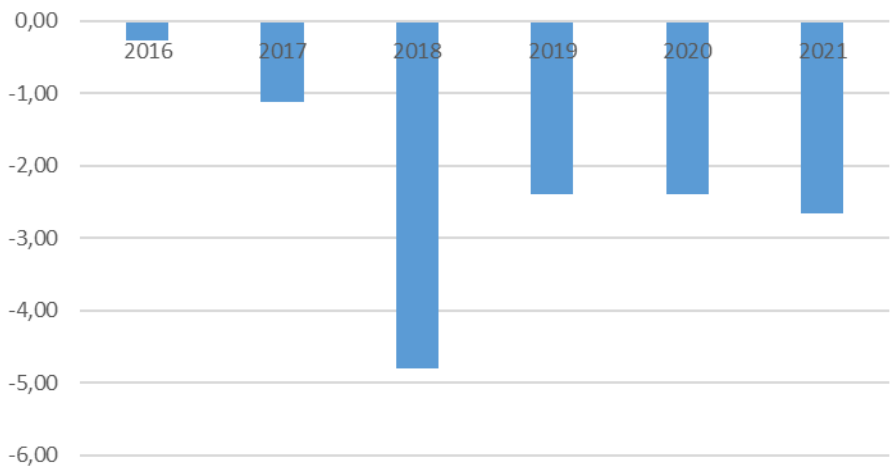

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-0,28
2017	-1,13
2018	-4,81
2019	-2,40
2020	-2,39
2021	-2,67

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése minden ország számára alapvető jelentőségű, így Magyarország számára is az. Fontos, hogy egyre több (végső célként minden) állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző szinterein, területein: a tanulásban, a szociális és egészségügyi ellátásban, a munkához jutásban, a fizikai környezetben, a közszolgáltatások elérésében.

Létavértes város elkötelezett az esélyegyenlőtlenségek csökkentésében, ezért élve a törvény adta lehetőséggel, a fenti elvek érvényesülése érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját.

A tervben elemezni szükséges a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetét, illetve az esetlegesen feltárt problémák megoldására megfelelő intézkedéseket kell hozni. A fentiek szerint gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és az önkormányzat által tervezendő fejlesztési tervek, koncepciók, és a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról, vagyis az esélyegyenlőségi programunkkal a mindennapi élet minden terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kell ösztönöznünk.

Az egyenlő bánásmód követelménye megkívánja a tartózkodást minden olyan magatartástól, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyek vagy személyek egyes csoportjaival szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést eredményez, illetve mindenki igényt formálhat arra, hogy egyenlő méltóságú személyként kezeljék.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Létavértes település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Átfogó cél:

„Élhetőbb Létavértésért”

-Munkahelyteremtés Helyi munkaerő aktivitás erősítése
Az inaktívak arányának csökkentés (akik szociális segélyre, az állami ellátórendszerre, családi segítségre szorúlnak)

Horizontális célok:

Biztonságos, családközpontú élet, fejlett lakossági szolgáltatásokkal, a társadalmi szegregáció visszaszorításával

Nyugodt kisvárosi élet Debrecen és Nagyvárad szomszédságában, harmóniában a környezettel.

A „létavértési élelmiszer” a „biztonságos, minőségi és ellenőrzött élelmiszer” szinonimája legyen.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A <https://www.letavertes.hu/CPage.aspx?key=137> linken elérhető helyi rendeletek (települési önkormányzati dokumentumok) alkalmazása folyamatosan szolgálja az esélyegyenlőség megvalósítását.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Derecske- Létavértesi Kistérség Többcélú Kistérségi Társulása megalakulását hosszas előkészítő munka, számos egyeztetés és vita előzte meg. Úgy vélem, hogy a Társulás az elmúlt évek működése során sok eredményt ért el. A legjelentősebb eredménynek magát az együttműködést tartom. A rendszeres Tanácsülések, a települések közötti gyakoribb és hatékonyabb kommunikáció jelentős eredmények. A közigazgatásban zajló átalakítások, az önkormányzatok és állam közötti feladat ellátások, az önkormányzati és az állami hatáskörök újraelosztása bizonyos mértékben megjelentek a Derecske-Létavértesi Kistérség Többcélú Kistérségi Társulásának tevékenységében. A Társulás a tagtelepülésekkel szoros együttműködésben végezte (végzi) munkáját, a tevékenységében a területfejlesztési feladatok újra előtérbe kerültek köszönhetően a kistérségi startmunka programnak, a közszolgáltatás szervezési feladatok koordinálása és pályázatok benyújtása és megvalósítása volt a meghatározó, a jelentősen beszűkülő pénzügyi források az idei évben a lehetőségeink csökkenését jelentették. A változó helyzetben a Társulás törekedett a hatékony működésre, a munkáját alapvetően meghatározta a megalakuláskor elhatározott közszolgáltatási feladatellátás fejlesztése, célszerűbb, gazdaságosabb, hatékonyabb megoldása a közös érdekek kialakításával. A térségi kapcsolatok elmélyítése, az összehangolt fejlesztés előmozdítása, a közösen elvégezhető ügyek koordinálása.

A Derecske-Létavértesi Kistérség Többcélú Kistérségi Társulása területfejlesztési feladatainak hatékony és eredményes ellátása érdekében folyamatosan együttműködik

- a kistérség önkormányzataival és azok intézményeivel,
- rendszeres kapcsolatot tart fenn
- a kistérség kisebbségi önkormányzataival,

- az aktuális feladatok és tevékenységek függvényében együtt dolgozik
- a Hajdú-Bihar Megyei Fejlesztési Ügynökség Non- Profit Kft. munkatársaival,
- a Foglalkoztatási osztályokkal (Debrecen, Derecske, Létavértes, Vámospércs)
- a szomszédos kistérségek munkaszervezeteivel,
- a kistérség non-profit szervezeteivel, illetve lehetőségeinek függvényében ösztönzi a térségi partnerségek kialakítását és fejlesztését.

A Társulás munkavállalója folyamatosan figyelemmel kísérte az Új Magyarország Fejlesztési Terv és Új Széchenyi Terv operatív programjainak, valamint az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatási konstrukciói keretében megjelenő pályázatokat, s a kistérség önkormányzatait rendszeresen értesítette az őket érintő pályázati lehetőségekről, valamint önkormányzati kérésre további információkat gyűjtött és szolgáltatott a pályázati konstrukciókról, a tervezett helyi fejlesztések megvalósításának lehetőségeiről.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat feladatellátása révén számos adatot dolgoz fel, és azokból több szerv felé statisztikákat is készít. Azonban vannak olyan területek – *mélyszegénységben élők száma, az emberek vagyoni helyzete, eladósodott családok száma, foglalkoztatottsági mutatók, a település egészségügyi helyzete* - amelyekről az önkormányzat, illetve intézményei sem vezetnek adatokat. Fontos tehát a helyi adatgyűjtés, hogy megfelelő pontosságú képet kapjunk a település valós helyzetéről.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisából nyertük.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Korábbi évek felmérései szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoportozhoz tartozik.

Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” forrás: TÁMOP – pályázati kiírás.

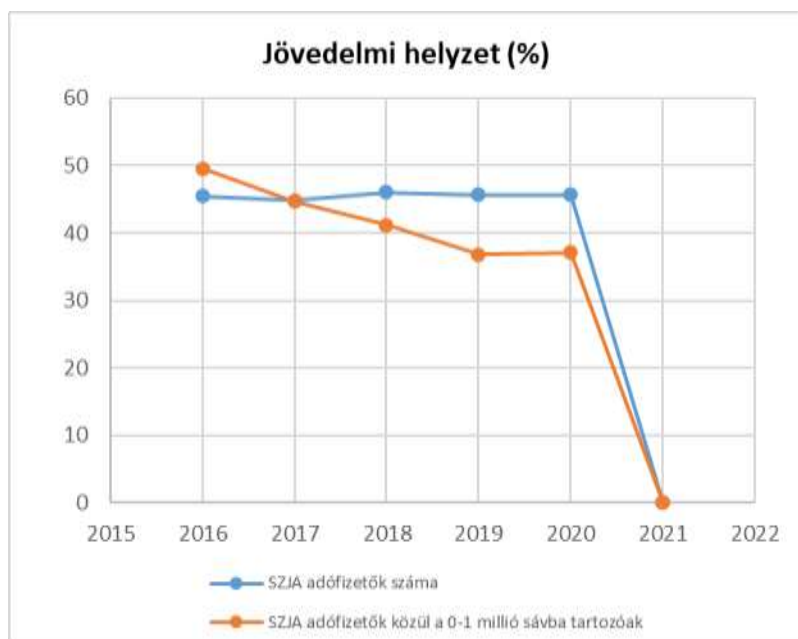
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. *A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.*

Az emberek vagyoni helyzete a településünkön nagyban függ az adott év mezőgazdasági teljesítményétől, illetve sikerességétől. Elmondható viszont, hogy a megfelelő termés elérése sem garancia az egyenesen arányos megfelelő jövedelemre, mert a mezőgazdasági termények kifizetése is többször hónapokat (rosszabb esetben éveket) is késhet. Összegezve és leegyszerűsítve elmondható, létavértesen ha jó évet produkál a mezőgazdaság, akkor „van”-, ha nem akkor „nincs” pénzük az embereknek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	45,44	49,53
2017	44,83	44,71
2018	46,08	41,24
2019	45,71	36,86
2020	45,62	37,07
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:3.1

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A város eltartó képessége a jövőben elsődlegesen akkor fejlődne, ha mind szélesebb körű foglalkoztatási lehetőséget tudna az itt élőknek nyújtani, s ami még talán ennél is fontosabb, hogy a jóval az országos átlag alatt lévő kereseti viszonyok Létavértesen is jelentősen javulnának.

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Mint a megye falusi térségeit általában, Létavértest is elkerülte az iparosítás. A nyolcvanas évek végén néhány ipari és szolgáltató vállalat létesített telephelyet, illetve kirendeltséget, ami átmeneti javulást hozott a foglalkoztatás terén. A kilencvenes évek elején kibontakozó gazdasági válság ugrásszerűen megnövelte a munkanélküliek számát, az ipari munkanélkülieket ugyanakkor a mezőgazdaság nem tudta befogadni. A korábbi legnagyobb munkaadók, a termelőszövetkezetek átalakulása, a kárpótlás, valamint a szövetkezetekre hátrányos mezőgazdasági agrárpolitika tovább súlyosbította a helyzetet.

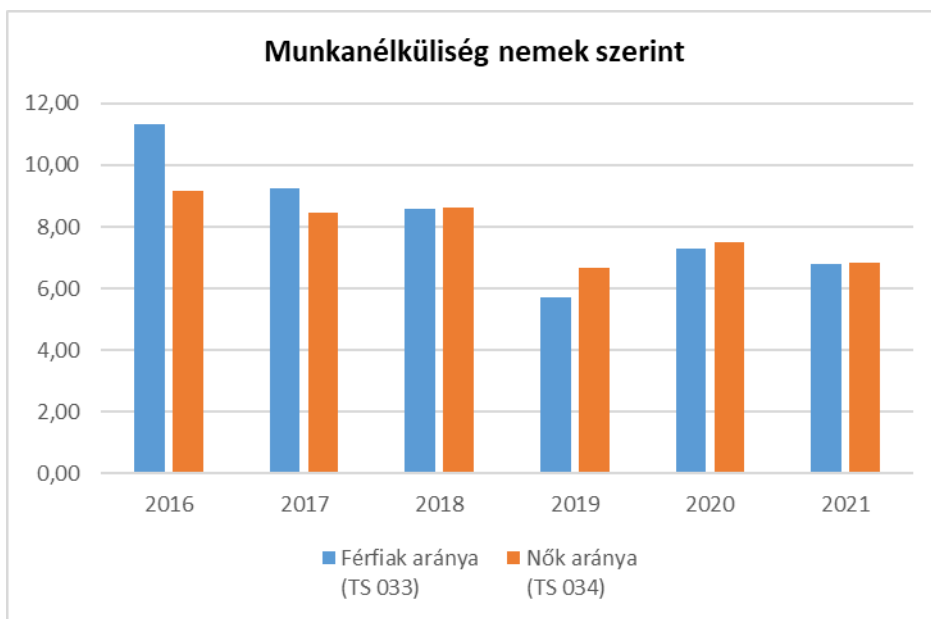
A kistermelők uborka, paprika és torma termesztéssel intenzíven foglalkoznak, de az agrárválság elemi módon sújtja őket is. A vetőmagok, műtrágyák és növényvédő szerek ára nyugat-európa szintű, a mezőgazdasági termékek ára viszont felét sem éri el, sőt már az is gondot okoz sokszor az őstermelőknek, hogy „portékáikat” értékesíteni tudják. A mezőgazdasági kistermelés elsősorban saját és családi munkára épül, kiegészítő munkásokat csak alkalomszerűen a csúcsmunkák idejére vesznek igénybe, ami a munkanélküliség csökkentésére nem jelent megoldást.

Az alábbi táblázatok számszerűen mutatják be településünkön a munkanélküliséget különböző megvilágításban:

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	11,31	9,16	10,24%
2017	9,24	8,44	8,84%
2018	8,57	8,62	8,60%
2019	5,72	6,65	6,19%
2020	7,31	7,48	7,40%
2021	6,80	6,83	6,82%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

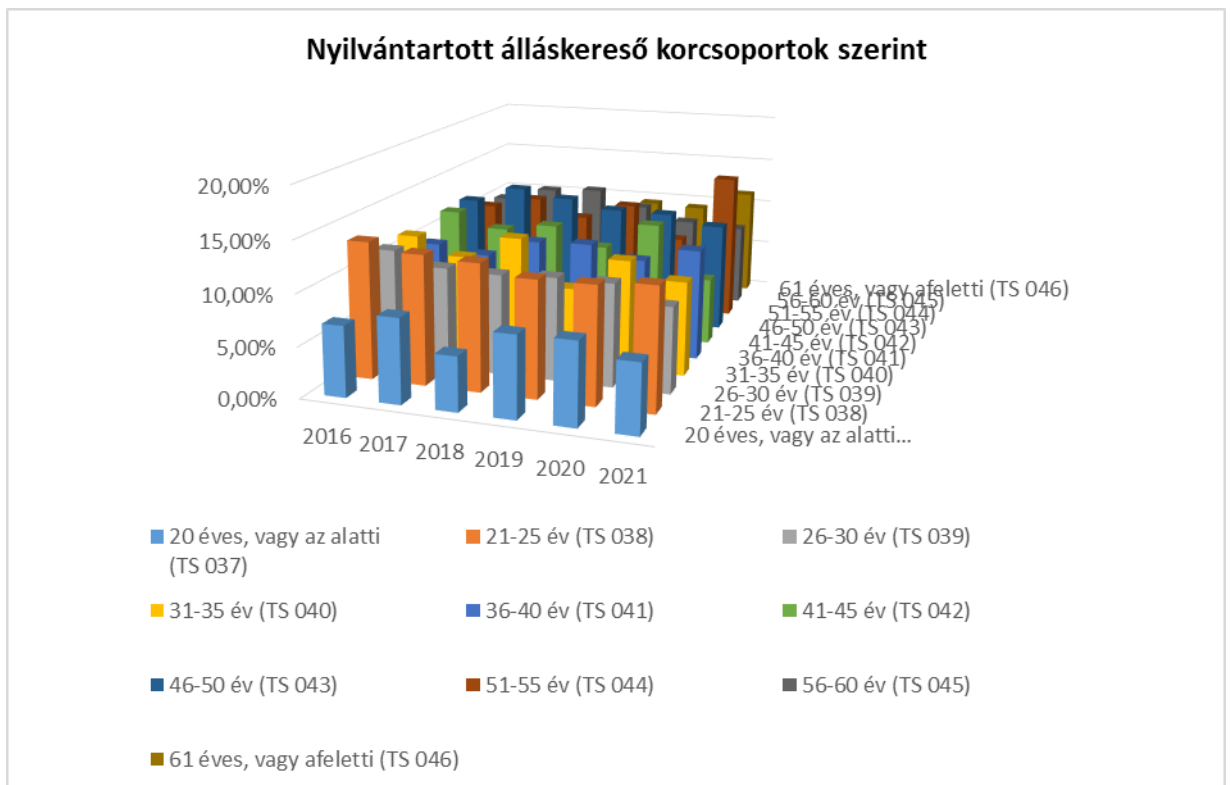
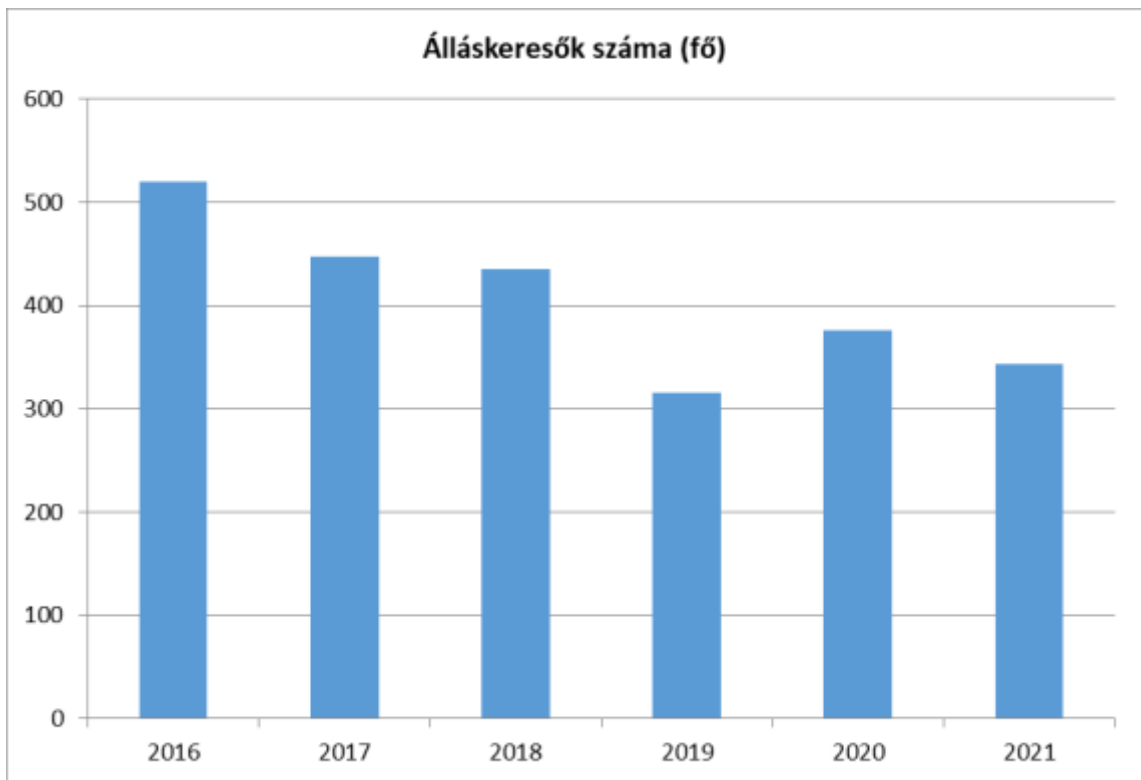

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		520	448	435	316	376
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	36,00	37,00	23,00	25,00	30,00	23,00
	%	6,92%	8,26%	5,29%	7,91%	7,98%	6,69%
21-25 év (TS 038)	Fő	70,00	57,00	54,00	36,00	43,00	41,00
	%	13,46%	12,72%	12,41%	11,39%	11,44%	11,92%
26-30 év (TS 039)	Fő	59,00	45,00	43,00	32,00	38,00	29,00
	%	11,35%	10,04%	9,89%	10,13%	10,11%	8,43%
31-35 év (TS 040)	Fő	60,00	44,00	53,00	24,00	41,00	32,00
	%	11,54%	9,82%	12,18%	7,59%	10,90%	9,30%
36-40 év (TS 041)	Fő	49,00	39,00	46,00	34,00	36,00	38,00
	%	9,42%	8,71%	10,57%	10,76%	9,57%	11,05%
41-45 év (TS 042)	Fő	61,00	46,00	48,00	29,00	45,00	23,00
	%	11,73%	10,27%	11,03%	9,18%	11,97%	6,69%
46-50 év (TS 043)	Fő	62,00	61,00	56,00	38,00	45,00	38,00
	%	11,92%	13,62%	12,87%	12,03%	11,97%	11,05%
51-55 év (TS 044)	Fő	53,00	51,00	42,00	36,00	30,00	52,00
	%	10,19%	11,38%	9,66%	11,39%	7,98%	15,12%
56-60 év (TS 045)	Fő	52,00	51,00	51,00	32,00	33,00	29,00
	%	10,00%	11,38%	11,72%	10,13%	8,78%	8,43%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	18,00	17,00	19,00	30,00	35,00	39,00
	%	3,46%	3,79%	4,37%	9,49%	9,31%	11,34%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fenti adatok a munkanélküliek (álláskeresők) számának minimális folyamatos csökkenését mutatják. A foglalkoztatás javuló tendenciája elsősorban a széleskörű és folyamatos közfoglalkoztatási programoknak köszönhető. A helyi lehetőségekre építve az álláskeresők és inaktívok foglalkoztatását elősegítő, megfelelő szakismeretek megszerzésére irányuló, valamint a foglalkoztathatóságot javító képzési programokhoz való hozzáférést folyamatosan biztosítani szükséges.

Önkormányzatunk folyamatosan tervezi, szervezi és valósítja meg a különféle közfoglalkoztatási programokat, így a startmunka és a hosszabb idejű közfoglalkoztatási programokat is. Az elmúlt évek során a startmunka programokban előállított termékeket és a programok során történt karbantartások, felújítások a település fejlődéséhez és közétkeztetéséhez is felhasználta Önkormányzatunk.

A startmunka programokat a Belügyminisztérium és a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal többször is ellenőrzi évente külön-külön és együttesen is. Az ellenőrzések folyamán megállapítást nyert, hogy a település mindig próbálja a kérelemben leadott munka és ütemtervet megvalósítani. Az ellenőrök a helyszíni ellenőrzések alkalmával elismerően nyugtázták a folyamatos munkavégzést és a különféle termelési tevékenységeket (pl. mezőgazdasági termelés) is.

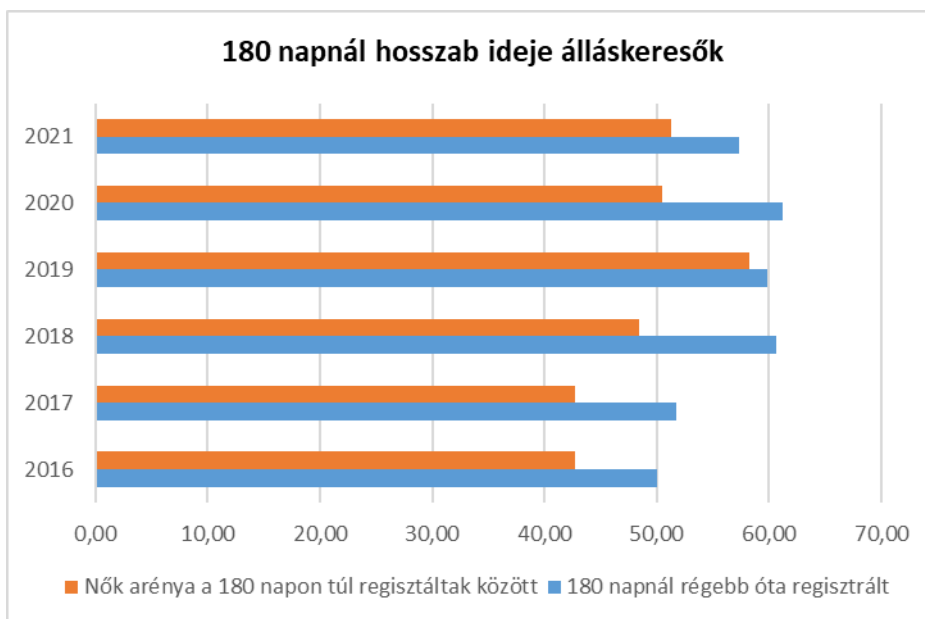
2023. évben Létavértes Város Önkormányzata a következő közfoglalkoztatási programokat kívánja beindítani:

- **mezőgazdasági program maximum 11 fővel**
- **szociális jellegű program** (amely magában foglalja a korábbi belvív-elvezetési, közúthálózat karbantartása, mezőgazdasági utak rendbetétele programokat) **maximum 37 fővel.**
- **hosszabb idejű közfoglalkoztatási program maximum 25 fővel**

A fenti programok tervezésénél, megvalósításánál szem előtt tartjuk, hogy csak olyan közfoglalkoztatási program legyen, mely a település fejlődését szolgálja. A közfoglalkoztatási programba bevonásra kerülő személyek kiválasztásánál nagy hangsúlyt fektetünk, hogy olyan személyeket kerüljenek a programokba, akik alacsony iskola végzettségű és hátrányos helyzetűnek minősülnek.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	42,69
2017	51,79	42,67
2018	60,69	48,48
2019	59,81	58,20
2020	61,17	50,43
2021	57,27	51,27

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.

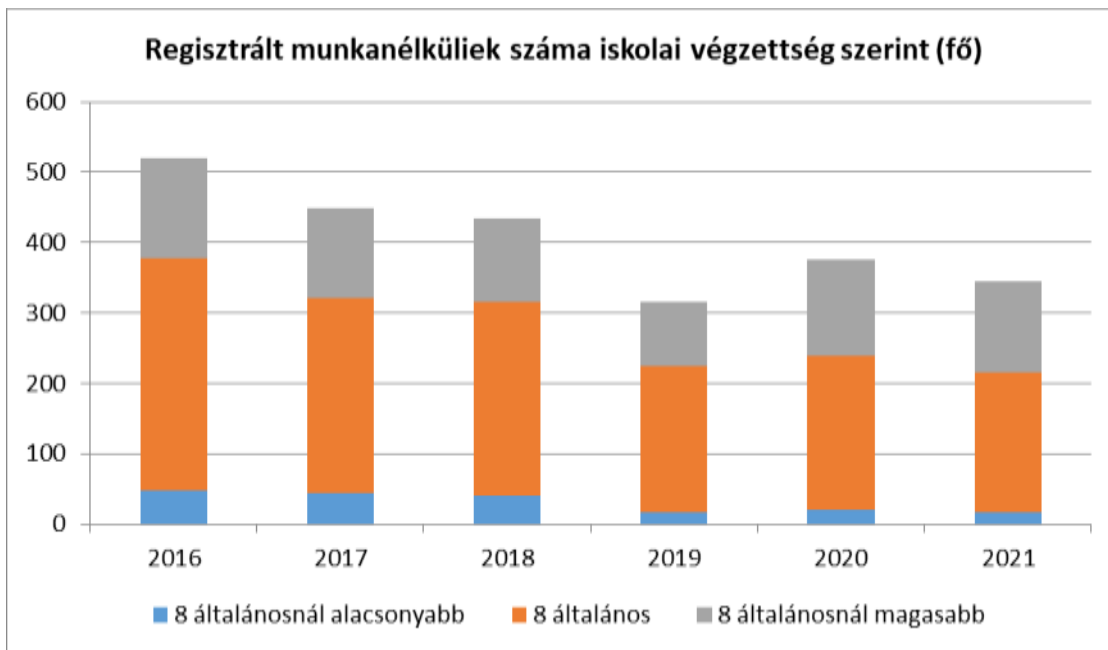
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A nyilvántartott álláskereső iskolai végzettség szerinti megoszlása az alacsony iskolai végzettségűek jelentős túlsúlyát mutatja (lásd az alábbi táblázatokat). A megfelelő szakképesítés hiánya teljesen leszűkíti a munkaerő piacon az elhelyezkedési esélyeit. A települési önkormányzat az aktív korú, a foglalkoztatásból kikerülő személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében közcélú foglalkoztatást szervez, melynek keretében különösen a regisztrált munkanélküli kérelmező igényjogosult személyek foglalkoztatását biztosítja.

A mutatók javulásának érdekében programokat kell indítani, hogy az alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőttek, a középfokú végzettséggel vagy versenyképes szakmával nem rendelkező, az iskolarendszertől lemorzsolódott, tanköteles koron túli fiatalok, a szakképzésben való részvétel feltételeként megszerezhessék az alapfokú végzettséget, illetve a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzettséget szerezzenek.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	520	47	9,04%	331	63,65%	142	27,31%
2017	448	44	9,82%	278	62,05%	126	28,13%
2018	435	41	9,43%	274	62,99%	120	27,59%
2019	316	17	5,38%	207	65,51%	92	29,11%
2020	376	21	5,59%	218	57,98%	137	36,44%
2021	344	17	4,94%	199	57,85%	128	37,21%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.4.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	17	203
2017	231	162
2018	215	144
2019	207	130
2020	231	119
2021	137	117

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.5.

A közfoglalkoztatás támogatási rendszere

A közfoglalkoztatásnak a munkanélküliség csökkentésére alkalmas egységes rendszerét a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII.31.) Korm. rendelet hozta létre, mely alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Alap közfoglalkoztatási támogatások előirányzatának terhére nyújtható támogatások fajtái az alábbiak:

- rövid időtartamú közfoglalkoztatás támogatása;
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása;
- országos közfoglalkoztatási program támogatása;
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás;

– vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás. A **rövid időtartamú közfoglalkoztatás** esetében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy, vagy a rehabilitációs ellátásban részesülő személy maximum 4 hónap időtartamra létesített napi 4 órás munkaidőben történő közfoglalkoztatása támogatható. A támogatás mértéke a közfoglalkoztatási bér és az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adó legfeljebb 95%-áig terjedhet, illetve a ténylegesen foglalkoztatottak után a közfoglalkoztatási bérhez és járulékaihoz nyújtott támogatási összeg 5 százaléka erejéig további támogatás adható a foglalkoztatásból eredő közvetlen költségek fedezéséhez is.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása esetében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy, a kirendeltség által kiközvetített álláskereső vagy a rehabilitációs eljárásban részesülő személy maximum 12 hónap időtartamra létesített napi 6-8 órás munkaidőben történő közfoglalkoztatása támogatható.

A **közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás** a közhasznú kölcsönzők részére nyújtható abban az esetben, ha a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyt, vagy a rehabilitációs ellátásban részesülő személyt legalább 60 napra közfoglalkoztatási jogviszony keretében alkalmaznak. A támogatás mértéke ebben az esetben a foglalkoztatott közfoglalkoztatási bére és az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adó mértékének 50-80 százalékáig terjedhet. A támogatási időszak a közfoglalkoztatási jogviszony időtartama, de legfeljebb egy év lehet.

Az **Országos közfoglalkoztatási program** esetében a támogatásra jogosultság együttes feltétele, hogy a közfoglalkoztató:

- a munkavégzéshez kapcsolódóan foglalkoztatást elősegítő képzés lehetőségét biztosítsa,
- a közfoglalkoztatottak számával a foglalkoztatás megkezdését megelőző havi átlagos statisztikai állományi létszáma bővüljön,

– és a képzés, a szociális földprogram, továbbá a megváltozott munkaképességű személyek közfoglalkoztatása kivételével a közfoglalkoztatási jogviszony létesítéséhez más központi költségvetési előirányzatból támogatásban – ide nem értve a közfoglalkoztató alapfeladatainak ellátásához nyújtott támogatást – ne részesüljön.

A támogatás mértéke a közfoglalkoztatási bér és az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adó mértékének 100 százalékáig, valamint a ténylegesen foglalkoztatottak után a közvetlen költségek tekintetében az előbbi támogatás 20 százalékáig, továbbá legalább száz fő foglalkoztatása esetén a szervezési költségek 3 százalékáig terjedhet. A támogatás legfeljebb 12 hónapra nyújtható.

A **vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás** a közfoglalkoztatástól független támogatási forma. A maximum 8 havi támogatás abban az esetben nyújtható a munkaadó részére, ha a kirendeltség által kiközvetített foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyt vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személyt teljes munkaidőben munkaviszony keretében foglalkoztatja, és vállalja, hogy a munkavállalót a támogatás megszűnése után is legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékanak megfelelő időtartamra továbbfoglalkoztatja. A támogatás mértéke a kötelező legkisebb munkabér, illetve garantált bérminimum és az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adó munkáltató által megfizetett összegének 70%-áig terjedhet.

A támogatási kérelmeket a tervezett közfoglalkoztatás helye szerint illetékes munkaügyi központhoz kell benyújtani. Több munkaügyi központ illetékességi területén megvalósuló közfoglalkoztatás, esetén pedig a közfoglalkoztató szerint illetékes munkaügyi központhoz kell benyújtani.

A vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás esetében az

illetékességet a foglalkoztatás helye, illetve több munkaügyi központ illetékességi területén megvalósuló foglalkoztatás esetén a vállalkozás

A támogatás odaítéléséről a munkaügyi kirendeltség mérlegelési jogkörben dönt, melynek során figyelembe veszi:

- a munkaerő-kereslet és kínálat helyi jellemzőit,
- a térség foglalkoztatási helyzetét és munkanélküliségi mutatóit,
- a munkaügyi központ és a munkaadó közötti együttműködés tapasztalatait,
- a munkaadó által felajánlott (vállalt) foglalkoztatás (továbbfoglalkoztatás) időtartamát,
- az álláskeresők munkához jutási esélyeit,
- a foglalkoztatni kívánt személy álláskeresőként eltöltött idejét,
- a foglalkoztatni kívánt személy közfoglalkoztatásról szóló törvény szerinti prioritási szintjét.

A kirendeltség pozitív döntése alapján a kirendeltség egységes szerződéses feltételrendszer szerint **hatósági szerződést** köt a támogatottal, melyben részletesen rögzítésre kerülnek a támogatással kapcsolatos jogok és kötelezettségek, és a támogatás elszámolására vonatkozó szabályok. Fontos kiemelni, hogy a közfoglalkoztatást csak a hatósági szerződés megkötését követően lehet megkezdeni, illetve a foglalkoztató köteles a kirendeltség által kiközvetített álláskeresőt foglalkoztatni, amennyiben az a munka elvégzésére a foglalkozás-egészségügyi vizsgálat szerint alkalmas.

A közfoglalkoztatás körében ellátható munkák

A közfoglalkoztatás körében ellátható munkák körébe tartoznak különösen a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 2013. január 1-jén hatályba léptetett 13. §-ában felsorolt **helyi közügyek, valamint helyben biztosítható közfeladatok** körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok, úgymint:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;

- hulladékgazdálkodás;
- távhőszolgáltatás;
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A helyi önkormányzat fenti feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Közfoglalkoztató és közfoglalkoztatott

A közfoglalkoztató fogalmát a Kftv. 1. § (3) bekezdésében felsoroltak határolják be, így közfoglalkoztató lehet:

- a helyi és nemzetiségi önkormányzat, valamint azok jogi személyiséggel rendelkező társulása,
- költségvetési szerv,
- egyház, amennyiben a foglalkoztatás nem hitéleti tevékenység keretében történik,
  - nemzeti civil alapprogramról szóló törvényben meghatározott civil szervezet,
  - közhasznú szervezet,
  - az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet,
  - vízitársulat (TIVIZIG 19 fő közfoglalkoztatott)
  - erdőgazdálkodás,
  - szociális szövetkezet közhasznú tevékenységek körében,
  - vasúti pályahálózat-működtető szervezet a vasúti pálya és környezete tisztántartásával, a kapcsolódó területek növényzetének karbantartásával, vasúti üzemi létesítmények fenntartója az üzemi létesítmény állagmegóvásával kapcsolatos feladatai ellátásában.

Közfoglalkoztatott az a személy lehet, aki a magyar munkajogi szabályok szerint munkaviszonyt létesíthet és a 16. életévét már betöltötte, egyúttal regisztrált álláskereső vagy rehabilitációs ellátásban részesül.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 58. § d) pontja alapján **álláskereső** az a személy, aki

- a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és
- oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és
- öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és
- az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és
- elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, illetve akit
- az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) deklarálja a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira való jogosultság feltételeit. Eszerint ellátásra az jogosult, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki

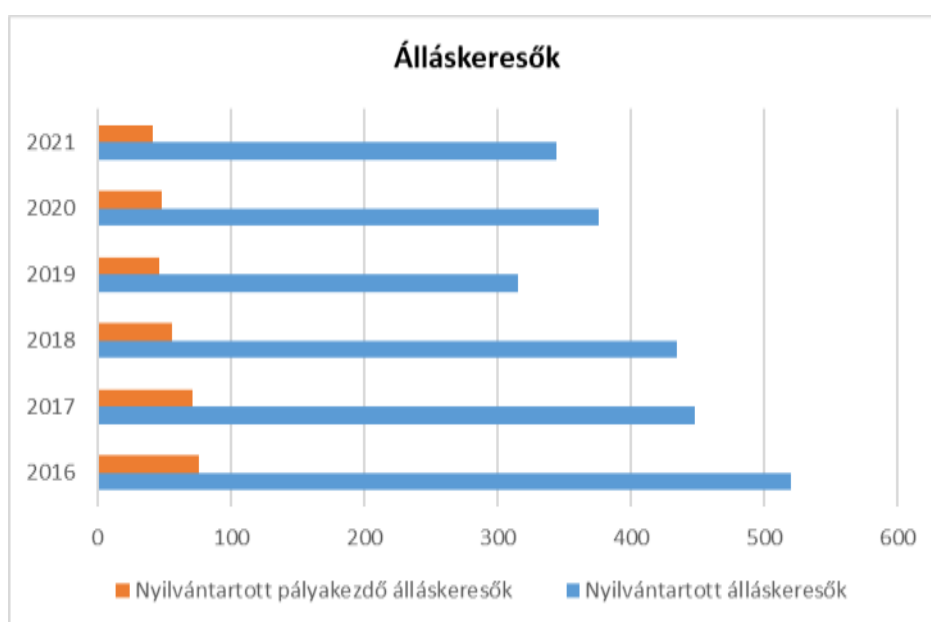
- a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095 napon át a társadalombiztosítási ellátásokról és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 5. §-a szerinti biztosított volt,
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban sem részesül.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	520	76
2017	448	71
2018	435	56
2019	316	46
2020	376	48
2021	344	42

Tábla: 3.2.6. Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Lásd c) pontban.

- g)
- h) intézményekben történő foglalkoztatása;

Erre vonatkozólag kimutatással nem rendelkezünk, de önkormányzati intézményben – hacsak közfoglalkoztatási formában is – mélyszegénységben élő és roma származású munkavállalót is találunk

- i) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs ilyen tapasztalat.

- j) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nincs erre vonatkozó információnk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Szociális szolgáltatások

Alapelvek

A szociális ellátások, szolgáltatások központjában a rászoruló személy, a szociális ellátás alanya áll, akinek joga van a legmagasabb szintű ellátáshoz, akinek törvény biztosítja emberi méltóságának, emberi és állampolgári jogainak tiszteletben tartását.

- Törekedni kell az egyenlőtlenségek felszámolására, mérséklésére, az ebből adódó társadalmi feszültségek csökkentésére.
- A helyi szociálpolitikának törekedni kell arra, hogy megakadályozza, illetve megelőzze az egyén marginalizálódását, a társadalom perifériájára való sodródását.
- Biztosítani kell valamennyi rászoruló számára a szociális ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz egyenlő eséllyel történő hozzájutást. Az elbírálás feltételeit, az ellátásban való részvételt mindenki számára diszkrimináció-mentesen kell biztosítani, megteremtve a szociális biztonság érvényesülésének feltételeit.
- A szükségletek szerinti szolgáltatások igénybevételét nemtől, vallási – felekezeti hovatartozástól, etnikumtól, fizikai, egészségi állapottól függetlenül mindenkinek biztosítani kell.
- A szociális ellátások, szolgáltatások során arra kell törekedni, hogy az igénylők életkörülménye, életminősége javuljon.
- Az ellátás biztosítása során törekedni kell az egyén autonómiájának megtartására.
- Meg kell teremteni a feltételeket a minél hosszabb időtartamú családban éléshez, az otthoni környezetben történő ellátáshoz, hogy az egyén minél tovább megszokott környezetében maradhasson.

Szociális szolgáltatások iránti igény Létavértes Városában

Ma Magyarországon a társadalom jelentős mértékű előregedésének lehetünk tanúi, mint a fejlett világban bárhol. Az előregedési folyamatok új kihívást jelentenek a szociális gondoskodás különféle területein. E társadalmi tendencia a szociális ellátó rendszerre egyre nagyobb terhet ró.

A szociális biztonság megteremtése érdekében gondoskodni kell arról, hogy a szükségét szenvedő személyek ne maradjanak ellátás nélkül. Esetleges „társadalmi kockázat” bekövetkezésekor biztosítani kell azt, hogy az egyén vagy a család életszínvonala ne süllyedjen túlságosan nagyot.

Hazánkban az idősgondozás legoptimálisabb megoldását a házigondozás-ápolás biztosítja. Ez az ellátási forma lehetővé teszi az idős emberek otthonában történő gondozását, ápolását, ezáltal az önálló életvitel fenntartását. Az egyénhez igazodó elkerülhetővé válik, vagy hosszabb időre kitolható

egy olyan állapotromlás, mely megakadályozza, hogy az idős ember idősök otthonába vagy krónikus betegosztályra kerüljön.

A **házi segítségnyújtás** keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretében biztosítandó feladatokat.

A gondozás lehet:

- Teljes gondozás: A gondozónő a gondozottal kapcsolatos minden tevékenységben részt vesz.
- Részgondozás: A gondozónő csak bizonyos tevékenységek végzésében segíti az ellátottat.
- Mindennapos és időszakos gondozás

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

A házi segítségnyújtásnak kiegyenlítőnek, kiegészítőnek kell lenni, szem előtt tartva az ellátott egészségi, szociális, mentális állapotát. A gondozás minden esetben személyre szabottan kell biztosítani. A gondozási feladatok ellátása során figyelembe kell venni, hogy csupán azokat a feladatokat végezze el a gondozónő, amelyekre a gondozott önmaga már nem képes. A lehető leghosszabb ideig és legnagyobb mértékben engedni kell a gondozottat tevékenyen részt venni önmaga ellátásában.

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott szolgáltatás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az ellátott személyes segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

Városunkban több egyház is működtet Idősök Klubját, mely nappali ellátást biztosít az itt élő rászorultak részére. Az idősök klubjába az öregségi nyugdíjkorhatáron felüli, vagy fogyatékos vagy az egészségi állapota miatt vehető fel az a személy, aki a saját ellátását csak részben képes megoldani. A klubok kiemelkedő feladata a szocioterápiás foglalkoztatás és a mentális gondozás, koruk egészségi állapotuk sajátosságainak elfogadtatása a tétlenség, haszontalanság érzésének leküzdése, a társas kapcsolatok megőrzése, a magány oldása. A szocioterápiás foglalkoztatások során

a különböző érdeklődésű emberek igényeit kell kielégíteni. Ezen klubok szolgáltatásai több területet érintenek.

Ingyenes igénybe vehető szolgáltatások:

- Egészségügyi ellátás: orvos-mentő kihívása szükség esetén, vérnyomás- vércukormérés, szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, gyógyszeríratás- kiváltás
- Fizikai ellátás: tisztálkodás, mosási- vasalási lehetőség, ruházat javítása, esetenként alapvető élelmiszerek vásárlása
- Mentális ellátás: mentális tanácsadás, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- Egyéb: hivatalos ügyek intézésénél segítségnyújtás, szabadidős programok, szellemi foglalkozások, hitélet gyakorlása

Térítés ellenében (igény szerint):

- reggeli, ebéd, vacsora
- pedikűr, fodrász, színház- kiállítás látogatása

.A személyes gondoskodást területén működtetett, a települések és a megyei önkormányzatok által fenntartott bentlakásos szociális intézmények túlszűfoltak. Emiatt szükséges az alapellátó rendszer fejlesztése, szakszerű működtetése. Amennyiben az ellátott állapota, körülményei indokolják, természetesen sor kerül a szociális intézményben történő elhelyezésre. Törekedni kell azonban ennek elkerülésére, a rászoruló otthonában történő gondozásra.

A szociális ellátások jellemzői településünkön, aktuális adatok

Az ellátási kötelezettség jelen állapota

Az Szt. 86.§ (1) bekezdése értelmében:

„A települési önkormányzat köteles biztosítani:

- a) a családsegítést, ha a polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös hivatal székhelye a településen van,
- b) étkeztetést,
- c) házi segítségnyújtást,
- d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,
- e) az a)-d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

(2) Az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

- a) * (hatálytalan 2016.I.1-től)
- b) háromezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idősek nappali ellátását,
- c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,
- d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)-c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat, időskorúak gondozóházát, éjjeli menedékhelyét, hajléktalan személyek átmeneti szállását köteles biztosítani.”

Településünkön az utóbbi években felerősödött a szociális szolgáltatás iránti igény.

A személyes gondoskodás keretében alapellátásként biztosított étkeztetés és házi segítségnyújtás keretszámai általában telítettek. Jelenleg ezen két alapellátás esetén várakozás nincs.

A 2006 januárja óta működő és a Vértesi Református Egyházközség által működtetett Idősek Szeretetháza Támogató Szolgáltatása, melynek feladata a településen élő valamennyi fogyatékos személy felkutatása, a szállító és a személyi segítő szolgálat szervezése és működtetése, amely segítséget nyújt a fogyatékos ember személyi higiénés, életviteli, életfenntartási szükségleteinek kielégítéséhez.

Személyi segítség: ez egy holisztikus szolgáltatás, amely segíti az egyén testi, lelki, szellemi fejlődését, ellátja a személy körüli teendőket, ötvözve a házi segítségnyújtás és otthoni szakápolás elemeit, de ennél több is, mivel a művelődési, sportolási, szórakozási igények kielégítésében is segít.

Népkonyha: Városunkban 2016.07.01. naptól elérhető ez a szolgáltatás, mely alkalmi jelleggel és helyben fogyasztással legalább napi egyszeri meleg ételt biztosít azoknak a szociálisan rászorult személyeknek, akik más étkezési formát nem vesznek igénybe. A Vértesi Református Egyházközség Idősek szeretetháza Támogató Szolgáltatása napi 700 fő részére biztosítja ezt a szolgáltatást, mely két helyszínen kerül kiosztásra.

A Nagylétei Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központja által 2014. decembere óta elérhető a jelzőkészülékes házi segítségnyújtás, ami azt jelenti, hogy az ellátott otthonában elhelyezett nyomógombos készülék használatkor egy gondozónő megjelenik az ellátott otthonában a jelzést követő 20-30 percen belül. Amennyiben szükséges, értesíti a házi orvost vagy a megfelelő hatóságokat, illetve a fennálló krízishelyzetet önállóan vagy szakszerű segítséggel igyekszik elhárítani. Jelenleg 100 db készülék működik településünkön, melyet ingyenesen használhatnak az ellátottak.

Városunkban házi segítségnyújtásban aktívan részt vesz még a Nagylétei Görög Katolikus Egyházközség által működtetett „Szolgálat Szívvel-Lélekkel”, a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió és a Vértesi Görög Katolikus Egyházközség Szent Szerafim Szociális Szolgálata.

A nappali ellátást a Szt 65/F.§-ban meghatározott személyek számára nyújtott szolgáltatás. A feladatot a Nagylétei Református Egyházközség és az Önkormányzat között az Szt. 120.§-a alapján létrejött ellátási szerződés alapján a Nagylétei Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központja látja el.

Korábban a családsegítő szolgáltatás társulás útján volt biztosított. Létavértes Város Önkormányzata, Kokad Község Önkormányzata, Álmosd Község Önkormányzata és Bagamér Nagyközség Önkormányzata 2002. december 28-án létrehozta a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot Működtető Intézményi Társulást szociális és gyermekjóléti alapellátási feladatok ellátására.

A Társulás az 1997. évi CXXXV. tv. 9. §-a szerinti társulásként működött, ezért a jogszabályi változások figyelembevételével a Társulás 2013. július 1. napjától jogi személyiségű társulássá alakult.

Bagamér Nagyközség Önkormányzata és Álmosd Község Önkormányzata 2013. december 31-napjával történő kiválási szándékát 2013. július 1-ig bejelentette, így a Társulást Létavértes Város Önkormányzata és Kokad Község Önkormányzata működtette tovább 2014. január 1-től.

A Gyermekjóléti Szolgálat célja, hogy hozzájáruljon a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

A szolgálatnak kiemelkedő szerepe van a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, amely nem csupán szolgáltató funkció, hanem szorosan kapcsolódik a hatósági munkákhoz, de működése nem hatósági jellegű, hanem segítő tevékenység.

A településen Gyermekjóléti Szolgálat koordinálta a veszélyeztetettséget észlelő-, és jelzőrendszert.

Az egyes szociális gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXIII törvény értelmében a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet 2016. január 1. napjától. Települési szinten család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten család- és gyermekjóléti központ keretein belül. A gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekjóléti központ szabályai módosultak, melyek közül kiemelendő, hogy módosult a feladat ellátási kötelezettség szabálya:

- polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat és a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles család- és gyermekjóléti szolgálatot,
- járásszékhely település lakosságszámtól függetlenül köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni.

Fentiekből kitűnik, hogy míg korábban Kokad településsel társulásban történt a feladatellátás, melynek fenntartásához Kokad arányosan hozzájárult, addig a jogszabályváltozással Létavértesnek kötelező ellátni Kokad községben is az előírt feladatokat, annak ellenére, hogy a Szolgálat működésének fenntartásához már hozzájárulást nem fizetnek. A Szolgálat feladatai, a hatósági intézkedés kezdeményezésén (védelembe vétel, átmeneti nevelésbe vétel stb.), valamint a gondozási terv készítésén kívül – melyet a központ végez - a korábbi feladatok ellátásával azonosak. A Család- és Gyermekjóléti Központ hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásában is közre kell működnie a Szolgálatnak, mivel a hatósági intézkedést a központ a Szolgálat jelzése alapján teszi, illetve a gondozási terv végrehajtása is a Szolgálat feladat. A Szolgálat működéséhez az Állam 1,6 fő foglalkoztatásához nyújt feladatfinanszírozást, míg a Szolgálat a korábbi 6 fő helyett, jelenleg is 5 fővel tudja ellátni feladatait.

A Létavértesi Család- és Gyermekjóléti szolgálat 2022. évi tevékenységének számszerű adatai

Gondozási esetek	
alapellátásban részesülő gyermekek száma:	40
alapellátásban részesülő családok száma:	13
védelembe vételhez kapcsolódó szociális tevékenység száma:	1840
egyéb szolgáltatások és szakmai tevékenységek száma:	1396
információnyújtások:	258
szolgáltatás, mely nem igényel szaktudást:	406
egyéb hivatalos ügyekben közreműködés:	84
más alapszolgáltatásban (oktatás, eü., stb.) tanácsadások (szaktudást igénylő) közvetítés:	64
felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel:	27
esetmegbeszélések	122
jelzőrendszer tagjaival:	6
esetkonferencia	0
konfliktus- és kríziskezelés:	8
a szolgáltatást igénybe vevők száma:	1024
gyermekek száma:	100
családok száma:	55

Forrás: Létavértesi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

IV.3.2. Pénzbeli és természetbeni ellátások

Az Szt. módosítását követően az önkormányzatok települési illetve rendkívüli települési támogatás keretében tudnak segítséget nyújtani az arra rászorulóknak. Létavértesen a „Létavértes Város Képviselő-testületének 14/2021.(IX.30) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni ellátásokról és támogatásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról” (továbbiakban: Ör.) szabályozza ezen ellátásokat.

Az Ör. 9.§ (1) bekezdése szerint:

„ A jogosult részére jövedelme kiegészítéseként, pótlásaként pénzbeli, illetve természetbeni szociális ellátás nyújtható.

(2) Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a.) az Egészségügyi és Szociális Bizottság (továbbiakban: Bizottság) rendkívüli települési támogatást

b.) a Polgármester

ba.) lakhatási támogatást

bb.) települési rendszeres gyógyszer-támogatást

bc.) tanévkezdési támogatást

bd) időskorúak egyszeri támogatását

be) daganatos betegek települési támogatását

bf) rendkívüli települési támogatást

bg) köztemetést.

állapít meg az Szt. 45.§-ban és a 48.§-ban foglaltak figyelembe vételével, valamint e rendeletben meghatározott feltételek szerint.”

A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A Polgármester a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, illetve a tüzelőanyag költségeihez, valamint önkormányzati tulajdonú bérlakás bérleti díjához lakhatási települési támogatást nyújt az e rendeletben meghatározott feltételek szerint jogosultnak.

A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személy részére az Ör-ben meghatározott rendkívüli települési támogatás nyújtható. A rendkívüli települési támogatás jogosultságáról a Bizottság, valamint az önkormányzat mindenkor éves költségvetésben rendkívüli települési támogatás címen elkülönített összeg 25%-ig a Polgármester dönt.

A polgármester rendszeres gyógyszer támogatásra való jogosultságot állapít meg annak a személynek, akinek esetében a rendszeres havi vényköteles gyógyszerköltség legalább 7.000.-Ft, és az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg családban élő esetében a szociális vetítési alap összegének 125 %-át, egyedülálló esetében a szociális vetítési alap összegének 200%-át. A gyógyszer támogatás havi összege: 5.000 Ft.”

Az Ör. 14. §. (1) – (2) bekezdései szerint (mely a tanévkézdési támogatásról szól):

„(1) Az önkormányzat az éves szociális segélykeret összegének figyelembevételével tanévkézdési támogatást nyújt a család jövedelmi viszonyaitól függetlenül az általános iskolai, a közép fokú nappali iskolarendszerű oktatásában részesülő, valamint a felsőfokú oktatási intézményben, nappali tagozaton tanulmányokat folytató Létavértesen bejelentett lakóhellyel rendelkező gyermekek iskoláztatási költségeihez.

(2) A tanévkézdési támogatás mértéke

- a) alapfokú oktatási intézmény tanulója esetén 20.000 Ft
- b) közép fokú oktatási intézmény tanulója esetén 30.000 Ft
- c) felsőfokú oktatási intézmény tanulója esetén 50.000 Ft.”

Az Ör. 15. §-a rendelkezik az időskorúak egyszeri támogatásáról az alábbiak szerint:

„ 1. Az Önkormányzat az éves szociális segélykeret összegének figyelembevételével időskorúak egyszeri támogatását nyújtja jövedelmi viszonytól függetlenül a Létavértesen bejelentett lakóhellyel rendelkező 65 éves és 65 év feletti időskorú személyek részére évente egy alkalommal.

- 1. Az időskorúak egyszeri támogatásának mértéke: 20.000 Ft/év, egyedülállók esetében 30.000 Ft/év.

Az Önkormányzat az éves szociális segélykeret összegének figyelembevételével daganatos betegek települési támogatását nyújtja a család jövedelmi viszonyaitól függetlenül az igazoltan daganatos betegséggel küzdő, a támogatás igénylésének időpontjában rosszindulatú daganat kiújulásának megakadályozását, késleltetését és/vagy a tumor megkisebbitését vagy elpusztítását célzó „aktív”

kezelés alatt álló Létavértesen bejelentett lakóhellyel rendelkező személy számára a kezelésekkel kapcsolatban felmerülő költségeinek enyhítése céljából. A támogatás mértéke: 60.000.-Ft/fő/év, melynek feltétele a háziorvos által kiadott – a daganatos betegség aktív kezelését igazoló – igazolás.

2022. évben kifizetett szociális ellátások összege Létavértes városában

10. számú táblázat

Támogatás megnevezése	Kifizetett összeg (2022.01.01-2022.12.31.)
RGYK	7.655.000.-Ft
Átmeneti segély	2.979.600.-Ft
BURSA	600.000.-Ft
Időskorúak egyszeri támogatása	29.070.000.-Ft
Köztemetés	1.537.647.-Ft
Lakhatási támogatás	3.323.717.-Ft
Tanévkezdési támogatás	22.740.000.-Ft
Települési rendszeres gyógyszer-támogatás	155.000.-Ft
Daganatos betegek települési támogatása	3.240.000.-Ft

Forrás: Létavértesi Közös Önkormányzati Hivatal Gazdasági Iroda

Összességében – a fentiekben a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió sorait idézve - megállapítható, hogy Létavértes a szociális ellátások tekintetében átlagos képet mutat, ellátórendszere kiépített, ellátáshoz való hozzáférhetőség jó.

Ugyanakkor az alábbi táblázatok vizsgálatakor megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők és a segélyben illetve járadékban részesülők mutatói között aránytalanul nagy eltérés látható, így feltehetően sokan vannak rendszeres jövedelem nélkül, aminek okait vizsgálni szükséges, és intézkedést kell megfogalmazni az elhárítására.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	520	11,14%	36	6,92%
2017	448	9,68%	29	6,47%
2018	435	9,37%	45	10,34%
2019	316	6,74%	47	14,87%
2020	376	8,07%	61	16,22%
2021	344	7,40%	66	19,19%

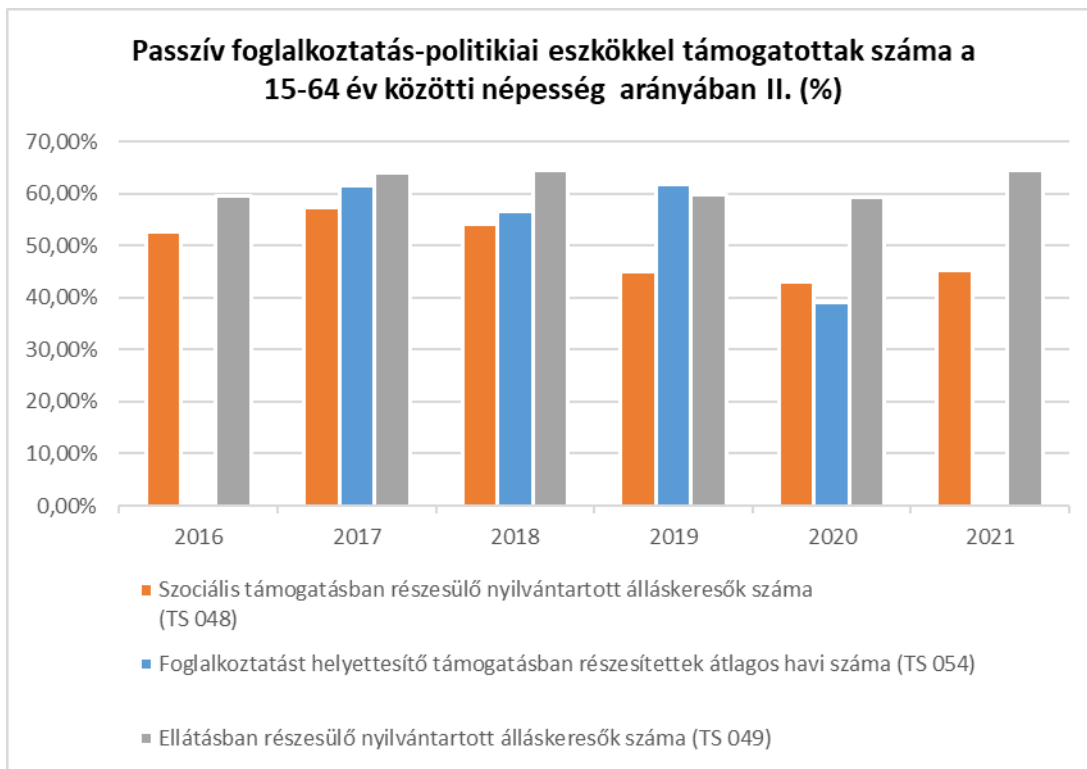
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	274	52,69%	n.a.	-	310	59,62%
2017	257	57,37%	275	61,41%	286	63,84%
2018	235	54,02%	246	56,52%	280	64,37%
2019	142	44,94%	195	61,79%	189	59,81%
2020	162	43,09%	147	39,11%	223	59,31%
2021	156	45,35%	n.a.	-	222	64,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	23
2018	24
2019	25
2020	26
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

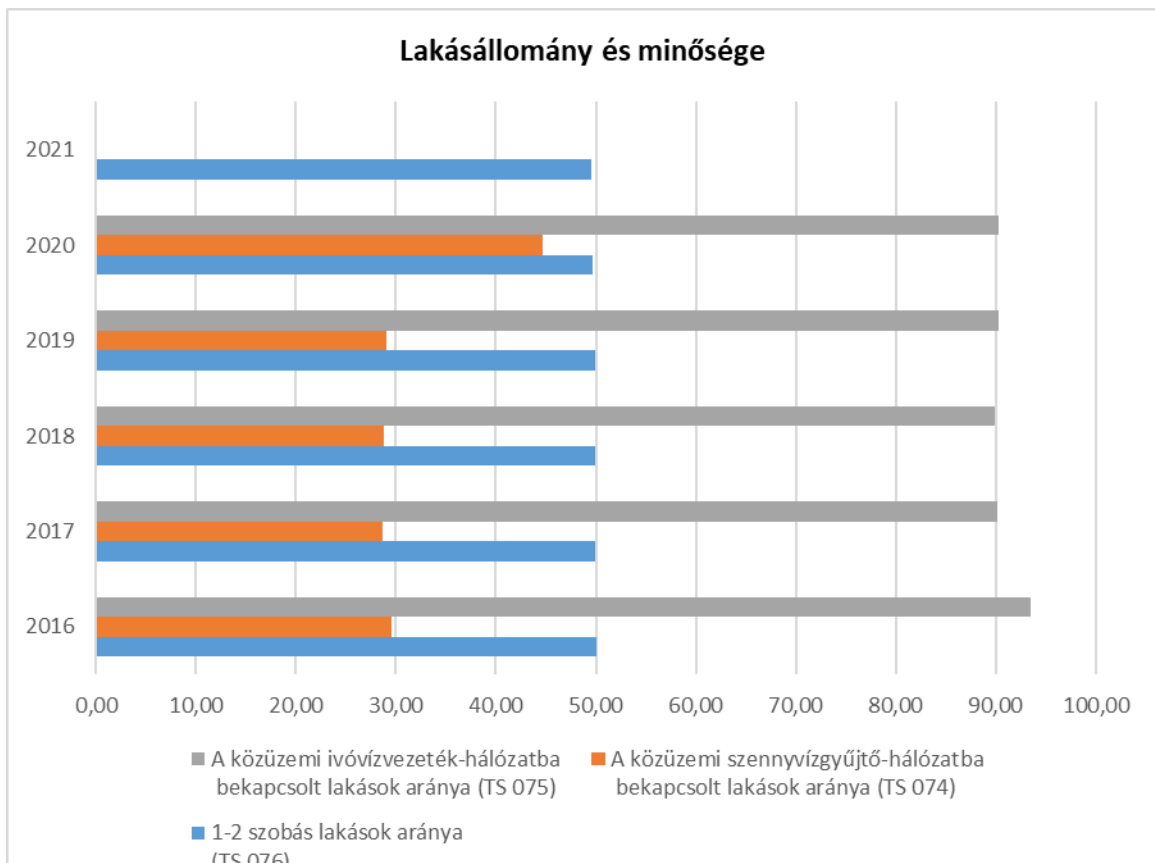
Tábla: 3.3.1.; 3.3.2.; 3.3.3.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2666	1	0,38	50,04	29,52	93,44
2017	2667	3	1,12	49,98	28,65	90,18
2018	2672	5	1,87	49,89	28,78	89,93
2019	2673	1	0,37	49,87	29,07	90,27
2020	2673	7	2,62	49,68	44,74	90,27
2021	2670	2	0,75	49,59	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tábla: 3.4.1.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	2 666	n.a.	6	n.a.	5	n.a.	n.a.
2017	2 667	n.a.	6	n.a.	5	n.a.	n.a.
2018	2 672	n.a.	6	n.a.	5	n.a.	n.a.
2019	2 673	n.a.	6	n.a.	5	n.a.	n.a.
2020	2 673	n.a.	6	n.a.	5	n.a.	n.a.
2021	2 670	n.a.	6	n.a.	5	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tábla:3.4.2. opcionális

b) szociális lakhatás

Lsd. a) pontban.

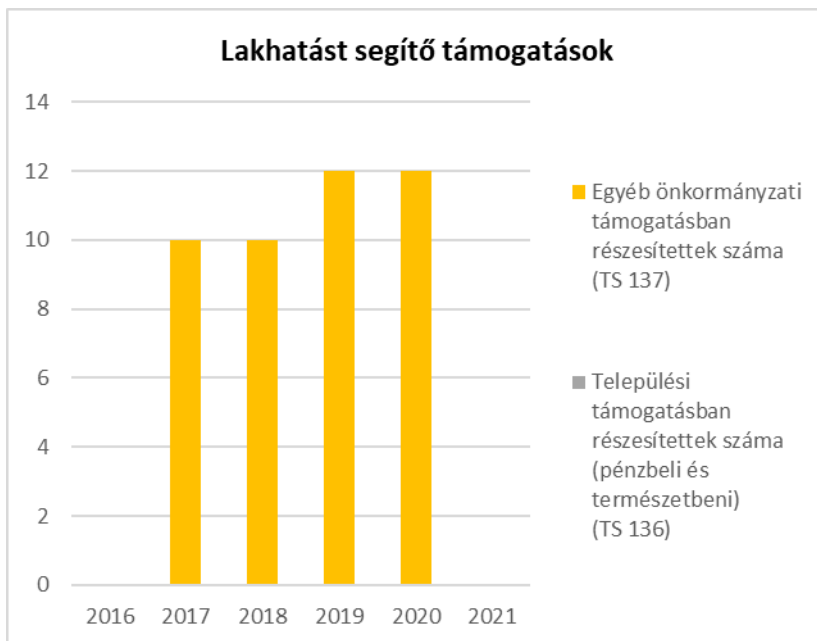
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Önkormányzatunk, a tulajdonában álló egyéb rendeltetésű épületeit lakáscélra nem használja fel.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	10
2018	n.a.	10
2019	n.a.	12
2020	n.a.	12
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:3.4.3.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számáról nem rendelkezünk adatokkal, de mivel ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat, így felmérésük rendkívül fontos feladat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben lévő lakóépületek száma elenyésző településünkön, ezzel kapcsolatosan számadat nem áll rendelkezésünkre.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

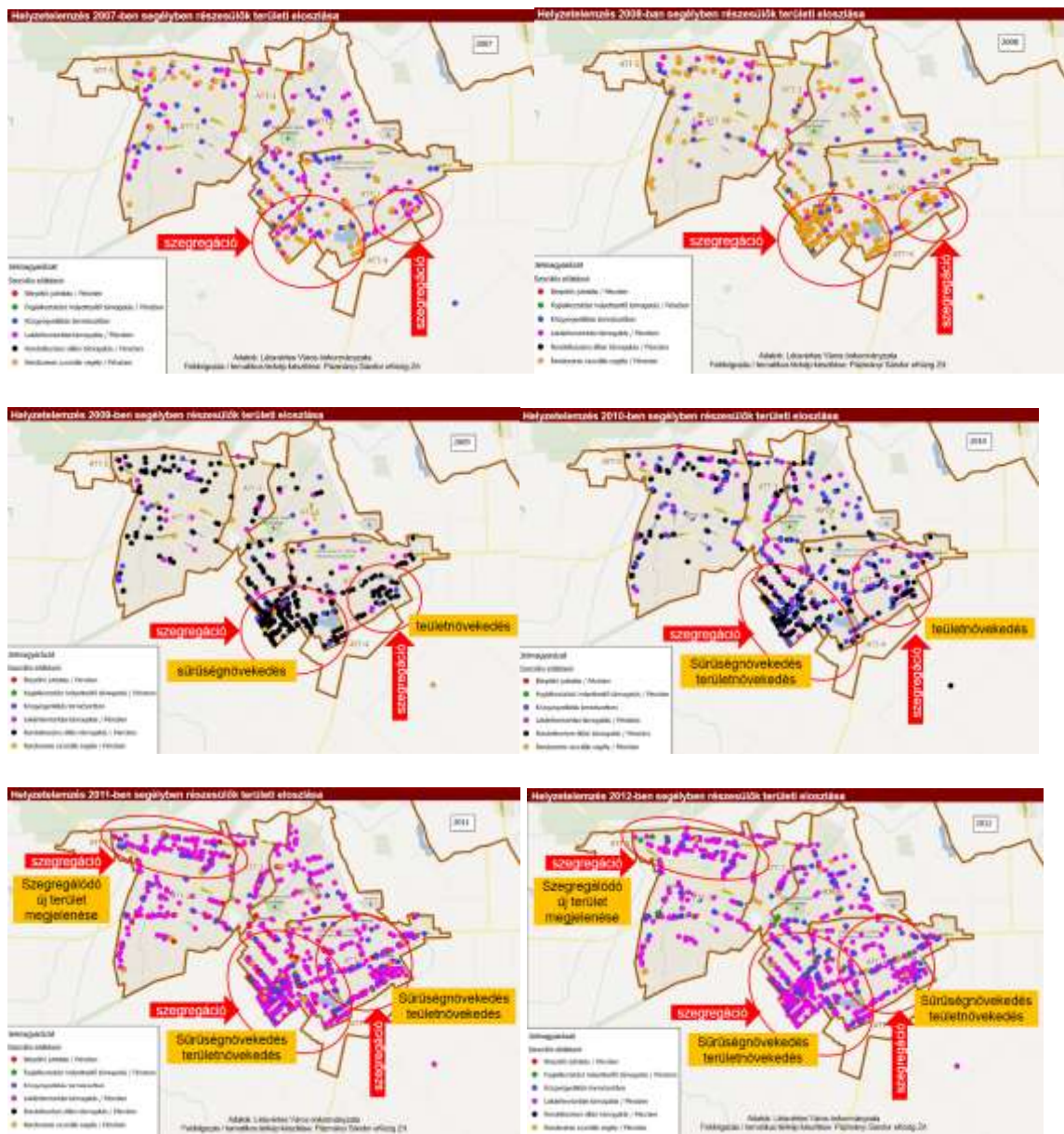
Létavértesen a legnagyobb kihívást ma a társadalmi szegregáció, és hatásainak kivédése jelenti. Ezek mellett, illetve ennek részeként szükség van a közlekedést és a szolgáltatásfejlesztést célzó rövid távú tervek megvalósítására, és a kistérségi szolgáltató központ szerepkör erősítésére. A szegregációs folyamatok megfékezésével, lehetőség szerinti megállítással együtt járul hozzá a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználása „A természeti környezeti állapot javítása, a környezeti ártalmak csökkentése” és a „Létavértes versenyképes turisztikai célterületté tétele” tematikus célok megvalósulásához is.

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Létavértes szociális típusú városrehabilitációjának alapvető célja a szegregálódó általános városi körülmények javítása. Ezen belül égetően szükséges a Létai városrész déli részén található leromlott és leszakadó szegregálódó és szegregációval veszélyeztetett területének leromlását okozó folyamatok megállítása és megfordítása. A társadalmi-fizikai- gazdasági

szempontból is leszakadó, és leszakadással fenyegetett településrészek fizikai állapota erősen leromlott, a lakosság társadalmi helyzete, foglalkoztatási színvonala, életkörülményei szegényesek, a településrész városi és közösségi funkciókkal való ellátottsága alacsony szintű, a városrész nem képes bekapcsolódni a város gazdasági-társadalmi vérkeringésébe. Az alábbi térképeken a segélyezési mutatók térbeli eloszlását szemléltetjük, és bemutatjuk az elmúlt évek sajnálatos tendenciáját, a szegregátumok növekedését.

A térképeken a különböző jellegű szociális segélyezési adatokat a lakóházak helyén eltérő színnel szerepeltettük. Barna vonallal kontúroztuk az Integrált Településfejlesztési stratégia által jelölt akcióterületi határokat.

A kérdést illetően természetesen a halmozottan hátrányos helyzet kérdésköreit is vizsgáltuk, azonban a segélyezési adatok vizsgálatából az is kiderül, hogy a szegregációs problémák nem csak a romák lakta területeket érintik, hanem szinte a város egész területét.

Egyes területeken koncentráltan jelentkezik a munkanélküliség, melyet tovább súlyosbítanak a hátrányos helyzetű csoportok jelenlétéből, és a közbiztonság romlásából származó problémák. 2008. óta új lakóház gyakorlatilag nem is épült a szegregálódott területeken, a népességnövekedést a korábbi lakásszám mellett viseli a terület. A nem hivatalos lakásszám változás legjellemzőbben a területről elvándorló lakosság üresen hagyott épületeinek széthordásából, nevezzük így: spontán bontásából adódik.

A városrész olyan, erősen szegregált terület, ahol a gazdasági és társadalmi problémák egymást erősítő komplex rendszere határozza meg a telepszerű környezetben élők kilátásait.

Létavértesen a szegregált terület egyik sajátossága, hogy a roma lakosság jellemzően az elszegényedett, elvándorló lakosság helyére költözött, második sajátossága, hogy a szociális cigánylakás-építési programok egy adott területre koncentráálódtak.

A településrész szervesen illeszkedik a városhoz. Az érintett terület épületállománya vegyes egyik része erősen elhanyagolt, másik részük a szociális helyzethez képest rendezett. Több helyen az épületek között a háztáji gazdálkodás jeleit lehet felfedezni, ezek biztatóak és arra utalnak, hogy az elkezdett programok sikerrel járnak, hiszen vannak a közösségnek olyan szorgalmas tagjai, akik húzóerővé, pozitív példává válhatnak.

A problémák hátterében több tényező áll, egyik legfontosabb az alacsony iskolai végzettség. Jelentős mértékű a munkanélküliség, és jelen van az underclass szubkultúra által meghatározott munkanélküliség is, valamint a munkakeresés feladásából adódó inaktivitás.

A rossz foglalkoztathatóság a megélhetést biztosító rendszeres munkajövedelem hiányát okozza, így az érintettek kiszolgáltatott helyzetben, rossz anyagi körülmények között élnek. A jövedelemhiány több problémát is okozhat (depresszió, önpusztító magatartásformák, agresszió, bűnözés), közülük talán legkomolyabb a gyerekszegénység és a szegénység ezen keresztül történő újratermelődése, illetve az underclass modell kialakulása.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Lsd. az a) pontban.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Lsd. az a) pontban.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

E fejezetben vizsgáljuk a település lakosságának egészségügyi helyzetét, az ellátáshoz való hozzáférést.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A fenti jogszabály előírásaiban meghatározott egészségügyi alapellátás a településen helyben teljeskörűen megoldott. 3 házi orvosi szolgálat, 1 házi gyermekorvosi szolgálat, 2 fogorvosi praxis, 3 körzeti védőnő, 1 iskolai védőnő, központi orvosi ügyelet.

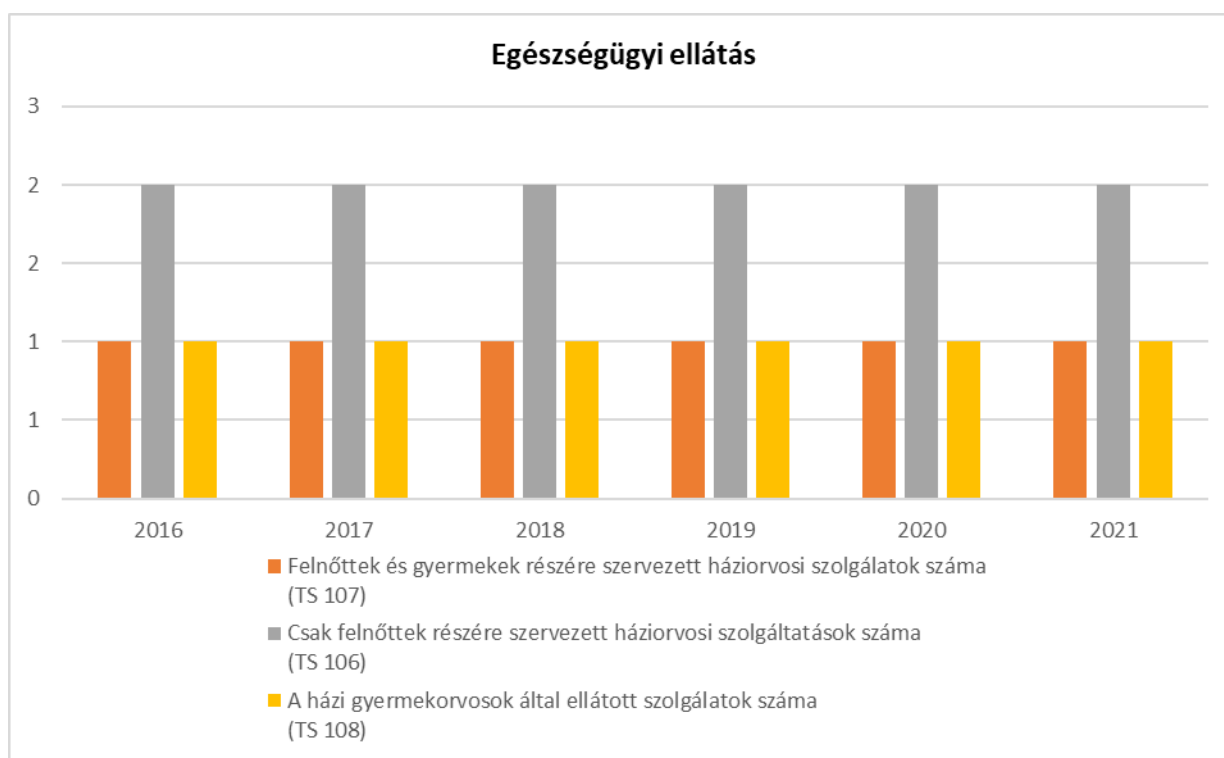
Településünkön térségi mentőállomás működik, továbbá 2011. szeptemberében nyitotta meg kapuit Létavértesen az Érmellék Egészségcentrum. A Centrum 8 település – Álmosd, Bagamér, Esztár, Hajdúbagos, Kokad, Létavértes, Monostorpályi, Pocsaj – társulásával jött létre, akik a megvalósításra és az üzemeltetésre 2009. július 2-án alapították meg a LÉT.A.MED Nonprofit Zrt-t. Az intézmény – mely Közép-Európa egyik legkorszerűbb járóbeteg-szakellátó központja – igényes környezetben, a mai legmodernebb technikai felszereltség mellett helybe hozza a térség legmagasabb színvonalú egészségügyi ellátását.

A kezdeti időszakban heti 200 óra szakorvosi és 120 óra nem szakorvosi óraszámmal biztosítják a betegek ellátását a következő szakterületeken: általános belgyógyászat, általános sebészet, általános szülészet-nőgyógyászat, általános csecsemő- és gyermekgyógyászat, általános fül-orr-gégegyógyászat, általános szemészet, általános bőr- és nemibeteg-ellátás, általános neurológia, ortopédia, urológia, reumatológia, pszichiátria, tüdőgyógyászat, általános kardiológia, általános laboratóriumi diagnosztika, általános röntgendiagnosztika, ultrahang-diagnosztika, általános fizioterápia-gyógytorna, gyógytorna, gyógymasszázs. Továbbá az országban egyedülálló módon az intézményben nappali kórház is megkezdte működését, ahol kúraszerű járóbeteg ellátás keretében infúziós terápiákra van lehetőség.

Az Érmellék Egészségcentrum 2011. szeptember 5. óta fogadja a kedves gyógyulni vágyókat!

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	2	1	2	n.a.	n.a.
2017	1	2	1	2	226	51,74
2018	1	2	1	2	235	49,78
2019	1	2	1	2	224	28,73
2020	1	2	1	2	233	27,32
2021	1	2	1	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:3.6.1.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészségügyi szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti. A járóbeteg szakrendelő megépítése és beindítása óta a szűrések az egészségügy szinte minden területére kiterjednek.

Az óvodában és iskolában is fogászati szűrés történik, melyeken minden gyerek szűrését elvégzik. A gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnők aktívan részt vesznek az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Az iskolai védőnő előkészíti a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzi, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladata.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az orvos - egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz a város lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés, amely gyakran a helyi szegény családból származó gyerekek táplálkozásának elsődleges forrása. Fontos, hogy megfeleljen az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Önkormányzatunk nagy figyelmet fordít a megfelelő nyersanyagok kiválasztására, és a házas ízek megteremtésére az iskolákban és óvodákban.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az egészségmagatartást támogató, *sportolásra* lehetőséget biztosító infrastruktúra (uszoda, sportcsarnok, több pályás sporttelep, kondi park) kedvező a városunkban. Egyesületi – Létavértes SC '97 - szinten jelen van városunkban a labdarúgás, kézilabda, cselgáncs és az úszás. A tömegsport szervezésében a Létavértesi Fitness- és Szabadidősport Egyesület jeleskedik településünkön. Szervezésükben részt vehetünk vízi vándor táborban és teljesítménytúrákon. Az óvodákban és

iskolákban is nagy hangsúlyt fektetnek (a szabadidő kulturált, hasznos eltöltése érdekében is) a szabadidős programok, tömegsportrendezvények szervezésére és rendezésére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Biztosított. Lsd 3.3 pont

f) drogprevenációs szolgáltatások;

Nincs adat.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs adat.

h) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül. Lsd 3.2 pont

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	700 db/munkanap
2017	700 db/munkanap
2018	700 db/munkanap
2019	700 db/munkanap
2020	700 db/munkanap
2021	700 db/munkanap

Forrás: Önkormányzati adat

Tábla: 3.6.2.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, a sportegyesületek, az azonos érdekekre, érdeklődésre létrejött szerveződések és folytathatnánk a sort.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
3	igen	10 640	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Tábla:3.7.1.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Általánosságban elmondható, hogy az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert nagy többségük alkalmazkodik az adott társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Sokféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban, így Létavértesen is. Vannak jogi normák, amelyeknek megtartásáról az állam végső esetben kényszerrel gondoskodik, illetve amelyeknek megszegését kényszereszközökkel torolja meg. Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénias normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszallással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb helytelenítés. Beszélhetünk egy-egy nemzeti kisebbség, vallási csoport, társadalmi réteg szubkultúrájáról. Ha a szubkultúrában szereplő viselkedési norma ellentétben áll a helyi társadalomban uralkodó, elfogadott normáktól, akkor az egyén dilemma előtt áll: mely normákat kövesse és melyektől térjen el, hogyan viselkedjen a számára elfogadhatatlan viselkedési normákat képviselőkkel szemben? A devianciához - az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez - pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, lelki beteg, stb polgártársainkhoz - történő viszonyulás komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésben.

Az utóbbi időben, a lakosság megváltozott anyagi helyzete, a bekövetkezett gazdasági válság, az elszegényedés hozzájárult a tulajdon elleni bűncselekmények terjedéséhez. Ezért szükséges e jogsértések visszaszorítása, hiszen a lakosság szubjektív biztonságérzetét ezek az apróbbnak tűnő, de mégis nagy számban előforduló cselekmények nagymértékben negatív irányba befolyásolják, emiatt szükséges az elkövetőkkel szembeni gyorsabb eljárás lefolytatása, gyorsabb szankcionálás, mely mind visszatartó erőként szolgálhat. A jogszabály szigorodása, a szabálysértési őrizet, az elzárás lehetősége eltérítheti az esetleges elkövetőt szándékától.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Gyermejjóléti Szolgálat minden évben nagy szerepet vállal a segélyek és adományok elosztásában. Szolgálatunk családgondozói, több alkalommal osztottak ruhaadományt, bútorokat. Az adományokat a Magyar Vöröskereszt, illetve a lakosság ajánlotta fel.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A Létavértesi Román Kulturális Egyesület rövid története

Létavértes határváros legrégebbi ma is működő rendszeresen gyűlésező és rendezvényeket szervező civil szervezete 1992-ben alakult 10 fő alapító taggal Létavértes nagyközség vezetőjének nagyon erős támogatásával. Az eltelt időszakban minden évben megrendeztük a Iosif Vulcan – Irinyi János – Iustin Popfiu rendezvényt, koszorúzást. Minden évben kirándultunk, nagyon gyakran négynapos romániai úti céllal. Szerveztünk magyar-román diákcsere programot. Kitaláltuk és megrendeztük az Irinyi vetélkedőket. Rendszeresen részt vettünk a városnapokon, kísérletet tettünk a román nyelv tanulására. Jelentősen megnöveltük az egyesületünk taglétszámát tartósan 30 fő felettire. Kulturális Egyesületünk ma is vonzó, ebben az évben is többen kérték tagfelvételüket. Küldöttként részt veszünk a Magyarországi Románok Kulturális Szövetségének munkájában.

A Létavértesi Román Kisebbségi Önkormányzat 2006-ban alakult 5 fő képviselővel. 2010-től Létavértesi Román Nemzetiségi Önkormányzat néven működünk 3 fő képviselővel. Az évek során jó partneri együttműködést alakítottunk ki több szervezettel. Ebből kiemelkedik Létavértes Város Önkormányzata, a nagyváradi Körösvidéki Múzeum, a Létavértes SC'97. A Debreceni Egyetemmel az együttműködési megállapodásunk aláírás alatt van. Önkormányzatunk elnöke tagja volt a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának, jelenleg a Pénzügyi Bizottság tagja. Több sikeres pályázattal élénkítettük Létavértes közéletét. Szerveztük és finanszíroztuk az Irinyi-Vulcan-Popfiu rendezvényeket.

2017-ben határoztuk el, hogy Létavértes két kiemelkedő személyiségéről magyar-román nyelvű könyv készüljön. Sikeres Emberi Erőforrások Minisztériumi és több szponzor támogatásával vált valóra az elhatározás.

Ezúton mondunk köszönetet támogatóinknak.

Jövőbeli célunk pályázatokkal növelni önkormányzatunk tartalmi munkáját, román önkormányzati és egyesületi tagok összefogásával, együttműködésével.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Az Önkormányzati törvény szétválasztja a települési és kisebbségi önkormányzat feladat- és hatáskörét. A helyi közügyek ellátása a települési önkormányzat hatáskörébe tartozik. A Kisebbségi törvény biztosítja a kisebbségi önkormányzatoknak azon jogait, amely lehetővé teszi a kisebbséget érintő bármely kérdésben egyetértést, véleményezést, kezdeményezést, önálló döntést és felterjesztést.

A kisebbségi önkormányzat ezek ismeretében készíti el éves munkatervét és határozza meg feladatait: rendezvények, munkahelyteremtés, parlafű és gyomirtás, tanulmányi pályázatok, mindennapi problémák megoldása, együttműködés a helyi intézményekkel és egyéb szervekkel.

A Létavértesi Roma Nemzetiségi Önkormányzat olyan feladatokat is igyekszik megoldani, amivel megkeresik a cigány emberek, ahol a mindennapi megélhetés, felvilágosítás, lakhatás és egyéb problémák felmerülnek.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat továbbra is együttműködik minden intézménnyel, szervezettel, akik segítik és javítják a hátrányos helyzetű emberek mindennapi körülményeit.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élőkről nincs adat	Adatgyűjtés-feldolgozás
Jövedelmi helyzetről nincs adat (rendszeres jövedelem, eladósodás stb.)	Adatgyűjtés-feldolgozás
Romák számáról, lakhatási körülményeiről nincs adat	Adatgyűjtés-feldolgozás
Végzettségre vonatkozó adatok hiányosak	Adatgyűjtés-feldolgozás
Egészségi állapotra vonatkozóan nincs adat	Adatgyűjtés-feldolgozás
A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. A munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. Ezeket a kompetenciákat a fiatalok családi és szociokulturális háttere jelentős mértékben meghatározza, amit az oktatási rendszer csak részben képes ellensúlyozni.	<p>A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok bővítése a civil szervezet bevonásával.</p> <p>A fiatalok képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük nagyobb arányban történő biztosítása.</p> <p>Új szakmák elsajátítása</p> <p>Személyes kompetenciák fejlesztése</p>
Foglalkoztatásukra a munkaerő-piacon minimális az esély, csak közfoglalkoztatásban és a mezőgazdasági idénymunkában van lehetőségük megjelenni.	Közösségi szociális munka szervezése
A szegregátumokban élők felzárkóztatását, izolációjuk oldását célzó programok hiánya	A Családsegítő Szolgálat mentorálásával, civil szervezetek bevonásával szocializációs programok bevezetése(önsegítő csoportok működtetése, képzések beindítása, munkanélküli tanácsadások, speciális adósságcsökkentő programok szervezése, fiatalok hétvégi elfoglaltságának – sport, életmód-tanácsadás – megszervezése, stb.)
A szegregált, leromlott területen élők hozzáféréseinek támogatása az egészségügyi-, és szociális ellátórendszerhez	<p>Célzott beavatkozások az egészségügyi és szociális feltételek javítása érdekében; ellátásfejlesztés (szociális munkások, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, védőnők, orvosi ellátás) kiemelt figyelemmel a telepszerű, leromlott állapotú lakóhelyekre, lakóövezetekre.</p> <p>Kiegészítő egészségügyi és szociális beavatkozások tervezése a szűrés és korai fejlesztés érdekében az érintett gyermekek körében</p>

A lakosság egészségi állapota romlik. A prevenció és szűrőprogramokban a lakosság részt vétele nem teljes körű	Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a preventív módszerek elterjesztése. Egészségre nevelő és szemléletformáló programok bővítése
Szükség van az etnikai konfliktusok és jogsértések megelőzését támogató programok hiánya.	A gyermek és ifjúsági korosztályt külön is célzó konfliktus kezelő - érzékenyítő programok kidolgozása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Létavértes Esélyegyenlőségi Programjának alapvető célja, hogy *minden gyermek* számára biztosítsa a településen a **szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód** elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való **hozzáférés egyenlőségének** biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a községben élő hátrányos helyzetű gyerekek **hátrányainak kompenzálása** és az **esélyegyenlőség előmozdítása** érdekében:

- a beiratkozásnál, felvételinél,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Az ENSZ *gyermek jogairól* szóló egyezményének figyelembe vételével biztosítjuk a fogyatékos gyermekeknek:

- az emberi méltóságát,
- a különleges gondozáshoz való jogát,
- személyisége lehető legteljesebb kibontakoztatását kulturális és szellemi területen egyaránt.

Célunk az, hogy városunkban érvényesüljön a:

- diszkriminációmentesség,
- szegregációmentesség,
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 96. §. (6) bekezdése előírja az önkormányzatok számára, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készítsen és az a Képviselőtestület

tárgyalja meg. A beszámoló kötelező tartalmi elemeit a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira (Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal minden év januárjában kiadott kimutatása alapján)

ÁLLANDÓ LAKOSSÁG			LAKÓNÉPESSÉG			
Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt	
(2013)	3684	3767	7451	3513	3606	7119
(2014)	3687	3791	7478	3500	3618	7118
(2015)	3702	3784	7486	3537	3634	7171
(2016)	3702	3784	7486	3552	3636	7188
(2017)	3717	3783	7500	3546	3621	7167
(2018)	3720	3758	7478	3542	3617	7159
(2019)	3735	3825	7560	3554	3670	7224
(2020)	3720	3814	7534	3544	3671	7215
(2021)	3684	3827	7511	3524	3694	7218

Állandó lakosság az adott településen lakóhellyel rendelkezők számát, míg lakó népességen az adott településen tartózkodási hellyel, ennek hiányában lakóhellyel rendelkezők számát értjük.

Demográfiai adatok a 0-18 éves korosztályra vonatkozóan

(2013.)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
176	130	550	528	227	223
306		1078		450	
0-18 éves korú összesen: 1834 fő					

(2014.)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
139	110	560	499	199	229
249		1059		428	
0-18 éves korú összesen: 1736 fő					

(2015)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
136	130	540	487	206	226
266		1027		432	
0-18 éves korú összesen: 1725 fő					

(2016)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
131	133	523	475	218	216
264		998		434	
0-18 éves korú összesen: 1696 fő					

(2017)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
125	128	518	452	207	207
253		970		414	
0-18 éves korú összesen: 1636					

(2018)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
175	162	506	465	212	206
337		971		418	
0-18 éves korú összesen: 1726					

(2019)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
174	162	548	529	231	223
336		1077		454	
0-18 éves korú összesen: 1867					

(2020)

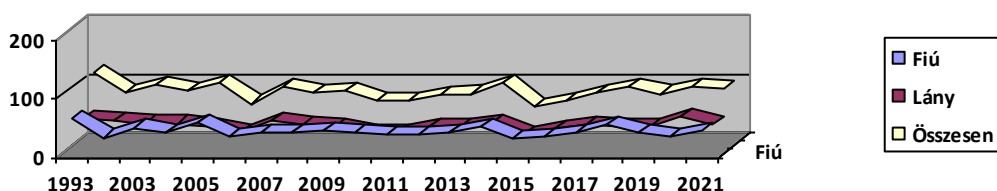
0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
176	180	447	427	181	174
356		874		355	
0-18 éves korú összesen: 1585					

(2021)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
130	150	469	436	198	187
280		905		385	
0-18 éves korú összesen: 1570					

Gyermeklétszám alakulása **adott évben születettek** statisztikai adatainak tükrében.

Év	Fiú	Lány	Összesen
1993	67	51	118
2002	34	48	82
2003	51	44	95
2004	43	44	87
2005	61	39	100
2006	36	28	64
2007	44	49	93
2008	42	41	83
2009	46	39	85
2010	42	27	69
2011	40	29	69
2012	40	39	79
2013	43	38	81
2014	53	46	99
2015	32	26	58
2016	35	34	69
2017	43	41	84
2018	51	38	89
2019	43	38	81
2020	37	55	92
2021	46	43	89

A 2015. év a születések tekintetében az elmúlt két évtized „mélyrepülése” volt, ám a drasztikus gyermeklétszám csökkenést követően a születések száma emelkedett, az elmúlt három évben stagnált ez a létszám

Óvodai beiratások alkalmával látható, hogy több gyermek a valóságban nem tartózkodik Létavértesen, hanem külföldön teljesíti tankötelezettségét. Itt külön kell említeni azokat, akik román állampolgárként kérték a magyar állampolgárságot, s ennek okán létesítettek magyarországi lakcímet, illetve azokat a létavértesieket, akik jelenleg Nyugat-Európában dolgoznak.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 735	3 825	7560	49,40%	50,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			268	3,54%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	684	629	1313	9,05%	8,32%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	141	160	301	1,87%	2,12%
Forrás: TelR, KSH Tstar					

Tábla:4.1.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

- *gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadások nagysága 2021. évben*

2020. január 1. napjától az–korábban a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási hivatal hatáskörébe tartozó –ügykörök kerültek át a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.) és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) rendelkezései alapján.

- **Családvédelmi koordináció**

A családvédelmi koordinációs szerv a hozzátartozók közötti erőszak kezelésével kapcsolatos feladatot lát el.

2021-ben nem került sor családvédelmi koordinációra.

- **Nagykorú apa esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele**

A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően – a fogamzási idő kezdetétől – személyesen lehet megtenni. A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele kizárólag abban az esetben tartozik a jegyző gyámhatósági hatáskörébe, ha azt nagykorú apa teszi meg.

2021-ben 41 esetben került sor apai elismerő nyilatkozat felvételére Hivatalunkban,

➤ **A gyermek családi jogállásának rendezése érdekében a gyermek családi és utónevének megállapítása**

A gyámhatóság állapítja meg a gyermek nevét, ha a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők a gyermek családi és utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a gyámhatóság felhívásától számítva harminc napon belül nem jelentik be; vagy a gyermek mindkét szülője ismeretlen.

➤ **Az ismeretlen szülőktől származó gyermek és a képzelt szülők adatainak megállapítása**

A Ptk. 4:150. § (4) bekezdése alapján az anya a gyámhatóságnál kezdeményezheti, hogy a születési anyakönyvbe kiskorú gyermeke apjaként képzelt személyt jegyezzenek be. Az anya a képzelt személy apaként való bejegyzésére irányuló eljárás során dönthet arról, hogy a gyermek a továbbiakban a képzelt apa családi nevét viseli. Erre vonatkozó nyilatkozata hiányában a gyermek az anya családi nevét viseli tovább.

Képzelt apa adatainak megállapítására nem került sor 2021-ben.

A Gyv.t 94. §. (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata **a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítés és működtetése**, a területén lakó gyerekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 19. §. (1) bekezdése alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult meghatározott gyermek étkeztetés normatív kedvezményének, meghatározott pénzbeli támogatásnak, a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2021. évben 28.500 Ft) a 130 %-át (37.050 Ft) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a jogszabályban meghatározott értéket. (1.995 e/Ft)

Ügytípus	Kedvezményben részesülők száma					
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	2021
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	767	773	661	622	606	609
Védendő fogyasztó igazolás	75	81	38	30	10	15
Környezettanulmány	26	63	315	147	261	276
Vagyonleltár	38	39	27	10	7	7
Halmazottan hátrányos helyzet megállapítása	2H 212 3H 555 367 családot érint	2H 263 3H 510 363 családot érint	2H 153 3H 508 313 családot érint	2H 129fő 3H 380 272 családot érint	2H 283 3H 295 H28 161 családot érint	2H 178 3H 411 290 családot érint

- a gyermekétkeztetés megoldásnak módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetés feladatát a Napközi Konyha látja el, melynek költségvetése az önkormányzat költségvetésében jelenik meg. Az óvodás, és az iskolaotthonos ellátásban résztvevő, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és iskolaotthonos oktatásban résztvevő gyermek számára ingyenes (100 %-ban támogatott étkeztetést kell biztosítania az önkormányzatnak. Ezen túlmenően 50 %-os kedvezményben részesülnek azok tanulók, akik gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek (5-8 évfolyamon), 3 és több gyermekes családok, valamint a felemelt családi pótlékban részesülő kiskorúak.

2020. szeptemberétől együttműködési megállapodás alapján Kokad község gyermekétkeztetési feladatait is Létavértes látja el.

(A létszámadatok az étkezési napokra vetített létszámot mutatják: nem a gyermeklétszámot, hanem a ténylegesen étkezők számát. Az óvodában az étkezési napok száma 220 nap, míg az iskolában 185 nap.)

Megnevezés	Bölcsőde	Óvoda	Iskolák	Összesen
Étkezők száma	17 fő	167 fő	369 fő	553 fő
Kedvezményezettek	17 fő	167 fő	295 fő	479 fő
	Ingyenes 17 fő	Ingyenes 167 fő	Ingyenes 244 fő	Ingyenes 428 fő
	50 % 0 fő	50 % 0 fő	50 % 51 fő	50 % 51 fő
			100 % 74 fő	100 % 74 fő
Feladatfinanszírozás	9.828.187,-	27.212.180,-	64.546.672,-	103.587.039,-
Befizetések	0	0	9.772.690,-	9.772.690,-
Önkormányzati hozzájárulás	0	0	0	0
Összes kiadás	9.828.187,-	27.212.180,-	74.319.362,-	113.359.729,-

Előző év adataival összevetve 61 fővel többen vették igénybe az étkeztetést. Kedvezménye étkeztetésben továbbra is az étkezők 86,6 %-a részesül. Feladatfinanszírozás keretében 6.925.436 Ft-tal több állami forrást vettünk igénybe az ellátás biztosítására, befizetésekből 1.336.995 Ft-tal több bevételünk származott, miközben az ellátásra összességben 8.262.261 Ft-tal többet fordítottunk.

A 1997. évi XXXI. törvény a Szünidei gyermekétkeztetés biztosításáról az alábbiak szerint rendelkezik

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Időszak	Fő	Költség
Tavaszi szünet 2 nap	310	473.366,-
Nyári szünet 44 nap iskola, 9 nap óvoda	415	12.193.907,-
Őszi szünet 5 nap	339	1.458.828,-
Tél szünet	360	2.168.877,-

7 nap	
Mindösszesen	16.294.978,-

Előző év adataival összevetve megállapítható hogy, a szünidei gyermekétkeztetésre összességében 4.269.359,-Ft-tal többet fordítottunk.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

- *gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalta (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai).*

Létavértes Városi Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítására vonatkozóan előírt törvényi kötelezettségének intézményfenntartással tesz eleget. Tekintettel arra, hogy a törvény kötelezi Létavértes Önkormányzatát a közös hivatalhoz tartozó Kokad Község vonatkozásában is a feladatellátásra a korábbi társulás megszüntetésre került. Kokad község Önkormányzata a feladat ellátáshoz nem járul hozzá. A jogszabály által meghatározott minimum létszám 2 fő, a finanszírozott létszám 1,6 fő. A Képviselőtestület döntése alapján a szolgálat engedélyezett létszáma 5 fő. A családsegítő szolgálat valamint a védőnői szolgálat tevékenységéről szóló beszámoló a beszámolóm mellékletét képezi, illetve a Képviselőtestület azokat külön napirendként is megtárgyalja.

A jelenlegi gyermekvédelmi rendszer fontos része, annak alapja a gyermekvédelmi jelzőrendszer, melynek tagjai a házi orvos, védőnő, iskola, óvoda, rendőrség. A jelzőrendszer tagjai a gyermekjóléti szolgálat felé élnek jelzéssel és esetmegbeszélés során próbálnak megoldást találni a problémára. A gyermeket alapellátás keretében gondozásba veszik. Ha súlyos veszélyeztetető magatartás, gyakori elhanyagolás tapasztalható a családban, akkor sürgős jelzéssel élnek a gyámhatóság felé, bűncselekmény esetben pedig a rendőrség felé. Életveszélyes veszélyeztetettség, életveszélyes helyzetek esetében azonnali kiemelésre kerül sor. A jelzőrendszer tagjai évente gyermekvédelmi tanácskozáson értékelik az éves munkát, amelyet a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervez meg. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése a településen példaértékű, személyes és napi szintű.

A jegyzői gyámhatóság feladat- és hatásköre az elmúlt egy év alatt nem változott.

- *A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.*

Az önkormányzat a gyerekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései alapján önkormányzatunk 2018. október 1 napjától két bölcsődei csoport indításának feltételeit teremtette meg. Az intézmény az óvodával egy épületben, ahhoz szervezetileg is integráltan kezdte meg működését 28 férőhely biztosításával. Jelenleg mind a 28 férőhely be van töltve.

A 1997. évi XXXI. tv. előírásai szerint szükséges volna biztosítani a gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, és a helyettes szülő hálózatot, azonban anyagi források hiányában illet az önkormányzat nem tud fenntartani. A helyettes szülői hálózat biztosításához szükség volna olyan képzett (tanfolyamot végzett) személyekre, akik önként vállalnák, hogy a családokból kiemelt gyermekeket saját otthonában fogadja.

7. Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

Beszámolási időszakban ellenőrzésre nem került sor.

8. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

A gyermekvédelmi törvény családi típusú nevelésre orientált rendszert alakított ki, amely a preventív és a családba való visszahelyező megoldásokat szabályozza és helyezi előtérbe. A hatósági gyermekvédelmet minden esetben meg kell előznie a rászoruló gyermekekre kiterjedő ellátórendszer működtetése, melynek igénybevétele önkéntes.

Szükséges a jelzőrendszer tagjainak szorosabb, egymást támogató, megerősítő munkája a hatékonyság érdekében. A gyermekjóléti szolgálat számára feladatot jelent a jelzőrendszer tagjainak együttműködését szabályozó megállapodások jogszabályi változásokhoz és helyi szükségletekhez igazított folyamatos aktualizálása.

9. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program)

Bűnmegelőzésben és prevenciók munkában 2 fő körzeti megbízott iskolarendőr végzi munkáját, akik kapcsolatot tartanak az iskolákkal, illetve előadások keretében végeznek közlekedési, felvilágosító, bűnmegelőzési munkákat. Bűnmegelőzési koncepcióval az önkormányzat nem rendelkezik.

10. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek

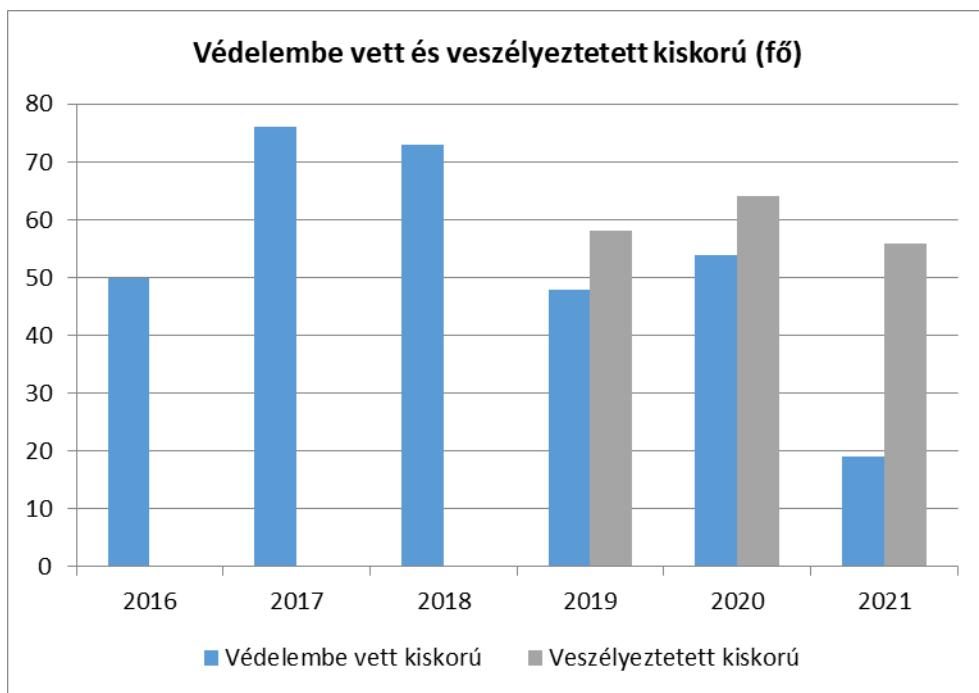
A gyermekvédelmi feladatok ellátásában – csakúgy, mint egyéb területeken – a civil szervezetek erősödése olyan feladatok ellátására nyújthat, amelyet az önkormányzat már nem tud felvállalni. A helyi civil szervezetek az ifjúsággal kapcsolatos tevékenysége ennek ellenére többnyire leszűkül szabadidős program szervezésére, s az ilyen feladatot ellátó szervezetek száma is csekély (Arany János Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány, Irinyi János Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány, LÉTAFIT Se, Létavértes SC. 97.)

Forrás: az önkormányzat gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámoló

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	50	n.a.
2017	76	n.a.
2018	73	n.a.
2019	48	58
2020	54	64
2021	19	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

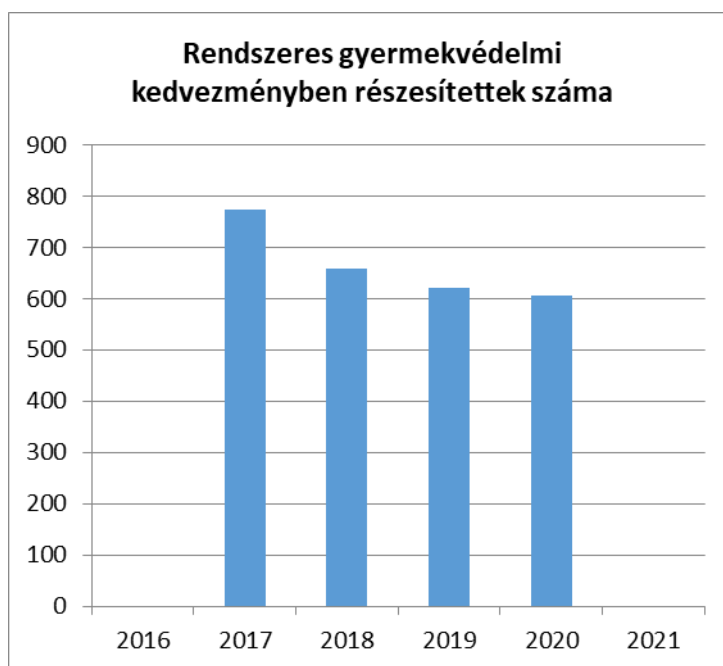

Tábla:4.1.1.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	773
2018	658
2019	622
2020	607
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

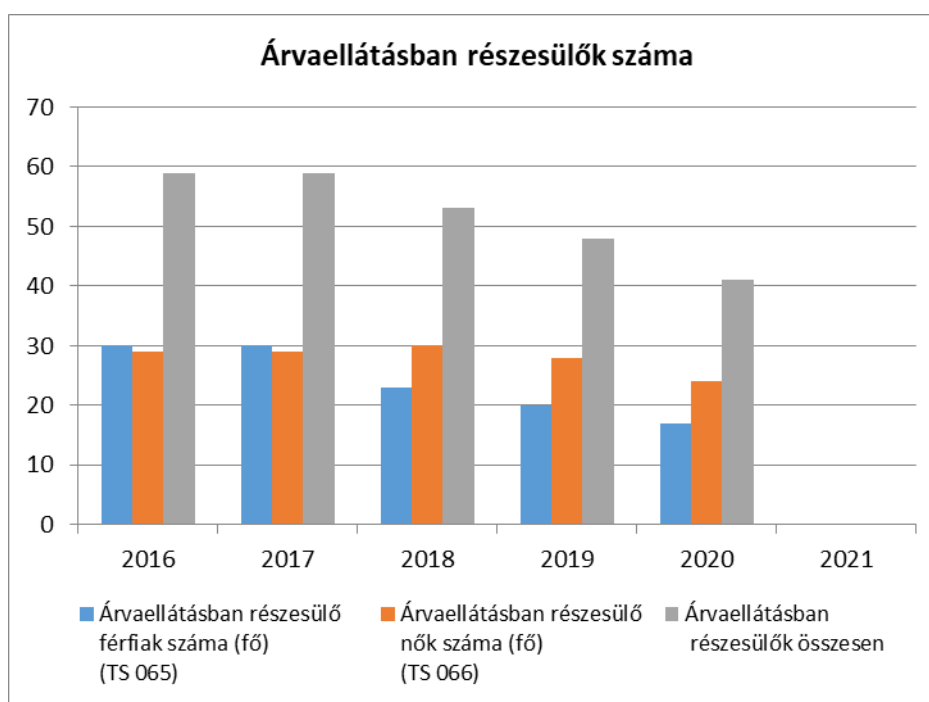

Tábla:4.1.2.

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;
Lásd a,b) pont.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	30	29	59
2017	30	29	59
2018	23	30	53
2019	20	28	48
2020	17	24	41
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.3.

- d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői
A gyermekétkeztetést az Önkormányzat saját konyha fenntartásával oldja meg.
Lásd a, pont.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.4. opcionális

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs adat.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A városrészben nagy arányban élnek iskoláskorú és fiatalabb gyerekek, akik fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges anyagi feltételek a legtöbb családban nem állnak rendelkezésre. Kiskorúak esetében komoly lépéseket szükséges ezért tenni az egészséges fizikai fejlődéshez szükséges alapvető feltételek (élelmiszer, fűtés, egészségügyi ellátás és gyógyszerek) biztosítása érdekében.

A teleszerű környezet és a rossz szociokulturális háttér a későbbiekben komoly lemaradást és szocializációs problémákat okozhat a gyerekek közoktatási rendszerbe való beilleszkedése során, alapvetően befolyásolhatja későbbi teljesítményüket, ezért elengedhetetlen a szociokulturális hátrányok leküzdésére irányuló korai fejlesztés és a jó minőségű, a gyerekek problémáit kompenzálni tudó óvodai és általános iskolai ellátás biztosítása. A közoktatás rendszerében nyújtott jó teljesítmény alapvetően meghatározza a későbbi magasabb oktatási szintekbe való bejutást, ezáltal a várható munkaerő-piaci státuszt és az elérhető jövedelmet.

A szegénység újratermelődésének megakadályozásához az oktatáson keresztül vezet az út.

Több külföldi és hazai példa is igazolja, hogy az integrált oktatás pozitívan hat a szociokulturálisan hátrányos helyzetű iskolás gyerekek teljesítményére és szocializációjára. A városrészben megszűnt a szegregált oktatást nyújtó általános iskola, így az iskoláskorú gyerekek integrált oktatásban vesznek részt.

Elengedhetetlen a telepről származó gyerekek iskolai előmenetelének kiemelt figyelemmel kísérése és támogatása, az őket integráltan oktató intézmények és az oktatási módszerek folyamatos fejlesztése. Programszerűen kell kutatni és gondozni a tehetséges gyerekeket, akik előmenetelükkel, sikereikkel és hosszabb távon sikeres életútjukkal mintaként szolgálhatnak az itt élők számára a tanulás és a kitartó munka garantálta sikerek testközelivé tételében.

A gyerekek oktatásban megfigyelt teljesítményét, sikerét nagyban meghatározza a támogató családi háttér és a tanuláshoz szükséges feltételek megléte, illetve azok hiánya. A Gyermekejóléti Szolgáltatnak és a gyerekeket nevelő oktatási intézményeknek együtt kell működniük, hogy a tanulók számára megfelelő körülmények legyenek biztosítva a tanuláshoz (nyugodt környezet, motiváló és a tanulás fontosságát elismerő közeg), ezért a Családsegítő és a Gyermekejóléti Szolgálatra komoly

szerep hárul a támogató családi közeg kialakításában való együttműködésre. Amennyiben a tanulást, fejlődést biztosító családi környezet kialakítása nem lehetséges, alternatív megoldásokat kell biztosítani (pl. napközi-ellátás, tanodák, mentorok).

Cél, hogy az általános iskolát elvégzők minél nagyobb arányban tanulhassanak tovább, lehetőleg érettségit, vagy piacképes szakmát adó intézményekben. A továbbtanulás gyakran vállalhatatlan anyagi terheket jelent a családoknak, ezért egyszerre kell a továbbtanulást támogató családi háttér megteremtésén, a gyerekekben a továbbtanulás iránti motiváció kialakításán és fenntartásán dolgozni – pedagógusoknak és támogató szolgálatoknak egyaránt –, valamint megteremteni a továbbtanulás anyagi feltételeit támogatásokkal, ösztöndíjakkal vagy akár tanulói hitelprogramokkal.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Tevékenységet meghatározó törvények, rendeletek, irányelvek:

Törvények:

1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról

1992. évi LXXIX. törvény a magzati élet védelméről

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1997. évi XLVII. törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről

1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

1998. évi LXXIV. törvény a családok támogatásáról

2020. évi C. törvény az egészségügyi szolgálati jogviszonyról

Kormányrendeletek:

33/1992. (XII. 23.) NM rendelet - a terhesgondozásról

223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról 24. § (2) bekezdés a) pont

43/1999. (III. 3.) Korm. r. az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól 20. § 21. §

96/2003. (VII. 15.) Korm. r. az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról

45/2007. (III. 20.) Korm. r. az egészségügyben dolgozók alap- és működési nyilvántartásának vezetéséről

356/2008. (XII.31.) Korm.r. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Tv. egészségügyi intézményekben történő vérehajtásáról

35/2011. (III. 21.) Korm. r. Az intézeten kívüli szülés szakmai szabályairól, feltételeiről és kizáró okairól Magyar Közlöny 2011/29 (III. 21.)

26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról

Egészségügyi ágazati rendeletek:

49/2004.(V. 21.) ESzCsM r. a területi védőnői ellátásról

A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESZCSM rendelet módosítása

2. § A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESZCSM rendelet (a továbbiakban: R1.) a következő 6/A. §-sal egészül ki:

„6/A. § A védőnői tevékenység szakmai irányításának támogatását a területileg illetékes kórházakban foglalkoztatott kollegiális védőnői mentorok végzik.”

3. § Az R1. a következő 12. §-sal egészül ki: „12. § Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 14/2021. (III. 24.) EMMI rendelettel megállapított 6/A. § szerinti kollegiális védőnői mentorrendszert az Országos Kórházi Főigazgatóság 2021. június 30-ig alakítja ki.”

51/1997. (XII. 18.) NM r. a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról

62/1997. (XII. 21.) NM r. az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezelésének egyes kérdéseiről

18/1998. (VI. 3.) NM r. a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

60/2003. (X. 20.) ESzCsM r. az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről

26/2014(IV.8) EMMI rendelet a várandósgondozásról

Irányelvek:

<https://kollegium.aeek.hu/Iranyelvek/Index?AspxAutoDetectCookieSupport=1>

2011/ 18. szám . Egészségügyi közlöny 2011 szeptember 16.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium szakmai protokollja

-a kórházi védőnői feladatokról a szülészeti és újszülött ellátásban 2686 .oldal

-a védőnő feladatairól az egészséges csecsemő gondozásában 2699. oldal

1915. június 13-án létrejött Országos Stefánia Szövetség célul tűzte ki a csecsemőhalandóság csökkentését, a születésszám növelését, ezáltal a népesség számbeli erősítését, valamint a tudatlanság és a babona elleni küzdelmet.

Minden év június 13-án ünnepli az idén 105 éves védőnői hálózat a

Magyar Védőnők Napját.

A

Magyar Védőnői Szolgálat szervezeti felépítése, feladata sokat változott az elmúlt 100 évben, de küldetése továbbra is az általa gondozott családok, különösen a nők, az anyák, a csecsemők, a gyermekek, a fiatalok egészségének védelme, megőrzése, fejlesztése.

*„Áldassanak, ezerszer is,
a védőnő-kezek,
melyek már száz esztendeje
óvnak, segítenek.
Hazánk hús-vér tiündérei
védőnőink, akik
nagy-nagy szívében szeretet
és gyöngédség lakik.
Megsimítják a gyermekek
arcocskáját, haját,
együttérzést, vigasztalást,
derűt plántálva át.
Azonnal serkennek, mikor
látják, hogy tenni kell:*

*indulnak, a rászorulót
szívből karolni fel.
S világolni segítik az
anyaság fényeit:
ezt is, ahogy még annyi mást,
a jövőnkért teszik.
Nem is gondolnak erre tán,
csak teszik dolgukat:
segítőkézségük, hitük,
buzgalmuk nem lohad.
Oly szép ez az évforduló!
Hagyjuk is most a szókat!*

*S hálás kézcsók illesse – száz! –
a védőnő-kacsókat!”
Horváth Ferenc*

A védőnők mindennapi feladataikat a tanácsadás módszerével végzik, amely a családközpontú gondozás alapelemeire, a segítségnyújtásra és az elfogadásra támaszkodik. A védőnők képzés fejlődésével, felsőfokú szintre emelésével lehetővé vált, hogy a védőnők egyre nagyobb önállósággal és felelősséggel vegyenek részt a preventív ellátásban.

A védőnői rendszer az egészségügyi alapellátás egyik erős pillére. A védőnők kifejezetten preventív tevékenységre, egészségfejlesztésre képzett szakemberek.

A **területi védőnők** a legfontosabb életszakaszoknál – a gyermekvárásnál, az újszülött fogadásánál, a családi élet kialakításánál, a gyermekek óvodába, iskolába menetelénél vannak jelen a család életében. A területi védőnők látják el az óvodákban az egészségfejlesztési tevékenységet. A nővédelem területén a jövőben új feladatok épülhetnek be a védőnő alapfeladatai közé. Jelenleg rendeletbe foglalt kompetenciakörökbe tartozik, az eddig csak mintaprogramként működő Védőnői Méhnyakszűrés.

Az iskola-védőnői tevékenységet ellátó **iskolavédőnők** a 6-18 évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az előírt orvosi vizsgálatok, szűrővizsgálatok, védőoltások szervezésében, elvégzik az általuk végezhető szűrővizsgálatokat, részt vesznek az iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiénés ellenőrzésében. Fontos feladatuk a fokozott gondozást igénylők nyilvántartása, támogatása, állapotuk nyomon követése, továbbá az egészségnevelés. Feladataik ellátása során szorosan együttműködnek az iskolát ellátó orvossal, a pedagógusokkal, a szülőkkel, a gyermekekkel és más illetékes szakemberekkel, civil szervezetekkel.

Területi védőnő feladata:

- 1.) Nővédelem, ezen belül családtervezéssel, fogamzásgátlással és szűrővizsgálatok elvégzésére irányuló figyelem felhívás
- 2.) Várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint.
- 3.) Gyermekegys időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban.
- 4.) 0-6 éves korú gyermekek teljes körű gondozása, a rendeletben foglaltak szerint.
- 5.) Az óvodában a védőnői feladatok végzése külön jogszabályban foglaltak szerint. (Rendszeres pediculosis (fejtetvesség) és tisztasági szűrések, egészségnevelő előadások)

- 6.) Nevelési intézménybe nem járó otthon gondozott gyermekek gondozása.
- 7.) Családgondozás keretében a szabályozó rendeletben foglaltak szerint.
- 8.) Az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

A védőnő a fenti tevékenységeket a következő helyeken végzi:

- A) A tanácsadó helyiségében
- B) A családok otthonában,
- C) Nevelési oktatási Intézményben,
- D) Egészségfejlesztésre alkalmas helyszíneken, csoportos egészségnevelés

A védőnő az általa gondozott személyekről a tanácsadásokról, családlátogatásokról, oltásokról, egészségügyi dokumentációt vezet. A területi védőnők a legfontosabb életszakaszoknál – a gyermekvárásnál, az újszülött fogadásánál, a családi élet kialakításánál, a gyermekek óvodába, iskolába menetelénél vannak jelen a család életében.

A területi védőnők látják el az óvodákban az egészségfejlesztési tevékenységet.

Nevelési-oktatási Intézményekben végzendő feladatok:

Az iskola-vedőnői tevékenységet ellátók a 6-18 évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az előírt orvosi vizsgálatok, szűrővizsgálatok, védőoltások szervezésében, elvégzik az általuk végezhető szűrővizsgálatokat, részt vesznek az iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiénés ellenőrzésében. Fontos feladatuk a fokozott gondozást igénylők nyilvántartása, támogatása, állapotuk nyomon követése, továbbá az egészségnevelés. Az iskolai egészségfejlesztő órák kapcsolódnak az osztályfőnöki órák egészségnevelő témaköreikhez. Melyek életkoronként elkülönülnek, ilyenek az egészséges táplálkozás, fogak védelme, ápolása, dohányzásprevenció, drogprevenció, serdülőkori változások, fiúknak és lányoknak külön és együtt tartott felvilágosító órák, fogamzástáplálás. Feladataik ellátása során szorosan együttműködnek az iskolát ellátó orvossal, a pedagógusokkal, a szülőkkel, a gyermekekkel és más illetékes szakemberekkel, civil szervezetekkel.

- 1.) Alapszűrések végzése a vonatkozó módszertani irányelv szerint:
- 2.) A gyermekek, tanulók személyi higiénéjének ellenőrzése, testi, szellemi fejlődésük ellenőrzése, regisztrálása.

- 3.) Elsősegélynyújtás.
- 4.) Az orvosi vizsgálatok előkészítése.
- 5.) A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése.
- 6.) Krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése.
- 7.) Részvétel az egészségtan oktatásban, elsősorban az alábbi témákban:
- 8.) Testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek, és környezet, az étkeztetés, higiénés ellenőrzésében való részvétel.
- 9.) Kapcsolattartás a szülőkkel (szülői értekezlet, családlátogatás).
- 10.) Pályaválasztás segítése.
- 11.) Az elvégzett feladatok dokumentációjának segítése (egészségügyi törzslapok, ambulánslapok, védőoltások, szakorvosi beutalások, veszélyeztetettek nyilvántartása stb.)

Jelentési kötelezettségek:

A védőnő munkakörének megfelelően az elvégzett feladatokról és a helyi létszámokról különböző nyilvántartásokat, statisztikákat, jelentéseket készít az ÁNTSZ és különböző online rendszerek részére, valamint a vezető védőnő felé.

Havonta elkészítendő jelentések:

- oltási jelentés,
- éves jelentés havi bontásban (interneten továbbítandó)
- szükség szerint igényelt adatszolgáltatás

Negyedévente elkészítendő jelentések:

- jelentés a demográfiai adatokról,
- népmozgalmi jelentés
- pediculosis szűrés és jelentés,

Éves jelentések:

- demográfiai adatok éves összesítése,
- pediculosis jelentések összesítése,
- éves szöveges jelentés
- jelentés az iskola egészségügyi munkáról
- szeptember 30-ig számadatok szolgáltatása a gondozotti létszámokról
- gyermekvédelmi tevékenységről

Szükség esetén elkészítendő jelentések:

- Jelentés otthonszülésről
- Jelentés csecsemőhalálozásról

Védőnői szolgálat működéséhez szükséges tárgyi minimumfeltételek rendeletbe foglaltak (5/A. számú melléklet a 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelethez²⁹), melyek maximálisan teljesülnek esetünkben. Szükség esetén, amennyiben a költségvetés is lehetővé teszi nagyobb értékű tárgyi eszközök beszerzésre is sor kerül.

Helyi védőnői szolgálat felépítése, működése

Létavértes területi védőnői körzetek elosztása:

I. számú védőnői körzet – létai településrész – 1 fő területi védőnő foglalkoztatása

Tevékenységet jelenleg ellátja: Baranyáné Mosek Xénia védőnő

II. számú védőnői körzet – létai településrész– 1 fő területi védőnő foglalkoztatása

Tevékenységet jelenleg ellátja: Baranyáné Mosek Xénia helyettes védőnő

III. számú védőnői körzet – vértesi településrész– 1 fő területi védőnő foglalkoztatása

Tevékenységet jelenleg ellátja: Bihari-Tóth Mónika Tünde védőnő

2022. júliusától Baranyáné Mosek Xénia ismét munkába állt, saját körzetében végzi feladatát, mellette a II. számú területi védőnői körzetet helyettesíti, mindaddig míg Zsiros-Takács Timea gyed-ről vissza nem tér.

2022.09.01-től Bihari-Tóth Mónika Tünde vette át teljes állásban a III. számú körzet területi ellátását, s mellette helyettesíti a jelenleg betöltetlen Iskola védőnői státuszt.

I.-II. Telephely: Létavértes Kossuth 6.

III. Telephely: Létavértes Kassai u. 1.

Létavértes iskola egészségügyi ellátása: 2005/06-os tanévtől van önálló iskolavédőnői státusz.

Irinyi János Általános Iskola és Arany János Általános Iskola - 1 fő iskolavédőnő foglalkoztatása helyettesítésben

Tevékenységet jelenleg ellátja: Bihari-Tóth Mónika Tünde

2005/06-os tanév tanulólétszáma: 652/233 (Arany/Irinyi)

2017/18-as tanév tanulólétszáma : 467/167

2018/19-es tanévben: 464/167

2019/20 tanévben 453/168

2022/23 tanévben: 414/184

Az elmúlt évek alatt folyamatos csökkenő tendencia figyelhető meg.

Iskola egészségügyi javaslat, hogy az óvodából átkerülő, 1.osztályos tanulók - és utána felmenő rendszerben - kapjanak lehetőséget az ott már készségszinten begyakorolt fogmosás folytatására, az egészség védelme érdekében. Az iskola védőnő részéről javaslat továbbá Létavértesen szakiskola/szakközépiskola létrehozása, mely azon jó képességű, általános iskolából kikerülő tanulók számára jelentene segítséget, akik anyagi nehézségek miatt nem tudják vállalni a mindennapos költségekkel járó beutazást, élelmezést a környező városok (Debrecen, Derecske, Hajdúböszörmény) középiskoláiba. Létavértes nagy felvevőterületet jelentene a környékbeli kistelepülések fiataljai számára is.

Jelenleg az a tapasztalat, hogy ezek a gyerekek más perspektíva híján a korai családalapításban látják a jövőt, sokszorosan újrateemtve a szegénységet, kilátástalanságot. Megfelelő iskolai végzettség lehetőséget teremtene a hiányszakmákban való elhelyezkedésre, és a későbbiekben segítené a halmozottan hátrányos helyzetű réteg felemelkedését is.

Kapcsolattartás

Munkánk során nagyon fontos, hogy bizalomteljes, értékes kapcsolatot tudjunk kialakítani a családokkal, de ezen túl ugyanolyan jelentőséget élvez a jelzőrendszer tagjaival a rendszeres kapcsolattartás, a jelzés-visszajelzés eszközzel. Szerencsére településünkön a rendszer tagjai konstruktívan együttműködnek, kölcsönös a tájékoztatás és információ átadás. A legszorosabb kapcsolatunk a gyermekjóléti szolgálat kollégáinkkal van, hiszen közös erővel igyekszünk a családok helyzetén javítani, és szükség esetén időben intézkedni a gyermekek egészséges fejlődése és jóléte érdekében. A település különböző más intézményeivel is felvesszük a kapcsolatot, szükség esetén a rendőrség segítségét is kérjük.

Sajnos az elmúlt években nagyban megnőtt a településen élő problémás családok száma, ezzel a gyermekjóléti szolgálat terhei egyre csak nőnek, mellyel egyidejűleg a mieink is.

Szakmai továbbképzések

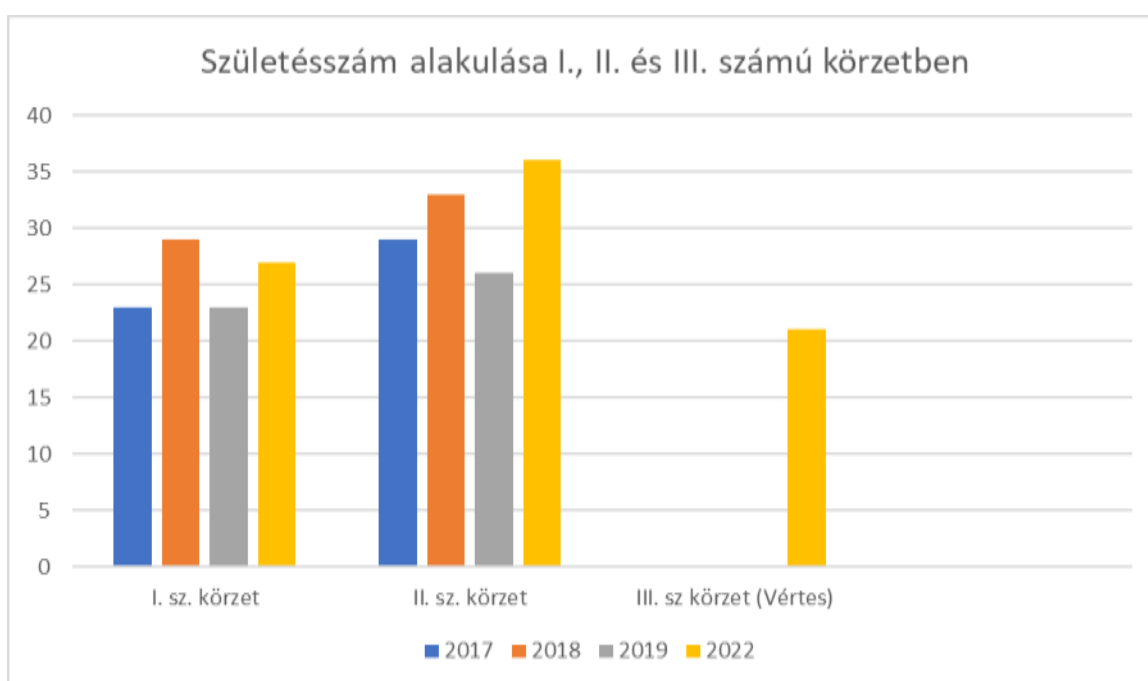
A védőnői hivatás végzéséhez elengedhetetlen a folyamatos továbbképzés, csak naprakész tudás birtokában vagyunk képesek teljeskörűen ellátni feladatainkat. Működési engedéllyel rendelkezünk mely 5 éves periódusokra szól, ezen időszak alatt van egy meghatározott minimum pontszám melyet képzéseken való részvétel során kell megszerezni.

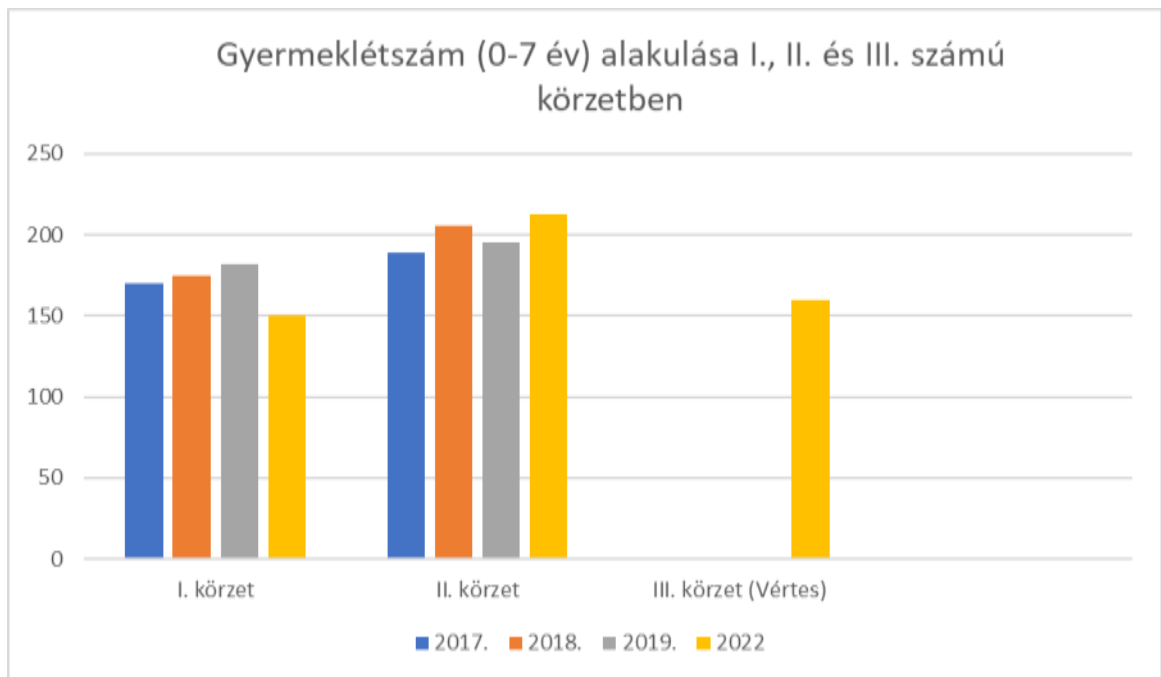
Változások

Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó törvény nagyban megváltozott az elmúlt időszakban. (2020. évi C. törvény az egészségügyi szolgálati jogviszonyról)

2020-ban megalkotott törvény egészségügyi szolgálati jogviszonyba helyezte át minket a közalkalmazotti szférából. Emellett viszont továbbra is maradhattunk az Önkormányzat fenntartása alatt. 2023.07.01-el a Védőnői szolgálatok működtetését a megyei kórházak veszik át, ennek háttérét, működésének menetét még most sem ismertették velünk!

Az elmúlt évek adatainak szemléltetése

A csecsemők létszáma jelenleg:

I. sz. körzet: 26

II. sz. körzet: 35

III. sz. körzet: 31

Várandós kismamák létszáma jelenleg:

I. sz. körzet: 16

II. sz. körzet: 28

III. sz. körzet: 21

Forrás: Beszámoló Létavértess Városi Önkormányzat Védőnői Szolgálatának munkájáról és a 2022/23-as év demográfiai adatairól

Éves tájékoztató a területi védőnő gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről

.....2022.....év

Küldendő a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet 3. § gg) bekezdése és a Szakmai, gyakorlati iránymutatás a területi védőnő gyermekvédelmi feladatainak ellátásához, különös tekintettel a korai észlelésre, jelzésre és az együttműködésre (12004-11/2017/AMF) 7. sz. melléklete alapján minden év január 31-ig az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnak, valamint másolatban (elektronikus úton) az illetékes járási/fővárosi kerületi hivatal, járási/fővárosi kerületi vezető védőnője számára.

Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat	Létavérsesi Család és Gyermekjóléti Szolgálat	Védőnői Szolgálat neve:	Létavérsesi Védőnői Szolgálat
Címe:	4281 Létavértes, Rózsa u. 3.	Címe:	4281 Létavértes Kossuth utca 6.
Az ellátott települések felsorolása:		Körzetazonosítója:	90097634
		A területi védőnő neve:	Baranyáné Mosek Xénia
		Munkahelyi telefonszáma:	
		Munkahelyi mobil száma:	0630/974-9452
		Munkahelyi egyedi e-mail címe:	mosk_xenia@gmail.com

Ellátandó gondozottakkal kapcsolatos adatok a tárgyév december 31-ei állapotnak megfelelően

		Várandós anyák					0-35 hónapos korú csecsemők, kisdetek				
A körzeten belül december 31-én nyilvántartott várandós anyák száma	A nyilvántartott várandós anyák számából (az 1.oszlopból)		A szociális okból fokozott gondozást igénylő várandós anyák közül (3. oszlopból)			A körzeten belül december 31-én nyilvántartott 0-35 hónapos korú csecsemők kisdetek száma	A nyilvántartott 0-35 hónapos korú csecsemők kisdetek számából (a 8.oszlopból)		A szociális okból fokozott gondozást igénylő 0-35 hónapos korú csecsemők kisdetek közül (10. oszlopból)		
	Passzív* gondozásban lévő várandós anyák száma	Szociális** okból fokozott gondozást igénylő várandós anyák száma	A szociális okból saját hatáskörben fokozott gondozást igénylő várandós anyák száma	A kiskorú várandós anyák száma	A kiskorú várandós anyák közül a 14. év alatti várandós anyák száma		Passzív* gondozásban lévő 0-35 hónapos korú csecsemők, kisdetek száma	Szociális** okból fokozott gondozást igénylő 0-35 hónapos korú csecsemők, kisdetek száma	A szociális okból saját hatáskörben fokozott gondozást igénylő 0-35 hónapos korú csecsemők kisdetek száma	Veszélyeztetiként fokozott gondozást igénylő 0-35 hónapos korú csecsemők kisdetek száma akik területi védőnői jelzőlappal rendelkeznek	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
15	0	2	2	0	0	0	69	0	1	1	1
		3-6 éves gyermekek					7-16 éves otthon gondozott gyermekek				
A körzeten belül december 31-én nyilvántartott 3-6 éves gyermekek száma	A nyilvántartott 3-6 éves gyermekek számából (a 13.oszlopból)		A szociális okból fokozott gondozást igénylő 3-6 éves gyermekek közül (15. oszlopból)			A körzeten belül december 31-én nyilvántartott 7-16 éves otthon gondozott gyermekek száma	A nyilvántartott 7-16 éves otthon gondozott gyermekek számából (a 18.oszlopból)		A szociális okból fokozott gondozást igénylő 7-16 éves otthon gondozott gyermekek közül (20. oszlopból)		
	Passzív* gondozásban lévő 3-6 éves gyermekek száma	Szociális** okból fokozott gondozást igénylő 3-6 éves gyermekek száma	A szociális okból saját hatáskörben fokozott gondozást igénylő 3-6 éves gyermekek száma	Veszélyeztetiként fokozott gondozást igénylő 3-6 éves gyermekek száma - akik területi védőnői jelzőlappal rendelkeznek	A körzeten belül december 31-én nyilvántartott 7-16 éves otthon gondozott gyermekek száma		Passzív* gondozásban lévő 7-16 éves otthon gondozott gyermekek száma	Szociális** okból fokozott gondozást igénylő 7-16 éves otthon gondozott gyermekek száma	A szociális okból saját hatáskörben fokozott gondozást igénylő 7-16 éves otthon gondozott gyermekek száma	Veszélyeztetiként fokozott gondozást igénylő 7-16 éves otthon gondozott gyermekek száma - akik területi védőnői jelzőlappal rendelkeznek	
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.		
81	0	8	8	1	0	0	0	0	0		

* Passzív gondozottak: akik legalább 3 hónapja "eltűntek," a védőnő nem tud róla, nem tudja gondozni és más védőnő se kérte az egészségügyi dokumentációját, ezért nem vehető ki a nyilvántartásból

** Szociális okból fokozott gondozottak: környezeti vagy egészségügyi+környezeti okból fokozott gondozást igénylők

Éves tájékoztató a területi védőnő gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről

.....2022.....év

II. A területi védőnői szolgálat jelzéseivel kapcsolatos adatok a tárgyévben:					III. A területi védőnő és a gyermekjóléti szolgálatot együttműködésének értékelése (igen=1, nem=0)			IV. A területi védőnői szolgálat (körzetet ellátó védőnő) részvetele a család- és gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésein (esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken)		V. A területi védőnői szolgálat (körzetet ellátó védőnő) részvetele a család- és gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán		VI. Kiadott védőnői környezettanulmányok (védőnői helyzetértékelése száma)	VII. Kiadott egyéb írásos tájékoztatók (nem környezettanulmányok és nem is maguk a védőnői jelzések) száma a gondozókkal kapcsolatban a gyermekjóléti szolgálat, gyámhatóság felé	VIII. Védelemben vélt felülvizsgálatot szülő értesítések száma	IX. Védelemben vélt felülvizsgálaton a Gyámhatóságnál történő megjelentések száma	X. Rendőrségi meghallgatásokon való részvételek száma	XI. Bírósági meghallgatásokon való részvételek száma
23. Területi Védőnői Jelzések (általános probléma esetén) - száma	24. Területi Védőnői Jelzések (bántalmazás, elhanyagolás esetén) - száma:	25. Összes jelzések (általános-bántalmazás+elhanyagolás+gyámhatóság) - szám (23+24. oszlop)	26. Összes jelzések (25. oszlop) azok száma, amelyek esetében 33 napon belül a visszajelzés megőrlött	27. Területi Védőnői Jelzések (egészségügyi hatósági intézkedést elindítóhoz) - száma	28. Rendszeres - a kapcsolat, a jelzés- visszajelzés, az egyeztetés, az esetmegbeszélés, az esetkonferencia	29. Többnyire az esetekhez kapcsolódó az együttműködés, a jelzés-visszajelzés	30. Esetleges a kapcsolat a jelzés- visszajelzés	31. Meghívások száma az esetmegbeszéléseken (esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken) való részvételekre	32. Azokon való részvételek száma	33. Az éves tanácskozásra kapott -e meghívást (igen=1, nem=0)	34. Részt vett-e? (igen=1, nem=0)	35. HONAP VÉGÉN	36. HONAP VÉGÉN	37. HONAP VÉGÉN	38. HONAP VÉGÉN	39. HONAP VÉGÉN	40. HONAP VÉGÉN
4	0	4	4	0	1	0	0	6	6	1	0	0	3	0	0	0	0

XII. Javaslatok, kezdeményezések a gyermekvédelemben résztvevők hatékonyabb együttműködésére

Településünkön rendszeres a kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal. Szükség szerint szervezünk közös családlátogatásokat, napi kapcsolatban vagyunk.

XIII. A védőnői munka során tapasztalt - gyermekjóléti szolgálat felé jelzést nem igénylő - problémák összefoglalása

#ÉRTÉKI!

XIV. Javaslatok, kezdeményezések a gyermekek helyzetének javítására

Sajnos nincs eszköz a kezünkben vagy lehetőség szakmai területen, amivel a szülőket sarkalni tudnánk a munkábaállásra, egy rendezett napirend betartására, tisztább és élhetőbb otthon biztosítására, udvar rendben tartására, emellett szülői kötelezettségük betartására. A legtöbb családnál a megélhetési nehézségek dominálnak, nem képesek beosztani a gyermekekre érkező támogatásokat.

Kelt:

2023.02.14

Baranyáné Mosek Xénia
védőnő aláírása

Alapnyilvántartási száma:

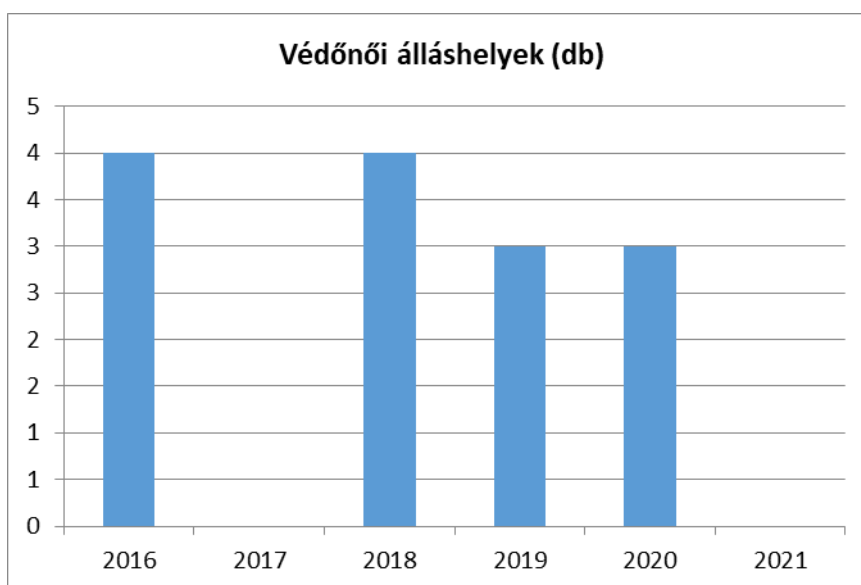
210709

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	4	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	4	n.a.	-
2019	3	n.a.	-
2020	3	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

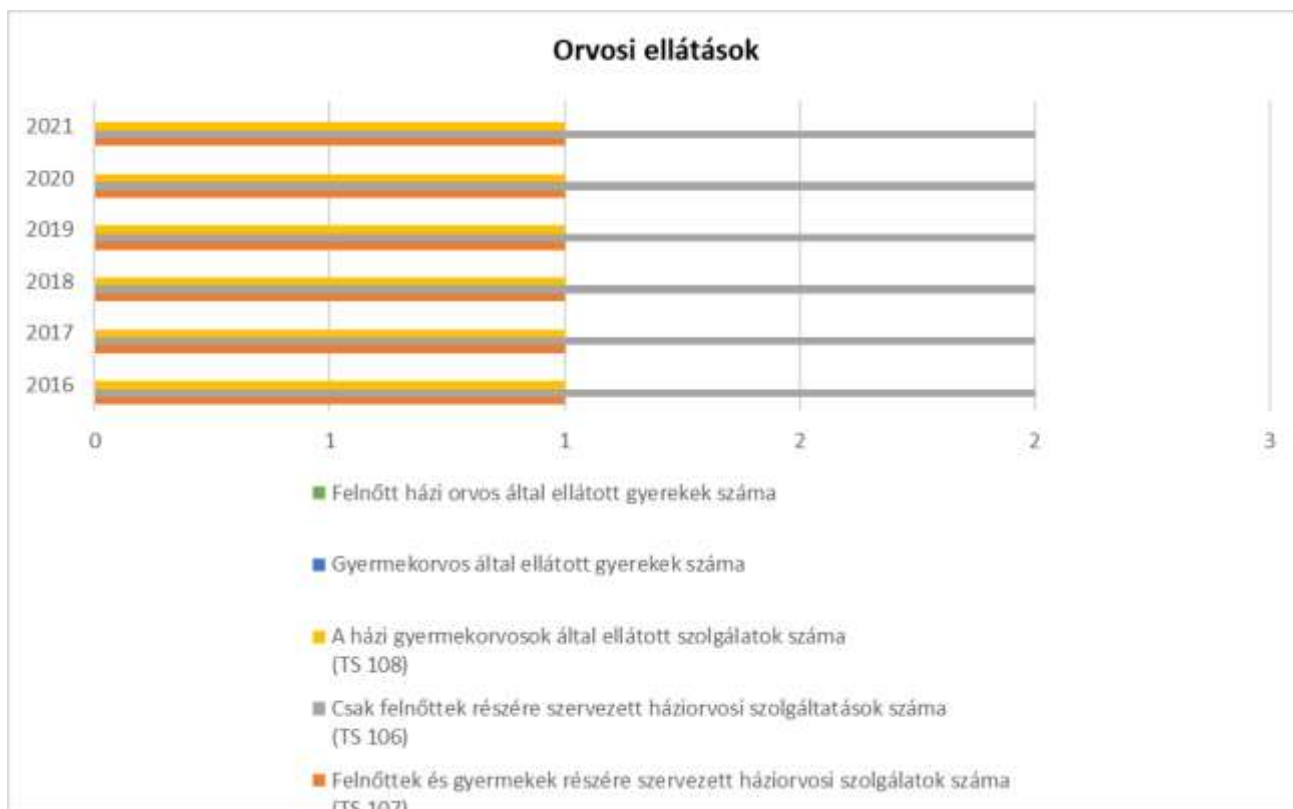

Tábla:4.3.1.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	2	1	n.a.	n.a.
2017	1	2	1	n.a.	n.a.
2018	1	2	1	n.a.	n.a.
2019	1	2	1	n.a.	n.a.
2020	1	2	1	n.a.	n.a.
2021	1	2	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.3.2.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
Nincs adat
- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működését az 1993. évi III.tv., a Szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló törvény, az I/2000 SZCSM rendelet, valamint a helyi szociális rendelet szabályozza, valamint a többször módosított 1997. évi XXXI. tv.- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, a többször módosított 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet, – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet – a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról, a 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet – a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról, valamint a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról – a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szabja meg.

Egyéb, a szakmai munkát meghatározó jogszabályok, előírások:

- A gyermek jogairól, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény.
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény.
- Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény.
- Az Európai Parlament és a Tanács 2016/679 Rendelete (általános adatvédelmi rendelet, rövidítve: GDPR).
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény.
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény.

- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény.
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet.
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.
- A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet.
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet.
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet.
- Aszemélyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet.
- A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet.

Szakmai munkát meghatározó protokollok, módszertani útmutatók, szakmai ajánlások :

- Szakmai ajánlás – „A család - és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól” (EMMI 2017)
- Módszertani útmutató – „A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek módszertan” (EMMI 2017)
- Protokoll – „A család - és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól” (EMMI 2017)
- Protokoll – „A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól” (EMMI 2017)
- Protokoll – „A család - és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítőmunka folyamatairól” (EMMI 2017)
- Útmutató – az Esetnapló vezetéséhez
- Dokumentációs vonalvezető - Útmutató a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakembereknek a dokumentáció vezetéséhez 2. kiadás 2018. január
- Fogalomtár - Család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok feladataihoz kapcsolódóan

A Létavértesi Család és Gyermekjóléti Szolgálat dolgozói létszáma 5 fő.

A családsegítő feladatait a munkaköri leírások tartalmazzák.

A családsegítők feladataikat az Etikai kódexben foglaltak, valamint az adatvédelmi törvény betartásával végzik.

Az intézmény illetékessége, működési területe: Létavértes Város és Kokad Község területe.

A családsegítő szolgáltatás célja a települések működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentéséhez és annak leküzdéséhez.

Az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása érdekében az állam a szociális és gyermekjóléti ellátórendszernek keretében észlelő- és jelzőrendszert működtet. Az észlelő- és jelzőrendszer ágazatok, intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti együttműködés, amelynek célja a problémák,

veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése, felmérése és jelzése az erre a célra kijelölt professzionális szolgáltató felé, folyamatos együttműködés és információáramlás biztosítása az egyének és családok problémáinak mielőbbi megoldása, a krízishelyzet következményeinek enyhítése, állapotromlásának megelőzése érdekében.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 9. § (5) bekezdése alapján a család és gyermekjóléti szolgálat 2022. február 28-án éves szakmai tanácskozást szervezett, ahol a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeltük a jelzőrendszer éves működését, áttekintettük a település szociális és gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és javaslatot tettünk a működés javítására.

A tanácskozás célja, az volt, hogy az adott településen szociális, gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi feladatokat ellátó szakemberek saját tevékenységüket bemutatva segítsék a település gyermekvédelmi rendszerének egységes áttekintését, értékeljék éves munkájukat, lehetőség szerint tájékoztassák egymást a megoldott feladatokról és eredményességükről.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 9.§ (4) bekezdése alapján 2022. március 31-ig a Létavértesi Család és Gyermekjóléti Szolgálat elkészítette az intézkedési tervet a szakmai tanácskozásra leírt problémák és javaslatok alapján.

Összességében elmondható, hogy a jelzőrendszer jól működik. Probléma esetén a felek kölcsönösen keresik egymást és a probléma mihamarabbi elhárítására törekednek, jelzés, visszajelzés jól működik. Jó, szoros, hatékony munkakapcsolatot sikerült kialakítani a jelzőrendszer tagjaival.

A későbbiekben is a jó együttműködést fenn kell tartani, egymás munkáját (elsősorban gyermekvédelmi feladatok tekintetében) segíteni kell.

2021-ben a szolgálatnál megjelent személyek száma nem és korcsoport szerint (fő). (Nem halmozott adat)

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	7	9	21	1					40	
	Nő	4	11	16	14	6	10	25	6		92	
	Összesen	6	18	25	35	7	10	25	6		132	47

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen	Családok száma
Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2		6	4	3	2	4	4	15	40	
	Nő	2	3	6	8	47	67	71	16	25	245	
	Összesen	4	3	12	12	50	69	75	20	40	285	254

2021-ben a szolgáltatást igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint. (Nem

halmozott adat)

Gazdasági aktivitás	Fő	Ebből: nő/lány
Foglalkoztatott	10	10
Munkanélküli	16	16
Inaktív	47	31
Ebből: nyugdíjas	2	2
Ebből: 15 éves vagy idősebb tanuló	24	8
Eltartott 0-14 éves korú gyermek	59	35
Összesen	132	92

2021-ben a szolgáltatást igénybe vevő személyek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint. (Nem halmozott adat)

Iskolai végzettség	Fő	Ebből: 0-17 éves	Ebből: nő/lány
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	83	73	58
Általános iskola nyolc osztálya	47	11	33
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	2		1
Befejezett szakközépiskola			
Befejezett gimnázium			
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola			
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)			
Összesen	132	84	92

2021-ben a szolgáltatást igénybe vevő családok száma a család összetétele szerint. (Nem halmozott adat)

Család összetétele	Családok száma
Egyedül élő	1
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	15
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	21
Egy szülő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	6
Egy szülő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	4
Egyéb	
Összesen	47

2021-ben a szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma

<i>A probléma típusa</i>	<i>Családok száma elsődleges probléma szerint (fő)</i>	<i>Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)</i>
<i>Életviteli</i>	9	9
<i>Szenvedélybetegség</i>		
<i>Családi-kapcsolati konfliktus</i>	4	4
<i>Családon belüli bántalmazás</i>		
<i>Elhanyagolás</i>	15	15
<i>Ebből:oktatási, nevelési elhanyagolás</i>	9	9
<i>Gyermeknevelési</i>	9	9
<i>Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség</i>		
<i>Magatartászavar, teljesítményzavar</i>	10	10
<i>Fogyatékoság,retardáció</i>		
<i>Lelki-mentális, pszichiátriai betegség</i>		
<i>Egészségi probléma,egészségkárosodás következménye</i>		
<i>Foglalkoztatással kapcsolatos</i>		
<i>Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)</i>		
<i>Ügyintézésel kapcsolatos</i>		
<i>Információkéréssel kapcsolatos</i>		
<i>Egyéb</i>		
<i>Összesen</i>	47	47

2021-ben a szakmai tevékenységek adatai (az év folyamán)

<i>Megnevezés</i>	<i>Szakmai tevékenységek halmozott száma</i>	<i>Szolgáltatásban részesülők száma</i>
<i>Információnyújtás</i>	269	144
<i>Segítő beszélgetés</i>	96	96
<i>Tanácsadás</i>	141	141
<i>Ügyintézéshez segítségnyújtás</i>	14	6
<i>Konfliktuskezelés</i>		
<i>Kriziskezelés</i>		
<i>Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)</i>		
<i>Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)</i>		
<i>Közvetítés más szolgáltatáshoz</i>		
<i>Ebből: átmeneti gondozásba</i>		
<i>Közvetítés család- és gyermekjóléti központokhoz</i>		

<i>Közösségfejlesztés</i>		
<i>Esetkonzultáció</i>		
<i>Szakmaközi megbeszélés</i>	1	
<i>Esetkonferencia</i>	1	1
<i>Esetmegbeszélés</i>	6	132
<i>Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés</i>	223	223
<i>Családlátogatás</i>	195	157
<i>Összesen</i>	946	900

2021-ben új együttműködési megállapodás alapján szociális segítő tevékenységben érintett kiskorúak (0-17 évesek) száma a kapcsolatfelvétel módja szerint. (Nem halmozott adat)

<i>Kapcsolatfelvétel módja</i>	<i>Gyermekek száma</i>
<i>Önkéntes (szülő kezdeményezte)</i>	
<i>Önkéntes (gyermek kezdeményezte)</i>	
<i>Szülővel közösen</i>	
<i>Más család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett, ide irányított</i>	
<i>Jelzőrendszer által kezdeményezett</i>	3
<i>A gyámhatóság által kezdeményezett</i>	18
<i>Összesen</i>	21

2021-ben az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma. (Halmozott adat)

<i>Megnevezés</i>	<i>0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma</i>	<i>Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma</i>
<i>Egészségügyi szolgáltató</i>	12	2
<i>Ebből: védőnői jelzés</i>	12	2
<i>Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók</i>	1	1
<i>Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók</i>		
<i>Átmeneti gondozást biztosítók</i>		
<i>Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása</i>		
<i>Köznevelési intézmény</i>	50	
<i>Rendőrség</i>	6	1
<i>Ügyészség, bíróság</i>		
<i>Pártfogó felügyelői szolgálat</i>		

<i>Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy</i>		
<i>Állampolgár</i>	1	
<i>Járási hivatal gyámhivatala</i>		
<i>Összesen</i>	70	4
<i>A jelzésekkel érintett személyek száma (Nem halmozott adat)</i>	58	4

2021-ben együttműködési megállapodás alapján nyújtott szociális segítőtevékenység (az év folyamán)

<i>Megnevezés</i>	<i>Szolgáltatásban részesülők száma</i>
<i>Saját ügykörben végzett tevékenység</i>	47
<i>Egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába központ által bevonva</i>	85
<i>Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása</i>	
<i>Összesen</i>	132

2021. évben a jelzőrendszer által 70 jelzés érkezett (58 fő a jelzéssel érintett személyek száma), változatlanul a legtöbb jelzést a köznevelési intézmények küldték. Szolgálatunk hat alkalommal tartott jelzőrendszeri esetmegbeszélést.

2021. évben szolgálatunk szociális segítő tevékenység keretében, együttműködési megállapodás alapján 47 családot (132 gyermeket) gondozott. 2021. évben 11 védelembe vételi tárgyaláson vettünk részt.

Ideiglenes hatályú- és nevelésbe vétel felülvizsgálati tárgyaláson nem vettünk részt, mivel nem kaptunk meghívást. Ideiglenes hatállyal 2 gyermek (2 család) került elhelyezésre. A kiemelés okai: kiskorú szülő, lakókörnyezet elhanyagolása, együttműködés hiánya.

Szolgálatunk dolgozói a gyermekétkeztetésben (szünetben) az ebéd kiosztásában nyújtottak segítséget, illetve az ebédért nem jelentkező személyek felkeresésében.

2017. június hónaptól, jelenleg is havi rendszerességgel történik a "*Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása*" elnevezésű projekt keretében csomagosztás. A csomagok tartós élelmiszereket tartalmaznak.

2021-ban 223 családnál készítettünk környezettanulmányt, főleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő családoknál.

Az elmúlt évben is volt ruhaosztás, a ruhákat a helyi lakosok ajánlották fel.

2021. novemberben irat bekéréses ellenőrzésre került sor a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet szakterületi referense által, melyet 2021. júliusában a HBM-i Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának ellenőrzése előzött meg.

A COVID-19 vírus 2021-ben is hatással volt munkánkra.

Forrás: LÉTAVÉRTESI CSALÁD ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT TÁJÉKOZTATÓJA
2021-ES ÉVRŐL

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

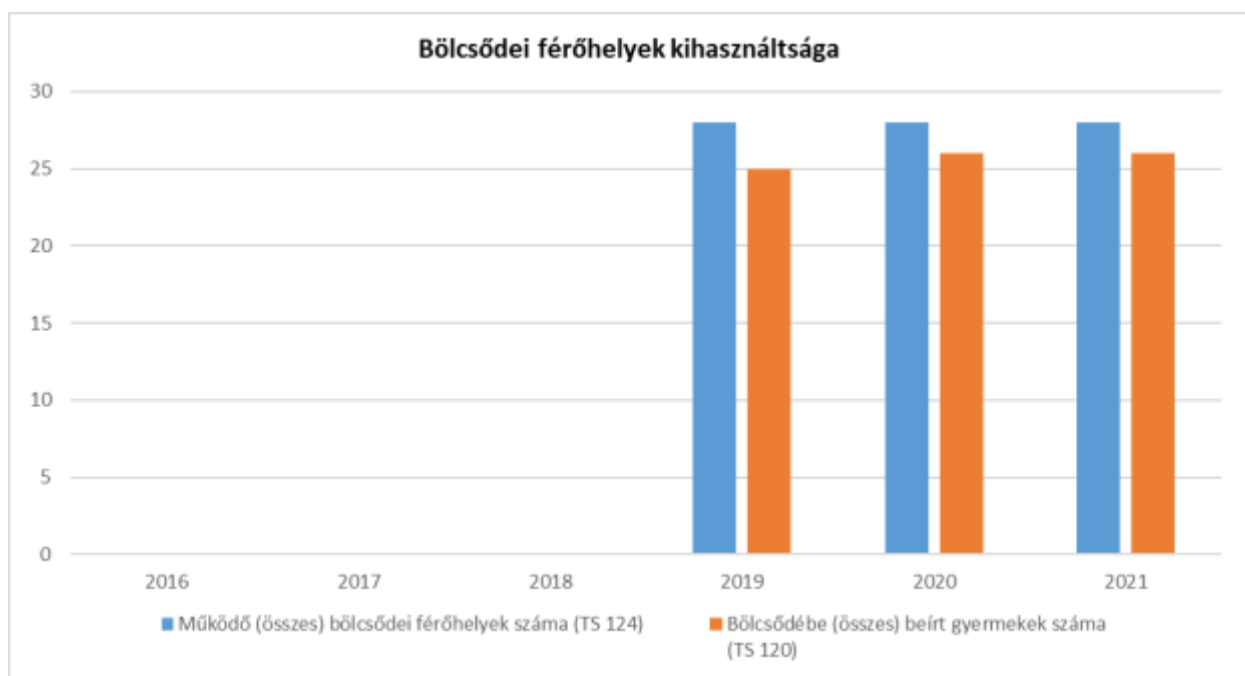
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	28	25
2020	28	26
2021	28	26

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	28	25
2020	0	0	0	0	0	0	28	26
2021	0	0	0	0	0	0	28	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:4.3.3.a) b)

f) gyermekvédelem;

A gyermek védelmét a településen az Önkormányzat pénzbeli ellátás biztosításával (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás). A Gyermekjóléti Szolgáltatnak kiemelkedő szerepe van a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, amely nem csupán szolgáltató funkció, hanem szorosan kapcsolódik a hatósági munkákhoz, de működése nem hatósági jellegű, hanem segítő tevékenység.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen nincsen krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatást nyújtó intézmény, de a Gyermekjóléti Szolgálat segítséget nyújt a családoknak ezen szolgáltatások igénybevételéhez más településeken.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az iskolák több szakkörrel, táborokkal, szabadidős programokkal biztosítja a gyermekek számára a szabadidő hasznos eltöltését és segítik érdeklődési körük kialakulását.

Az év befejezése előtt 2-3 napos osztálykirándulásokon ismerkednek meg az alsó - és felső tagozatos diákok Magyarország nevezetességeivel. Az óvodában a következő szabadidős programok vannak: Tök jó nap, szüreti mulatság, bérletes színházi előadások, Mikulás, Karácsonyi ünnepség, Farsangi napok, Családi nap, Múzeumi nap, kirándulások.

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei);
Lsd. 4.1.a
- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- k) Lásd h) pont.
- l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
Nincs adat.
- m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.
Lsd. 4.1.a

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13. pontja értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. (Nkt. 4. § 25. pontja)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. (Nkt. 4. § 3. pontja)

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. (Nkt. 4. § 14. pontja)

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai,

iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

- a közoktatási alapfeladat ellátása helyben teljes körű;

- a **szakszolgálati** ellátás feladatai közül a korai fejlesztés helyben nem megoldható. A rászoruló gyermekek ezt a fejlesztést Debrecenben érhetik el legközelebb. A közlekedési lehetőség megfelelő. Helyben a megfelelő szakember nem áll rendelkezésre.

- A **gyermekjóléti alapellátás** területén az iskolai napközi elérhető mindkét iskolában. Az alsó tagozaton iskolaotthonos oktatás is választható.

A gyermekjóléti szolgáltatás minden érintett számára elérhető, jól szervezett.

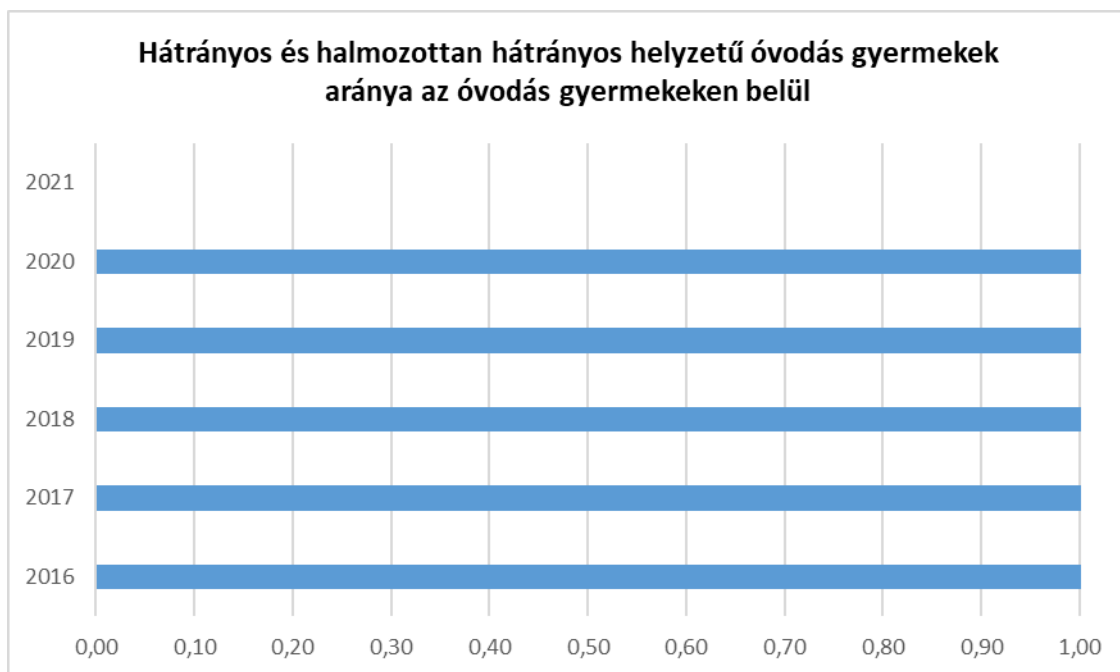
- **Bölcsőde** 2018.szeptembertől biztosított a városban.

- Családi napközre és házi gyermekfelügyeletre nem jelentkezett vállalkozó eddig.

- Családok átmeneti otthona jelenleg nincs.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	298	186	62,42
2017	310	200	64,52
2018	303	190	62,71
2019	304	44	14,47
2020	297	57	19,19
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

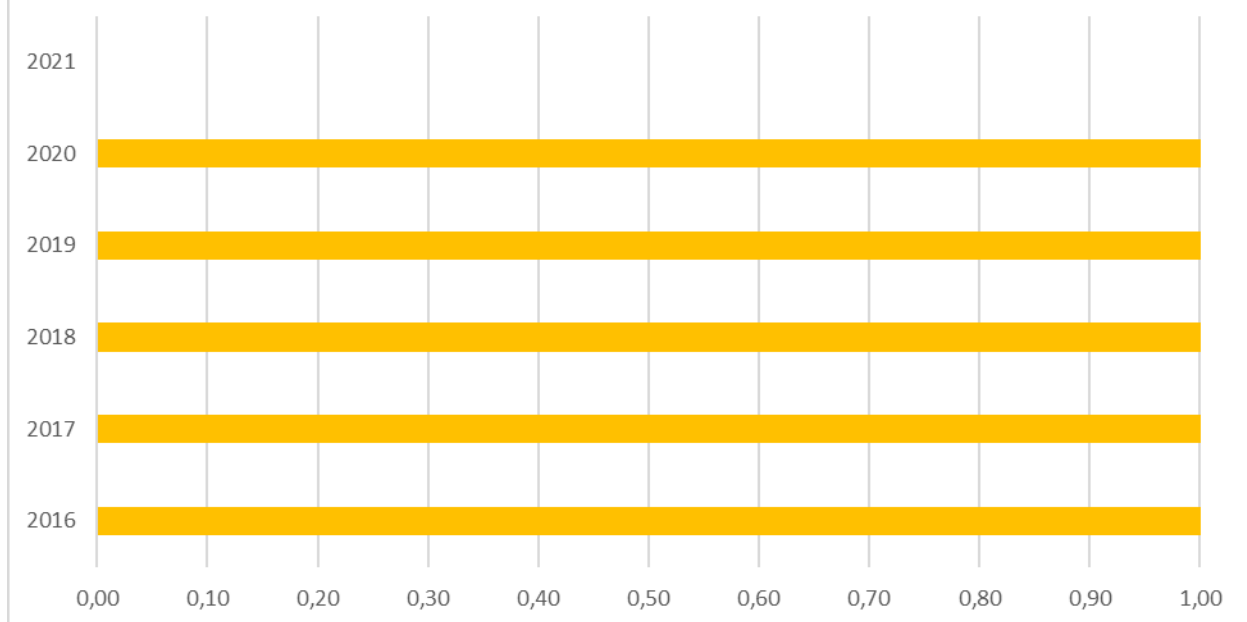

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	376	56,12
2017	n.a.	360	55,05
2018	n.a.	328	51,90
2019	n.a.	76	12,04
2020	n.a.	82	13,02
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzésfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzésfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	287	301
2017	263	510
2018	158	494
2019	122	380
2020	263	312
2021	178	411

Forrás: TeIR, KSH Tstar

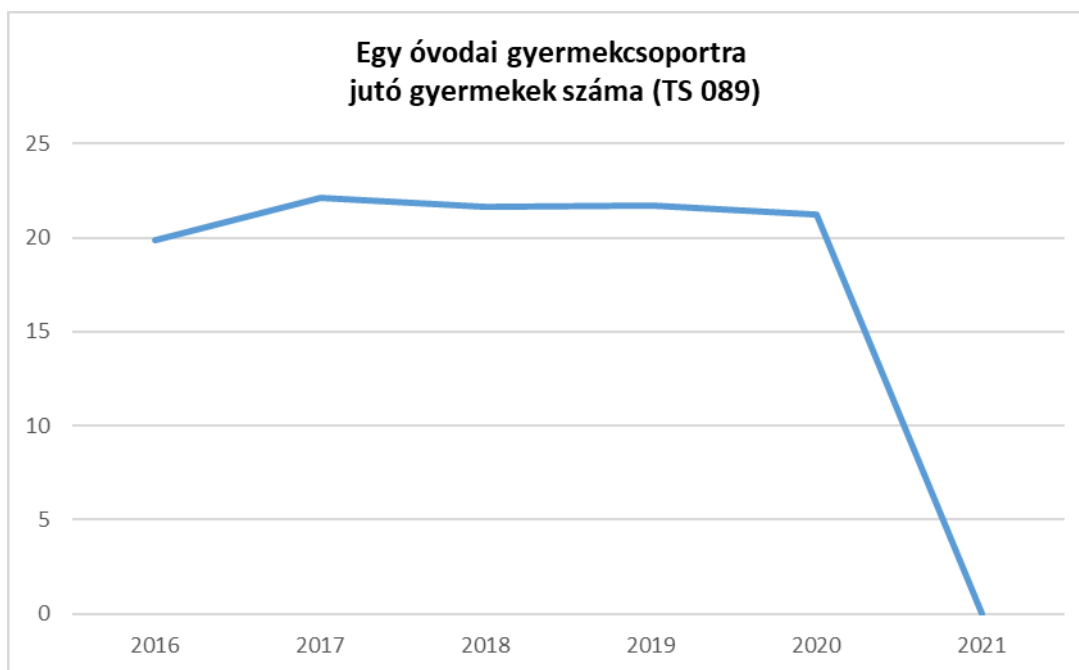
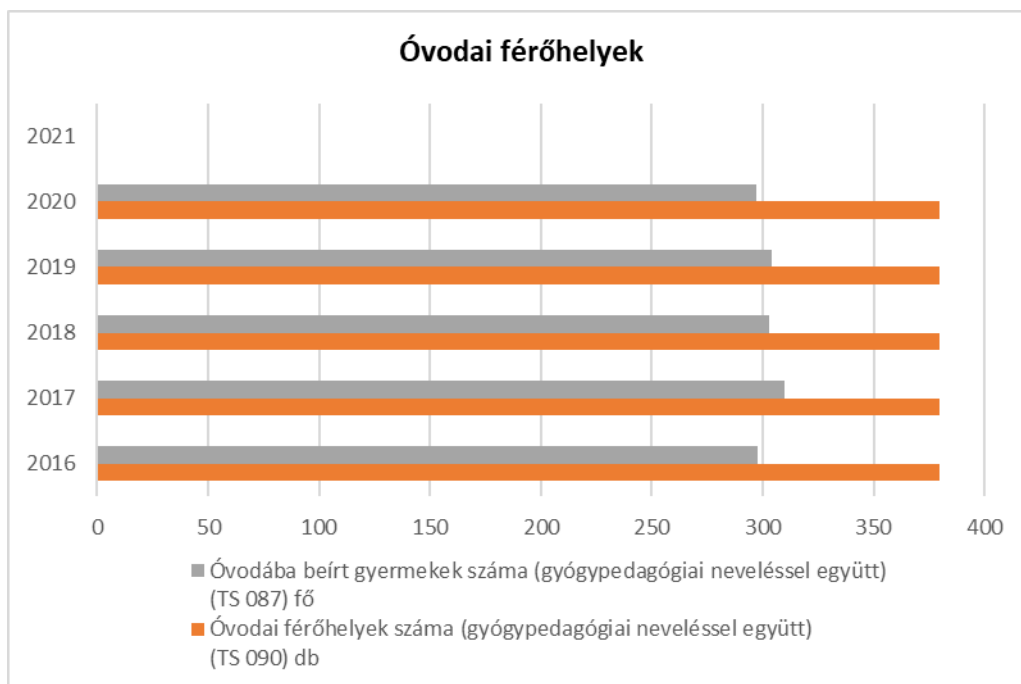

Tábla: 4.4.-es 4 db tábla

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	15	380	2	298	0	0	20
2017	n.a.	14	380	2	310	0	0	22
2018	n.a.	14	380	2	303	0	0	22
2019	n.a.	14	380	2	304	0	0	22
2020	n.a.	14	380	2	297	0	0	21
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	32	5	20,94	2,09
2017	0	32	5	20,44	4,89
2018	0	31	5	20,39	5,06
2019	0	31	5	20,35	6,81
2020	0	31	5	20,32	6,35
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	88
2017	77
2018	83
2019	81
2020	70
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

*Tábla: 4.4.1. opcionális
4.4.2.; 4.4.4.; 4.4.5.;*

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Lásd 4.4.pont

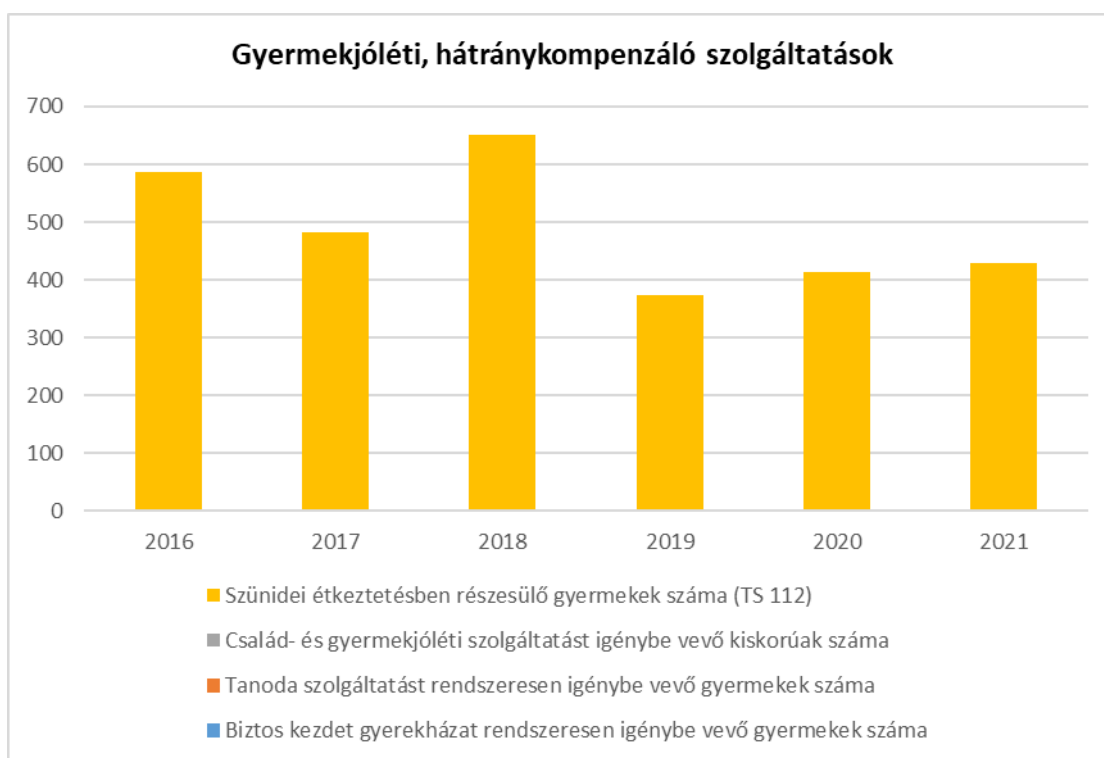
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Lásd 4.4.pont

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	586
2017	n.a.	n.a.	n.a.	482
2018	n.a.	n.a.	n.a.	652
2019	n.a.	n.a.	n.a.	373
2020	n.a.	n.a.	n.a.	414
2021	n.a.	n.a.	n.a.	429

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Tábla: 4.4.6.; 4.4.7.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekeknek a városon kívül elérhető továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadáshoz történő hozzáférésük problémás lehet, mert az utazás költségeinek megtérítése gondot okoz családjuknak.	Továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadás biztosítása a városban.
Tehetséggondozás hiánya	Tehetségkutatás és gondozás felnőtt korig. (szállítójármű-busz beszerzése stb.)
Adathiányok (a HH és HHH tanulók iskolai mutatói nem ismertek teljes körűen)	Mutatók feltárása és azt követő elemzése.
Egészségügyi szűrések teljekörűségének hiánya	Egészségügyi szűrések kiterjesztése óvoda- és iskoláskorú gyerekek részére

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A *gender mainstreaming* azt jelenti, hogy

- a nők és férfiak közötti különbségek soha nem képezhetik a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) alapját;
- alapjaiban újra kell gondolni a munkaerő-piac működését és annak a nők és a férfiak foglalkoztatására gyakorolt hatását;
- tartós változásokra van szükség a társadalomban: át kell alakítani a szülői szerepeket, a családszerkezetet, a munka- és időbeosztást;
- nem a nőket kell, valahol a lehetőségek peremén hozzáigazítani a fennálló viszonyokhoz, hanem magukat a társadalmi viszonyokat kell átforgatni;
- olyan együttműködést kell kialakítani nők és férfiak között, amely lehetővé teszi, hogy mindkét nem egyaránt részt vehessen a társadalom fejlődésében, és egyaránt részesedhessen e fejlődés eredményeiből;
- fel kell tárni az egyenlőtlenség valódi okait, és ezekre ható célzott beavatkozásokat kell alkalmazni;
- gondoskodni kell arról, hogy intézkedéseink ne csupán érzékenyek legyenek a nemek közötti különbségekre, de hozzájáruljanak az egyenlőtlenségek csökkentéséhez is;
- világossá kell tenni, hogy mire kell fordítani a korlátozottan rendelkezésre álló forrásokat;

A "gender mainstreaming" kifejezés olyan, a nők és férfiak társadalmi egyenlőségének megvalósítását szolgáló átfogó politika, mely arra irányul, hogy a nemek közti egyenjogúság kérdése bekerüljön az általános politikába, a programtervezésbe, valamint a szektorális politikába és tevékenységekbe. A "gender mainstreaming" elve azt célozza, hogy ez a szemlélet minden egyes politikai, igazgatási lépés és intézkedés során érvényre jusson.

Településünkön eddig a gender mainstreaming szemlélet nem volt előtérbe helyezve. Nincs ezen a téren szakember és képzés, illetve ilyen típusú adatgyűjtést sem végeztünk eddig.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A női elhelyezkedéseket tekintve változó az esély. Alapesetben egyenlő, azonban időről-időre változik, ahogy a munkalehetőségek jellege is változik. Van amikor a nők kerülnek előnybe.

A nők átlagos iskolai végzettsége magasabb, minek következtében nagyobb arányban foglalkoztatják őket a szellemi, felsőfokú végzettséget igénylő munkakörökben, mint a férfiakat. A férfiak körében magasabb a munkanélküliség, a nők viszont hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon, és hátrányaikat erősítheti egy esetleges gyermekvállalás.

A nők foglalkoztatását (foglalkoztathatóságát) gátló főbb akadályok közt meghatározó szerepet játszik a munkaerő-piaci kereslet – kínálat alakulása, de számos akadály létezik még, melyet nem a munkaerő-piac determinál. Ezek helyi szinten történő feltárása óhatatlanul szükséges, hiszen az akadályok egy részének elhárítása az önkormányzat, a helyi társadalom közreműködésével megoldható.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel, anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

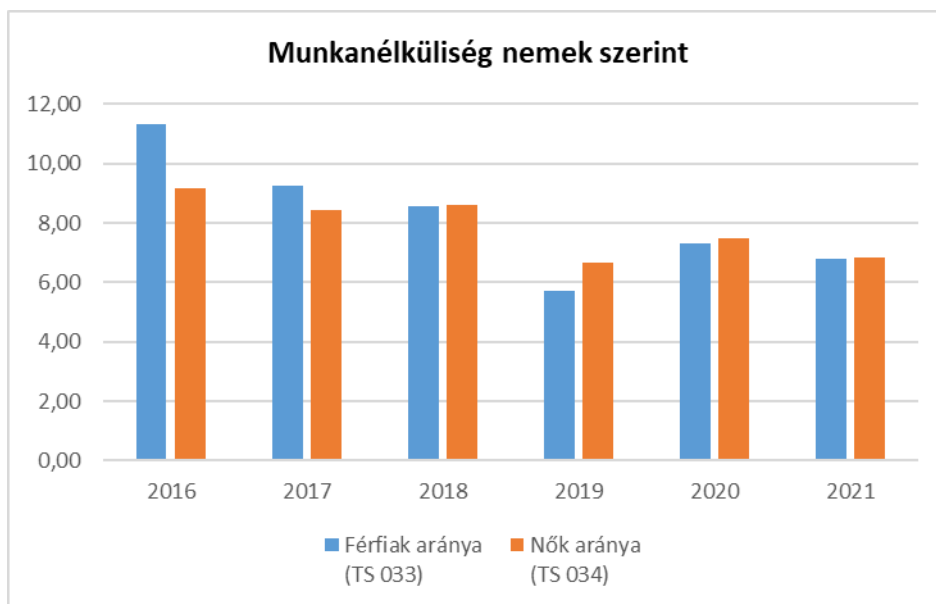
Az esélyegyenlőség elősegítése szempontjából fontos támogatni és foglalkoztatni a gyedről, gyesről, családtag ápolásáról visszatérőket.

Munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlen helyzetűeknek mondhatók a gyermekek gondozásáról visszatérők, ezért a - pályakezdőkhöz hasonló módon - az ő foglalkoztatásuk támogatása is indokolt.

Az alábbi táblázat szerinti kimutatásban megállapítható, hogy településünkön a férfiak körében nagyobb a munkanélküliség, melyet az okozhat, hogy az egyik – hanem a legnagyobb - munkáltató az Önkormányzat és intézményei. Ezekben a szervezeti egységekben hozzávetőlegesen 80%-ban nők vannak foglalkoztatva.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	11,31	9,16	10,24%
2017	9,24	8,44	8,84%
2018	8,57	8,62	8,60%
2019	5,72	6,65	6,19%
2020	7,31	7,48	7,40%
2021	6,8	6,83	6,82%

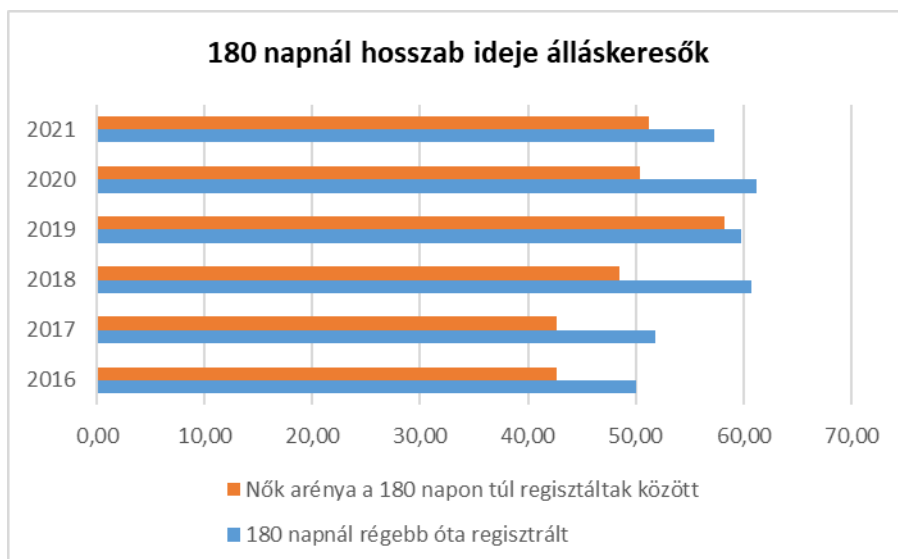
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50	42,69
2017	51,79	42,67
2018	60,69	48,48
2019	59,81	58,2
2020	61,17	50,43
2021	57,27	51,27

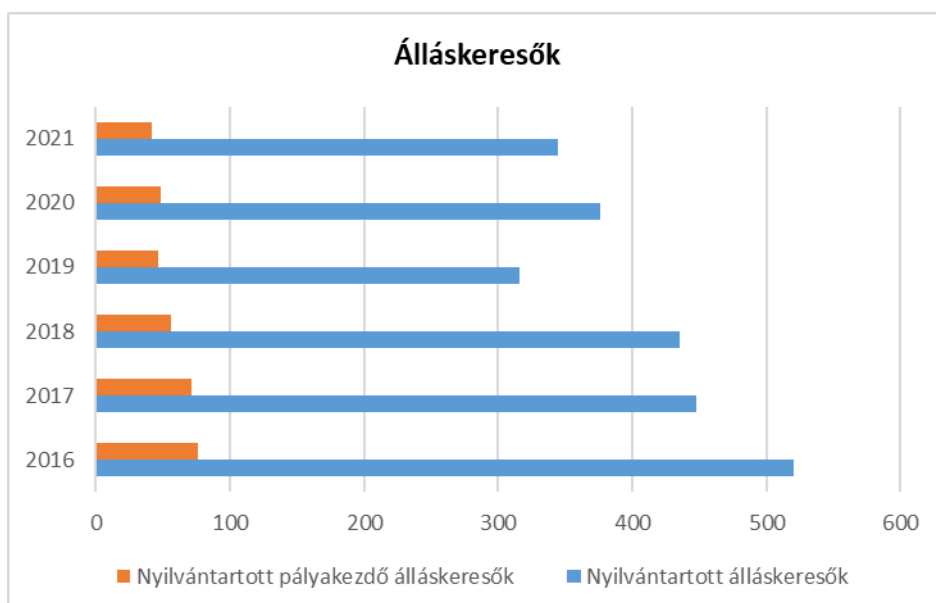
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	520	76
2017	448	71
2018	435	56
2019	316	46
2020	376	48
2021	344	42

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.1.; 5.1.2.; 5.1.3.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Ebben a témában nem rendelkezünk adatokkal.

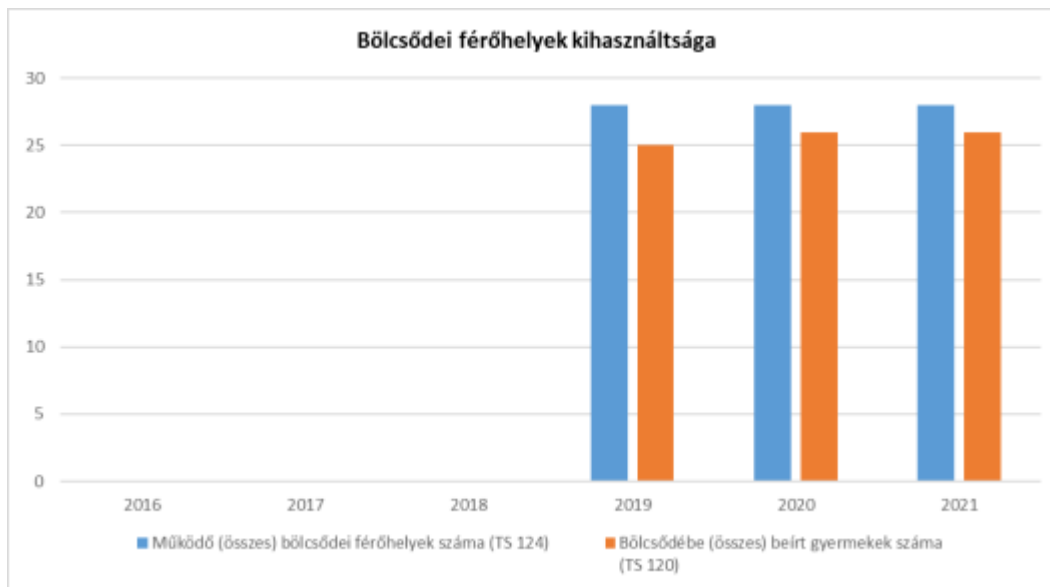
c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Az elhelyezkedésnél az adott munkakör betöltésére legalkalmasabbakat veszik fel. A munkaerőpiacon az alacsony végzettségűek nem kapnak munkát, esélyük a közfoglalkoztatásban realizálódhat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
Nehéz egyértelműen és hitelt érdemlően a hátrányos megkülönböztetést szignifikánsan kimutatni a bérezésben, mert tisztán értékelhető feltételek, teljesítmények nem igazán állnak rendelkezésre az összehasonlításhoz és ez, mint más előítélthez kapcsolódó megítélésben, itt is olyannyira szubjektívvé válhat, hogy eltorzíthatja a valóságot
Az ellátásban résztulók között a férfiak és a nők megelőző átlagos keresete közel megegyezik. Nyilvánvalóan ez a képzettségtől és a betöltött állasoktól nagymértékben függ, de mivelhogy a minimálbére vannak leszorítva általában a dolgozók, így a különbség nem alakulhat ki. A közfoglalkoztatásban és a közszférában a bérek nem specifikusak. Ugyanakkor a közfoglalkoztatásban kevesebb nőt alkalmaznak. A szellemi munkák területén viszont a nők vannak túlsúlyban, a fizikai munkák pedig a férfiak sajátja.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Jelen információink szerint rugalmas munkaidőt nem tudnak sehol biztosítani a gyermeket nevelő nők számára. A gyermekellátási intézmények azonban elegendő férőhellyel rendelkeznek. Családbarát munkahelyi megoldások terén nincs információnk. Családi napközi működtetéséről nincs tudomásunk, de a bölcsődei ellátás elérhető településünkön.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	28	25
2020	0	0	0	0	0	0	28	26
2021	0	0	0	0	0	0	28	26
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Tábla:5.2.1.; 5.2.2.a) és 5.2.2. b);

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Városunkban biztosított a család és nővédelmi gondozás: családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptató anyá gondozása.

A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítése a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A településünkön dolgozó védőnők segítik ezt a fajta a gondozást.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről nem tud az önkormányzat a vizsgált időszakban. Családon belüli erőszakról nincs tudomásunk. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását.

Az elmúlt évek Létavértes Város közbiztonságának helyzetéről, a tett rendőri intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról szóló rendőrségi beszámolóban sem találunk konkrétan nőket ért bűncselekményekről, de zaklatás vétsége ügyében eljárást folytattak le, amely többnyire megromlott párkapcsolatok, barátságok, véget ért házasságok következményeképpen történtek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Nem található sem anyaoththon, sem családok átmeneti otthona településünkön.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön a helyi közéletben a nők igen aktív szerepet vállalnak. Ott vannak a településen működő legtöbb civil szervezetben, a segítő munkák nagy részét is nők vállalják. Számítani lehet rájuk a politikai és civil életben, az önkéntességben, valamint a társadalmi munkavégzés területén is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Országos és helyi szinten is egyre több a válás: a jelenlegi statisztikai adatokból az vehető ki, hogy minden második házasság válással végződik, amiből kifolyólag nagyon sok a csonka család. Elsősorban a nők nevelik tovább egyedül a gyermekeket, egyre nehezebb körülmények között.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adathiány: Kevés a konkrét információ, további információgyűjtés szükséges	Civil szervezetek bevonásával információ és adatgyűjtés a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és a felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről.
Adathiány:A nők foglalkoztatását (foglalkoztathatóságát) gátló főbb akadályok nem ismertek helyi szinten teljes körűen.	A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb meghatározó adatainak áttekintése (gyermekszám, képzettség, életkor, családi állapot, demográfiai adatok), teljes körű vagy reprezentatív vizsgálat elvégzése körükben a munkavállalást akadályozó vagy nehezítő tényezőkről
A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt	Munkacsoport felállítása (jegyző, tb-ügyintéző bevonásával) a középkorú nők nyugdíj-jogosultságának felbecslésére. A Munkaerőpiaci intézményekkel együtt átképzés, továbbképzés, foglalkoztatás biztosítása, alternatív foglalkoztatási formák szervezése – akár rotációval is – kifejezetten a veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők számára
Nincsenek családbarát munkahelyek.	Szociális gazdaságban a civil szervezetek, egyházak, alapítványok közreműködésével családbarát munkahelyek létrehozása Közintézményekben a családbarát munkahelyek lehetőségeinek feltárása
A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva	Az önkormányzati intézmények civil vagy más szervezetekkel együttműködve önszolgáltató csoport szervezése saját erőforrások, szükségletek, kölcsönös segítségek, támogatások feltérképezésére, mozgósítására
Szükséges a szexuális erőszak elleni határozott fellépés	Az önkormányzat áttekinti, hogy megfelelően biztonságosak-e közterületei (világítás, közlekedés).

A rendőrség és az egészségügyi, pedagógiai, pszichológiai szakemberek bevonásával köztudatformáló rendezvényeket szervez a felelős szexről, a nők jogairól stb

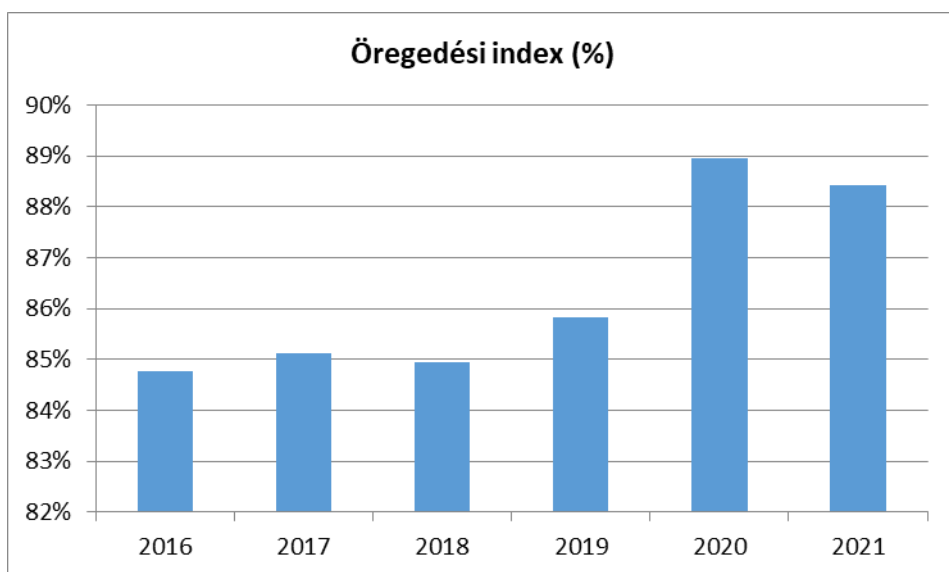
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 114	1 314	84,78%
2017	1 122	1 318	85,13%
2018	1 111	1 308	84,94%
2019	1 127	1 313	85,83%
2020	1 152	1 295	88,96%
2021	1 155	1 306	88,44%

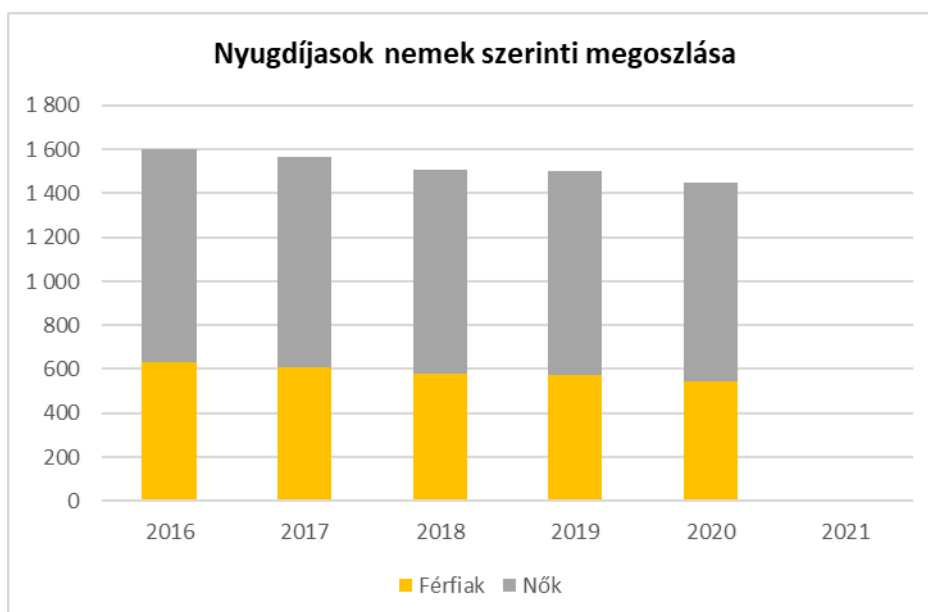
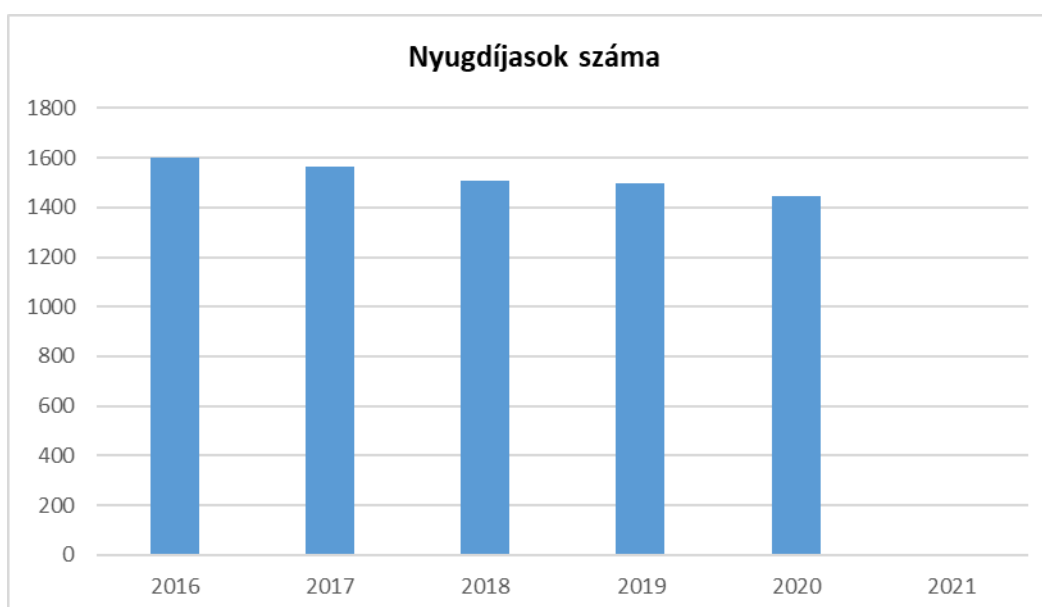
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

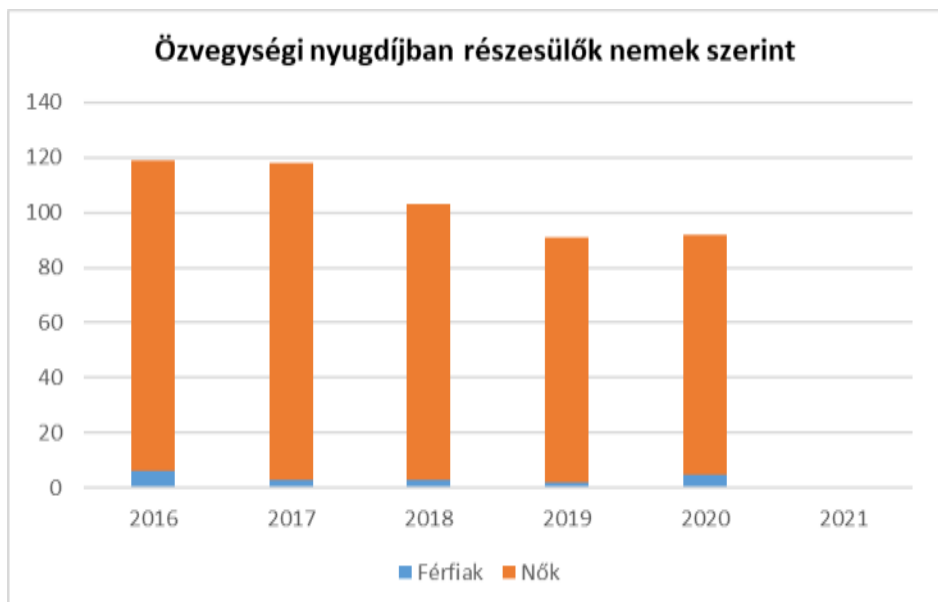
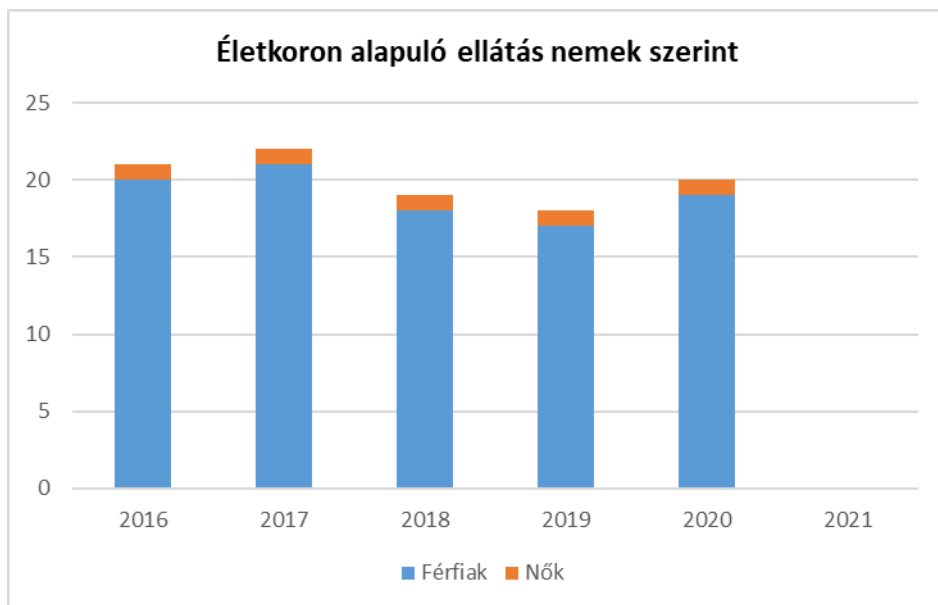
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	630	972	1602
2017	606	958	1564
2018	579	927	1506
2019	575	925	1500
2020	542	906	1448
2021	n.a.	n.a.	-

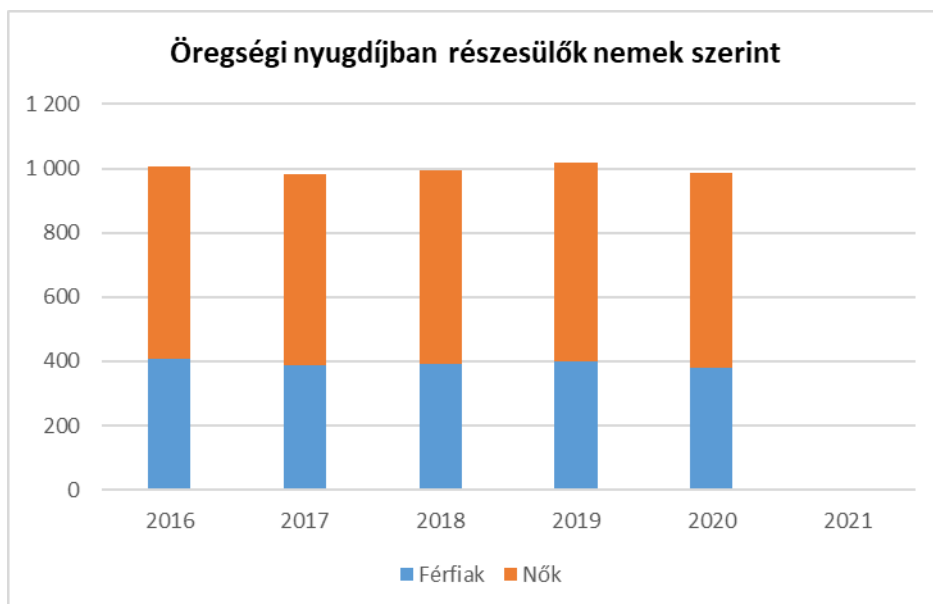
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	20	1	407	600	6	113	n.a.
2017	21	1	388	595	3	115	10
2018	18	1	393	600	3	100	9
2019	17	1	401	618	2	89	6
2020	19	1	379	606	5	87	6
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:6.1.; 6.1.1.; 6.1.2.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Létavértesen az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottságára vonatkozólag nem rendelkezünk felmérésen alapuló adatokkal. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, bátran kijelenthetjük, hogy a munkaerő-piacon nincs, hacsak nem rendelkezik olyan speciális tudással, amiben hiány van.

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		520	448	435	316	376
41-45 év (TS 042)	Fő	61	46	48	29	45	23
	%	11,73%	10,27%	11,03%	9,18%	11,97%	6,69%
46-50 év (TS 043)	Fő	62	61	56	38	45	38
	%	11,92%	13,62%	12,87%	12,03%	11,97%	11,05%
51-55 év (TS 044)	Fő	53	51	42	36	30	52
	%	10,19%	11,38%	9,66%	11,39%	7,98%	15,12%
56-60 év (TS 045)	Fő	52	51	51	32	33	29
	%	10,00%	11,38%	11,72%	10,13%	8,78%	8,43%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	18	17	19	30	35	39
	%	3,46%	3,79%	4,37%	9,49%	9,31%	11,34%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:6.2.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen; Nem rendelkezünk erre vonatkozólag adattal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.
Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Ma Magyarországon a társadalom jelentős mértékű előregedésének lehetünk tanúi, mint a fejlett világban bárhol. Az előregedési folyamatok új kihívást jelentenek a szociális gondoskodás különféle területein. E társadalmi tendencia a szociális ellátó rendszerre egyre nagyobb terhet ró.

A szociális biztonság megteremtése érdekében gondoskodni kell arról, hogy a szűkséget szenvedő személyek ne maradjanak ellátás nélkül. Esetleges „társadalmi kockázat” bekövetkezésekor biztosítani kell azt, hogy az egyén vagy a család életszínvonala ne süllyedjen túlságosan nagyot.

Hazánkban az idősgondozás leghatékonyabb megoldását a házigondozás-ápolás biztosítja. Ez az ellátási forma lehetővé teszi az idős emberek otthonában történő gondozását, ápolását, ezáltal az önálló életvitel fenntartását. Az egyénhez igazodó elkerülhetővé válik, vagy hosszabb időre kitolható egy olyan állapotromlás, mely megakadályozza, hogy az idős ember idősek otthonába vagy krónikus betegosztályra kerüljön.

A **házi segítségnyújtás** keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretében biztosítandó feladatokat.

A gondozás lehet:

- Teljes gondozás: A gondozónő a gondozottal kapcsolatos minden tevékenységben részt vesz.
- Részgondozás: A gondozónő csak bizonyos tevékenységek végzésében segíti az ellátottat.
- Mindennapos és időszakos gondozás

Házi segítségnyújtás igénybevételel megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A

megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

A házi segítségnyújtásnak kiegyenlítőnek, kiegészítőnek kell lenni, szem előtt tartva az ellátott egészségi, szociális, mentális állapotát. A gondozás minden esetben személyre szabottan kell biztosítani. A gondozási feladatok ellátása során figyelembe kell venni, hogy csupán azokat a feladatokat végezze el a gondozónő, amelyekre a gondozott önmaga már nem képes. A lehető leghosszabb ideig és legnagyobb mértékben engedni kell a gondozottat tevékenyen részt venni önmaga ellátásában.

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott szolgáltatás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az ellátott személyes segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

Városunkban több egyház is működtet Idősek Klubját, mely nappali ellátást biztosít az itt élő rászorultak részére. Az idősek klubjába az öregségi nyugdíjkorhatáron felüli, vagy fogyatékos vagy az egészségi állapota miatt vehető fel az a személy, aki a saját ellátását csak részben képes megoldani. A klubok kiemelkedő feladata a szocioterápiás foglalkoztatás és a mentális gondozás, koruk egészségi állapotuk sajátosságainak elfogadtatása a tétlenség, haszontalanság érzésének leküzdése, a társas kapcsolatok megőrzése, a magány oldása. A szocioterápiás foglalkoztatások során a különböző érdeklődésű emberek igényeit kell kielégíteni. Ezen klubok szolgáltatásai több területet érintenek.

Ingyenes igénybe vehető szolgáltatások:

- **Egészségügyi ellátás:** orvos-mentő kihívása szükség esetén, vérnyomás- vércukormérés, szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, gyógyszeríratás- kiváltás
- **Fizikai ellátás:** tisztálkodás, mosási- vasalási lehetőség, ruházat javítása, esetenként alapvető élelmiszerek vásárlása
- **Mentális ellátás:** mentális tanácsadás, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- **Egyéb:** hivatalos ügyek intézésénél segítségnyújtás, szabadidős programok, szellemi foglalkozások, hitélet gyakorlása

Térítés ellenében (igény szerint):

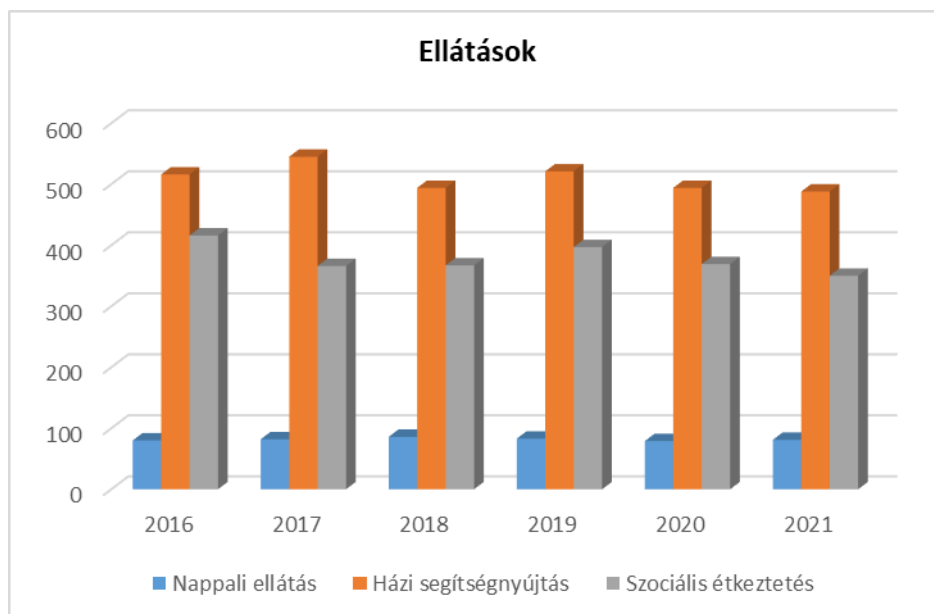
- reggeli, ebéd, vacsora
- pedikűr, fodrász, színház- kiállítás látogatása

A személyes gondoskodást területén működtetett, a települések és a megyei önkormányzatok által fenntartott bentlakásos szociális intézmények túlszűfoltak. Emiatt szükséges az alapellátó rendszer fejlesztése, szakszerű működtetése. Amennyiben az ellátott állapota, körülményei indokolják, természetesen sor kerül a szociális intézményben történő elhelyezésre. Törekedni kell azonban ennek elkerülésére, a rászoruló otthonában történő gondozásra.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 114	80	516	416
2017	1 122	82	545	366
2018	1 111	86	494	367
2019	1 127	83	521	397
2020	1 152	79	494	369
2021	1 155	81	488	350

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:6.3.1.;

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az időskorúak a kulturális szolgáltatások iránt aktívan érdeklődnek, a Városi Könyvtár és Művelődési Ház által szervezett programokon és rendezvényeken nagy gyakorisággal részt is vesznek.

b) idősek informatikai jártassága;

Jelenleg településünkön nincs rá szervezett program, de a Nagylétai Református Egyházközség Szociális Szolgáltató Központja tervezi az internetes ismeretek oktatását, az idősek részére.

d) a generációk közötti programok.

A településünkön (főleg az egyházak szervezésében) működő nyugdíjas klubok szervezeten általában minden városi rendezvényen részt vesznek, így a generációk közötti kapcsolattartás - általánosságban elmondható - folyamatos.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseknek az önkormányzati szociális intézményrendszeren belül lehetőségük van napközben szervezett programokon részt venni.

Az idősek nappali klubja keretében: szellemi képességek megőrzése, motorikus funkciók megtartása, kez ügyesség megőrzése stb.

Az Idősek Klubja Egyesület (mely önszerveződő) kirándulásokat-, közös ajándék készítéseket stb. szervez.

Az évente megrendezett Városonapon egészségügyi sátor kerül felállításra, ahol mindenki ingyenes cukor és vérnyomásmérésen vehet részt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elmagányosodás	hsg, nappali klub, önszerveződő körök, közösségi programok szervezése
elszegényedés – egyedül nem képes fenntartani otthonát	szociális támogatások (lakásfenntartási tám.stb) igénybeviteléről tájékoztatás
nem akadálymentes közintézmények	Közintézmények akadálymentesítése
Nincsenek konkrét adatok az idősek életkörülményeire, megélhetésére, egészségügyi, szociális helyzetére vonatkozóan	Kérdőíves adatgyűjtéssel tájékozódás az igénykeről, majd ennek ismeretében a tennivalók meghatározása (intézményi étkeztetés, házi segítségnyújtás, stb. lehetőségeire figyelemfelhívás, idősek otthona)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A településen fogyatékkal élők létszámára, a fogyatékosok formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

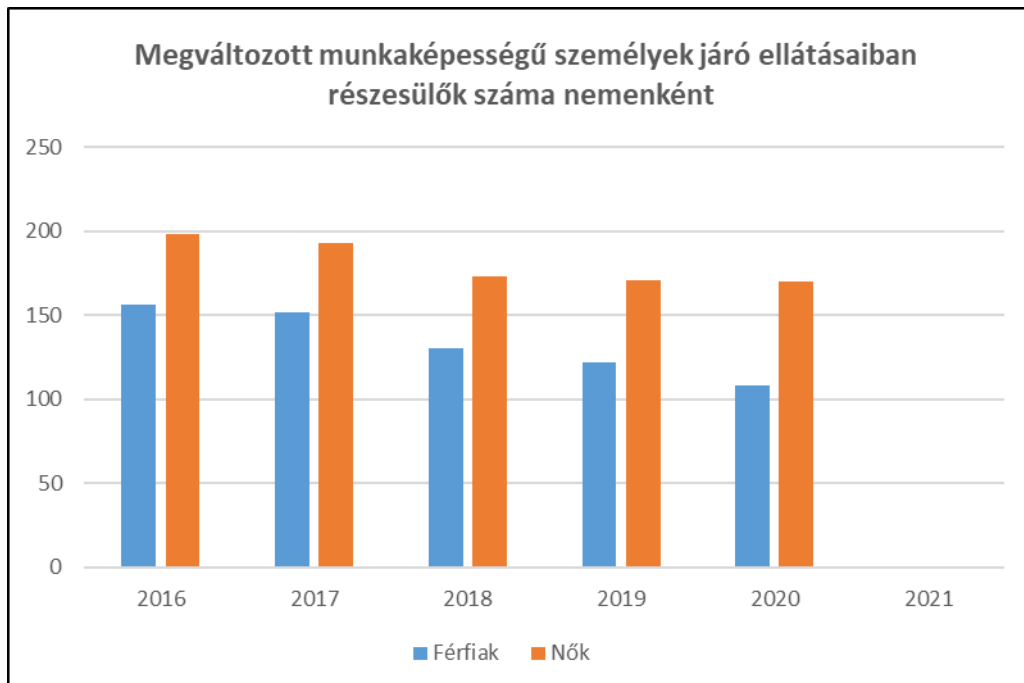
A városban élő fogyatékos személyekre jellemző, hogy néhányan veleszületetten fogyatékosok, azonban jelentős azok száma is, akik betegség következtében váltak fogyatékosokká. A betegség következtében kialakult fogyatékosok jellemzője az agyi katasztrófák utáni mozgásrendszeri-, a cukorbetegség szövődményeként kialakuló látás fogyatékosok, illetve az érbetegség miatt kialakuló mozgáskorlátozottság.

A fogyatékkal élő emberek rokkant nyugdíjból, járadékból élnek és túlnyomó részben megélhetési problémáik vannak.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	156	198	354
2017	152	193	345
2018	130	173	303
2019	122	171	293
2020	108	170	278
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Tábla: 7.1.1.; 7.1.2.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön a PIREHAB Nonprofit Kft. az ország egyik legnagyobb, rehabilitációs célokat megvalósító munkáltatója van jelen egy üzemegységével. A PIREHAB megalakulásakor azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztatás útján kapcsolja be a társadalomba, növelve ezzel esélyegyenlőségüket és hitüket önmagukban, illetve jövőjükben.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs adat

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs adat

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az önkormányzat és az egyházak az intézményeiken keresztül segítséget nyújtanak a lakókörnyezetükben élő fogyatékos személyek részére önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Az alapszolgáltatások teljes körű megvalósításával, az ellátások működtetésével jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a rászoruló személyek, illetve családtagjaik mindennapi életvitelükhöz segítséget kapjanak.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Kizárólag fogyatékkal élőkre vonatkozóan nincs nyilvántartás a Polgármesteri Hivatalban.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatói célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	igen	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem
	középfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	felsőfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	járó beteg szakellátás	igen	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem
	alapellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		igen	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem
igazságszolgáltatói, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátásnyújtó intézmények		igen	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Lásd b) pont.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt, azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

Jelenlegi állapotukról nem rendelkezünk adatokkal, de elmondható, hogy az elmúlt 20 évben munkavégzésre épült épületek - legalább részbeni - akadálymentesítése biztosított.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben									
	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Vasútállomás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok nappali intézményével nem rendelkezünk, de a Támogató Szolgálat betegszállító autó segítségével megkönnyíti a közlekedést.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs adat.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincs adat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs adat.

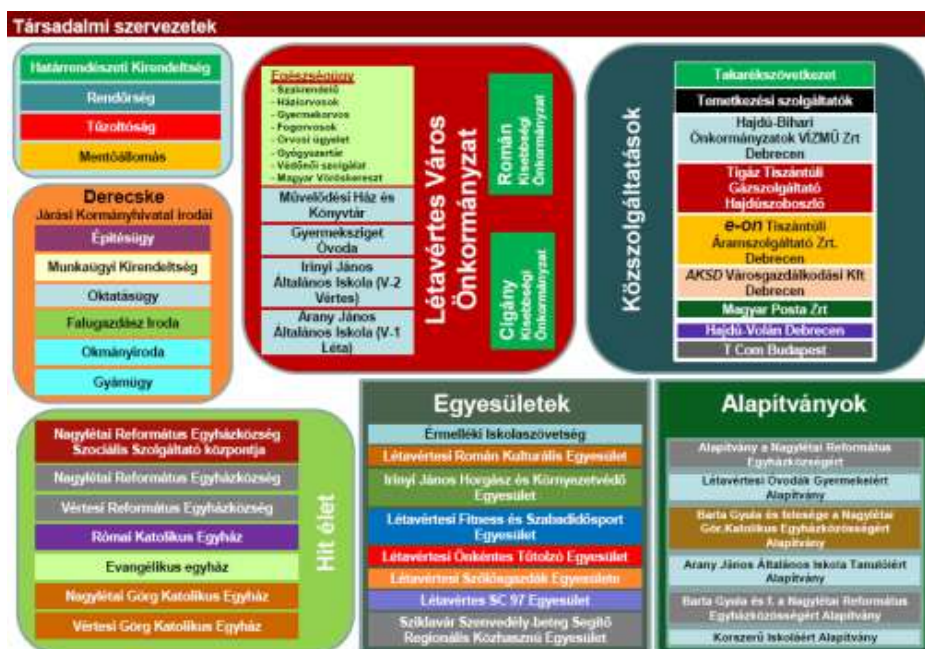
7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A különböző fogyatékossgal élők számáról nincs adat	Adatgyűjtés, szükségleteik felmérése, majd ezt követően a megfelelő intézkedésekkel életfeltételeik javítása (érdekvédelmi szervezetekkel kapcsolat felvétel)
Igényfelmérés szükséges az akadálymentesítésre vonatkozóan	Akadálymentesítés, infokommunikációs jelek használata, stb.
A közintézményekhez vezető közúti közlekedésben az utak, járdák, közterek alkalmassá tétele a fogyatékos emberek számára.	Közterek, járdák, utak akadálymentesítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az illegális hulladék és törmelék elhelyezése településszintű probléma	Hulladékudvar kialakítása, törmeléklerakó hely kijelölése és ezek ellenőrzött körülmények közötti kezelése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A város társadalmi életében jelentős szerepet kapnak, és vállalnak a civil szervezetek, kisebbségi önkormányzatok, alapítványok, egyházak.

A római katolikus egyház Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye (Debrecen-Nyíregyházi Püspökség) Berettyóújfalui Esperesi Kerületéhez tartozik. Nem rendelkezik önálló plébániával, Hosszúpályi római katolikus plébánia filiája.

A város görög katolikus vallású lakosai három paróchiához tartoznak. Ezek a következők: Létavértes I., Létavértes II. és Létavértes-Vértés. Mindhárom paróchia a magyar görög katolikus egyház Hajdúdorogi Egyházmegyéjébe (Hajdúdorogi Bizánci Katolikus Püspökség) tartozik.

A településen két református anyaegyházközség is működik: a nagylétai és a vértési. Mindkettő a Tiszántúli Református Egyházkerület (püspökség) Debreceni Református Egyházmegyéjébe (esperesség) tartozik. Az Északi Evangélikus Egyházkerület (püspökség) Hajdú-Szabolcsi Egyházmegyéjébe (esperesség) tartozik. Nem önálló egyházközség, az evangélikus vallású lakosok a Debreceni Evangélikus Egyházközséghez tartoznak.

Alapítványok

"A KORSZERŰ ISKOLÁÉRT" Alapítvány (1996) -

Létavértes, Irinyi u. 8.

Ny.sz: 09-01-0000938

Kuratórium elnöke: Cseresznye Erzsébet / 5 fős kuratórium

Adószáma: 18549782-1-09

Alapítvány a Nagylétai Református Egyházközségért (2008) -

Ny.sz.: 09-01-0001929
Létavértes, Árpád tér 4.
Kuratórium elnöke: Dr. Soós Imre / 5 fős kuratórium
Adószáma: 18997350-1-09

Alapítvány Létavértesért (1994) -

Ny.sz.: 09-01-0000646
Létavértes, Kossuth u. 4.
Kuratórium elnöke: / 5 fős kuratórium
Adószáma: 18545984-1-09

A Létavértesi Arany János Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány (1993) -

Ny.sz.: 09-01-0000479
Létavértes, Árpád tér 10.
Kuratórium elnöke: Pappné Györi Tünde / 7 fős kuratórium
Adószáma: 18540680-1-09

A Létavértesi Óvodák Gyermekéiért Alapítvány (2003) -

Ny.sz.: 09-01-0001643
Létavértes, Árpád tér 19 .
Kuratórium elnöke: Tóthné Máté Marianna / 5 fős kuratórium
Adószáma: 18567317-1-09

Barta Gyula és Felesége a Nagylétai Görög Katolikus Egyházért Alapítvány (1997) -

Ny.sz.: 09-01-0001078
Létavértes, Batthyány u. 53.
Kuratórium elnöke: Gecse Lászlóné 5 fős kuratórium
Adószáma: 18551941-1-09

Familia Családsegítő Alapítvány (1991) -

Ny.sz.: 09-01-0000186
Létavértes, Irinyi u. 10.
Kuratórium elnöke: Rozsnyai István / 7 fős kuratórium
Adószáma: 19124478-2-09

Imike gyermekünk mosolyáért Alapítvány (2008)

Létavértes, Debreceni u. 13.
Ny.sz.: 09-01-0001906
Kuratórium elnöke: Kiss Tiborné / 3 fős kuratórium
Számlasszám: 11738008-20843612
Adószáma: 1814-8398-1-09

Könnyező Pócsi Szűzanya Idősek Otthona Alapítvány (2006) -

Ny.sz.: 09-01-0001742
Létavértes, Batthyány u. 53.
Kuratórium elnöke: Szimicsku Ferenc / 5 fős kuratórium
Adószáma: 18990360-1-09

Vértesi Görög Katolikus Egyházért Alapítvány (2009)

Ny.sz.:09-01-0001952
Létavértes, Bács u. 12.
Kuratórium elnöke: Titkó István / 5 fős kuratórium
Adószáma: 18998760-1-09

Egyesületek

Sugalló Kulturális Közhasznú Egyesület (2015)

Létavértes, Bólyai utca 16.
Elnök: Nagy Imre
Adószáma: 18028551-1-09

Érmelléki Népfőiskolai Egyesület (2015)

Létavértes, Széchenyi u. 71.

Ny.sz: 09-02-0004673

Elnök: Erdei Gábor,

Adószáma: 18732553-1-09

Hajdú-Bihar megyei Lovas és Huszár Hagyományörző Sport és Kulturális Egyesület (2003) - közhasznú

Létavértes, Külterület 0953/2. helyrajzi szám

Ny.sz: 09-02-0002737

Elnök: Csontos János

Adószáma: 18567166-1-09

Hajdú-Bihari Népzeneészek Hagyományörző Egyesülete (2011) - közhasznú

Létavértes, Batthyány u. 47.

Ny.sz: 09-02-0004019

Elnök: Heit Lóránd Levente

Adószáma: 18208454-1-09

Irinyi János Horgász és Környezetvédő Egyesület (2016) -

Létavértes, Kossuth u. 4.

Ny.sz: 09-02-0000229

Elnök: Solymosi László Létavértes, Széchenyi u.

Adószám: 19872054-1-09

LÉTAVÉRTES ÉS KÖRNYÉKE Vadásztársaság (2016) -

Létavértes, Baross u. 2.

Ny.sz: 09-02-0004277

Elnök:

Adószáma: 18398359-1-09

Létavértes és Vidéke Ipartestület (1990) -

Létavértes, Árpád tér 10.

Ny.sz: 09-02-0000606

Elnök : Zilahi Sándor,

Adószáma:19117692-1-09

Létavértesi Fitness- és Szabadidősport Egyesület (1999) -

Létavértes, Baross u. 15.

Ny.sz: 09-02-0001977

Elnök: Bertóthy Tamás, 4281 Létavértes, Széchenyi u. 3/A / 3 fős vezetőség

Adószám: 18556740-1-09

Létavértesi Közhasznú Nyugdíjas Klub (2004) -

Létavértes, Rózsa u. 1-3.

Ny.sz: 09-02-0002877

Elnök: Nagy Lászlóné, 4281 Létavértes, Kert u. 3. / 3 fős vezetőség

Adószám: 18569230-1-09

Létavértesi Lakosságáért SC '97 Egyesület (2001) -

Létavértes, Debreceni u, 1/c.

Ny.sz: 09-02-0002318

Elnök: Árva Barna 4281 Létavértes, Népbolt u. 8.. / 5 fős vezetőség

Adószám: 18551202-1-09

Létavértesi Polgárőr Egyesület (LPE) (2009) -

Létavértes, Kossuth u. 4.

Ny.sz: 09-02-0003778

Elnök: Katona Imre , Létavértes

Adószám: 18017850-1-09

Létavértesi Rally Autó- és Ifjúsági Sportegyesület (Létavértesi RAISE) (2009) -

Létavértes, Rózsa u. 1-3.

Ny.sz: 09-02-0003655

Elnök: Diószegi Enikő

Adószám: 18998650-1-09

Létavértesi Román Kulturális Egyesület (1992) -

Létavértes, Kossuth u. 4.

Ny.sz.: 09-02-0000830

Elnök: Szima Sándor / 5 fős vezetőség

Adószám: 19127275-1-09

Létavértesi Szőlősgazdák Egyesülete (1991) -

Létavértes, Kossuth u. 4. -

Ny.sz.: 09-02-0000831

Elnök: Lévai József 5 fős vezetőség

Adószám: 19125716-1-09

LÉTRA-Létavértes Kistérségért Humán Szolgáltató Egyesület (2008) -

Létavértes, Sándor u. 59.

Ny.sz.: 09-02-0003498

Elnöke: Flach Istvánné

Adószám: 18996476-2-09

Liget Lovas Sportegyesület (2015) -

Létavértes, Baross u. 17.

Ny.sz.: 09-02-0004635

Ügyvezető: Krek Judit

Adószám: 18727920-1-09

Nagyléta és Környéke Földtulajdonosok Vadásztársaság (2013) -

Létavértes, Árpád tér 25.

Ny.sz.: 09-02-0004295

Elnök: ifj. Verpeléti Barna

Adószám: nincs bejegyezve

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Létavértes (1894) (1989) -

Létavértes, Kossuth u. 4. -

Ny.sz.: 09-02-0000303

Elnök: Nagy József, 4281 Létavértes, Árpád tér 23. / 5 fős vezetőség

Adószám: 19119230-1-09

Sziklavár Szenvedélybeteg-segítő Regionális Közhasznú Egyesület (2007) -

Létavértes, Bács u. 12.

Ny.sz.: 09-02-0003421

Elnök: Titkó István 4283 Létavértes, Bács u. 12.

Adószám: 18995200-1-09

T § T Szabadidő és Tömegsport Egyesület (1990) -

Létavértes, Noszatiszta út 2.

Ny.sz.: 09-02-0000523

Elnöke: Rác Tibor

Adószám: 19117843-1-09

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A városunkban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Az egyházi és civil szektor részvevőivel az Önkormányzat kapcsolata jó, az egymás által szervezett programokon mind részvételükkel mind segítségükkel támogatják annak sikeres lebonyolítását.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A térség önkormányzatai között nagyon jól funkcionáló partnerség működik.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi nemzetiségi önkormányzat, az Önkormányzat támogatásával, kulturális, művészeti hagyományörző rendezvények lebonyolításával, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségének védelmével foglalkozik.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A magánvállalkozók segítőkészsége és lehetősége az őket is egyre nagyobb mértékben sújtó nehézségek miatt csökkenő tendenciát mutat. Ennek ellenére - erejükhez mérten - elsősorban a városi rendezvények környékén járulnak hozzá az adományok gyarapításához.

Itt említjük meg, hogy az önkormányzat igyekszik viszonzni –a lehetőségeihez mérten- a segítőkész vállalkozások erőfeszítéseit.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése alkalmával szorosan együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt szolgáltatottak: személyesen, telefonon, illetve e-mail-en keresztül történt egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

A Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseikért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

Létavértes Város Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

A személyes közreműködést igénylő kontrollmechanizmus mellett, a HEP a Létavértes Város Önkormányzatának honlapján, illetve a helyben szokásos módon közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Mélyszegénységben élőkrol nincs adat	Adatgyűjtés-feldolgozás
	Jövedelmi helyzetről nincs adat (rendszeres jövedelem, eladósodás stb.)	Adatgyűjtés-feldolgozás
	Romák számáról, lakhatási körülményeiről nincs adat	Adatgyűjtés-feldolgozás
	Végzettségre vonatkozó adatok hiányosak	Adatgyűjtés-feldolgozás
	Egészségi állapotra vonatkozóan nincs adat	Adatgyűjtés-feldolgozás
	A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. A munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. Ezeket a kompetenciákat a fiatalok családi és szociokulturális háttere jelentős mértékben meghatározza, amit az oktatási rendszer csak részben képes ellensúlyozni.	<p>A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok bővítése a civil szervezet bevonásával.</p> <p>A fiatalok képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük nagyobb arányban történő biztosítása.</p> <p>Új szakmák elsajátítása</p> <p>Személyes kompetenciák fejlesztése</p>
	Foglalkoztatásukra a munkaerő-piacon minimális az esély, csak közfoglalkoztatásban és a mezőgazdasági idénymunkában van lehetőségük megjelenni.	Közösségi szociális munka szervezése

	A szegregátumokban élők felzárkóztatását, izolációjuk oldását célzó programok hiánya	A Családsegítő Szolgálat mentorálásával, civil szervezetek bevonásával szocializációs programok bevezetése(önsegítő csoportok működtetése, képzések beindítása, munkanélküli tanácsadások, speciális adósságcsökkentő programok szervezése, fiatalok hétvégi elfoglaltságának – sport, életmód-tanácsadás – megszervezése, stb.)
	A szegregált, leromlott területen élők hozzáféréseinek támogatása az egészségügyi-, és szociális ellátórendszerhez	Célzott beavatkozások az egészségügyi és szociális feltételek javítása érdekében; ellátásfejlesztés (szociális munkások, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, védőnők, orvosi ellátás) kiemelt figyelemmel a telepszerű, leromlott állapotú lakóhelyekre, lakóövezetekre. Kiegészítő egészségügyi és szociális beavatkozások tervezése a szűrés és korai fejlesztés érdekében az érintett gyermekek körében
	A lakosság egészségi állapota romlik. A prevenció és szűrőprogramokban a lakosság részt vétele nem teljes körű	Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a preventív módszerek elterjesztése. Egészségre nevelő és szemléletformáló programok bővítése
	Szükség van az etnikai konfliktusok és jogsértések megelőzését támogató programok hiánya.	A gyermek és ifjúsági korosztályt külön is célzó konfliktus kezelő - érzékenyítő programok kidolgozása.
Gyermekek	A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekeknek a városon kívül elérhető továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadáshoz történő hozzáférésük problémás lehet, mert az utazás költségeinek megtérítése gondot okoz családjuknak.	Továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadás biztosítása a városban.
	Tehetséggondozás hiánya	Tehetségkutatás és gondozás felnőtt korig.
	Adathiányok (a HH és HHH tanulók iskolai mutatói nem ismertek teljes körűen)	Mutatók feltárása és azt követő elemzése.

	Egészségügyi szűrések teljekörűségének hiánya	Egészségügyi szűrések kiterjesztése óvoda- és iskoláskorú gyerekek részére
Nők	Adathiány: Kevés a konkrét információ, további információgyűjtés szükséges	Civil szervezetek bevonásával információ és adatgyűjtés a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és a felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről.
	Adathiány:A nők foglalkoztatását (foglalkoztathatóságát) gátló főbb akadályok nem ismertek helyi szinten teljes körűen.	A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb meghatározó adatainak áttekintése (gyermekszám, képzettség, életkor, családi állapot, demográfiai adatok), teljes körű vagy reprezentatív vizsgálat elvégzése körükben a munkavállalást akadályozó vagy nehezítő tényezőkről
	A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt	Munkacsoport felállítása (jegyző, tb-ügyintéző bevonásával) a középkorú nők nyugdíj-jogosultságának felbecslésére. A Munkaerőpiaci intézményekkel együtt átképzés, továbbképzés, foglalkoztatás biztosítása, alternatív foglalkoztatási formák szervezése – akár rotációval is – kifejezetten a veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők számára
	Nincsenek családbarát munkahelyek.	Szociális gazdaságban a civil szervezetek, egyházak, alapítványok közreműködésével családbarát munkahelyek létrehozása Közintézményekben a családbarát munkahelyek lehetőségeinek feltárása
	A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva	Az önkormányzati intézmények civil vagy más szervezetekkel együttműködve önszolgáltató csoport szervezése saját erőforrások, szükségletek, kölcsönös segítségek, támogatások feltérképezésére, mozgósítására
	Szükséges a szexuális erőszak elleni határozott fellépés	Az önkormányzat áttekinti, hogy megfelelően biztonságosak-e közterületei (világítás, közlekedés). A rendőrség és az egészségügyi,

		pedagógiai, pszichológiai szakemberek bevonásával köztudatformáló rendezvényeket szervez a felelős szexről, a nők jogairól stb
Idősek	elmagányosodás	hsg, nappali klub, önszerveződő körök, közösségi programok szervezése
	elszegényedés – egyedül nem képes fenntartani otthonát	szociális támogatások (lakásfenntartási stb.) igénybeviteléről tájékoztatás
	nem akadálymentes közintézmények	Közintézmények akadálymentesítése
	Nincsenek konkrét adatok az idősek életkörülményeire, megélhetésére, egészségügyi, szociális helyzetére vonatkozóan	Kérdőíves adatgyűjtéssel tájékozódás az igénykeről, majd ennek ismeretében a tennivalók meghatározása (intézményi étkeztetés, házi segítségnyújtás, stb. lehetőségeire figyelemfelhívás, idősek otthona)
Fogyatékkal élők	A különböző fogyatékossgal élők számáról nincs adat	Adatgyűjtés, szükségleteik felmérése, majd ezt követően a megfelelő intézkedésekkel életfeltételeik javítása (érdekvédelmi szervezetekkel kapcsolat felvétel)
	Igényfelmérés szükséges az akadálymentesítésre vonatkozóan	Akadálymentesítés, infokommunikációs jelek használata, stb.
	A közintézményekhez vezető közúti közlekedésben az utak, járdák, közterek alkalmassá tétele a fogyatékos emberek számára.	Közterek, járdák, utak akadálymentesítése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Az illegális hulladék és törmelék elhelyezése településszintű probléma	Hulladékudvar kialakítása, törmeléklerakó hely kijelölése és ezek ellenőrzött körülmények közötti kezelése.

Jövőképünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőségi program célja a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség biztosítása településünkön. Az esélyegyenlőségi programunk célja, hogy a településen élő hátrányos helyzetű csoportok számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélyét tudjuk biztosítani, a helyi

társadalmat célzó fejlesztések és beruházások során arra törekszünk, hogy a különböző területeken jelentkező hátrányokat kompenzáljuk a lehetőségekhez képest ezen esélyegyenlőségi intézkedésekkel.

A helyi esélyegyenlőségi programnak célja, hogy

- a) biztosított legyen az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- b) a nevelés, oktatás területén minden gyermek/tanuló az egyéni fejlődéséhez szükséges lehetőségekhez hozzájusson;
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;
- d) munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- e) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

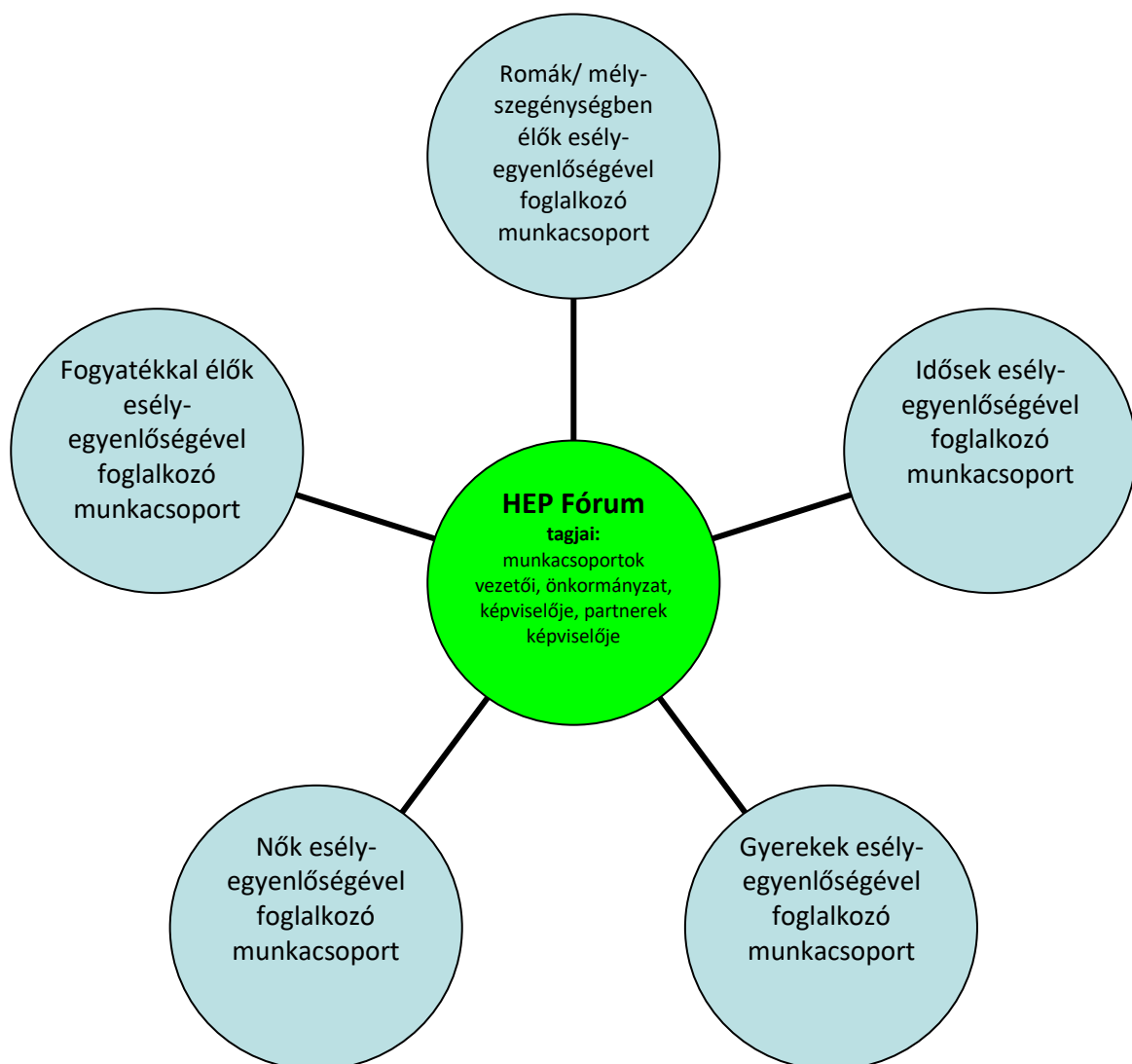
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Létavértes város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Létavértes Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és _____ Öh. számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Létavértes, 2023. március 24.

_____
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA